

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Etler, Carit.; af Carit Etler.

Skrifter : ny Samling

Bd. 2

Kjøbenhavn : Gyldendal, 1873-1880

7 bd.

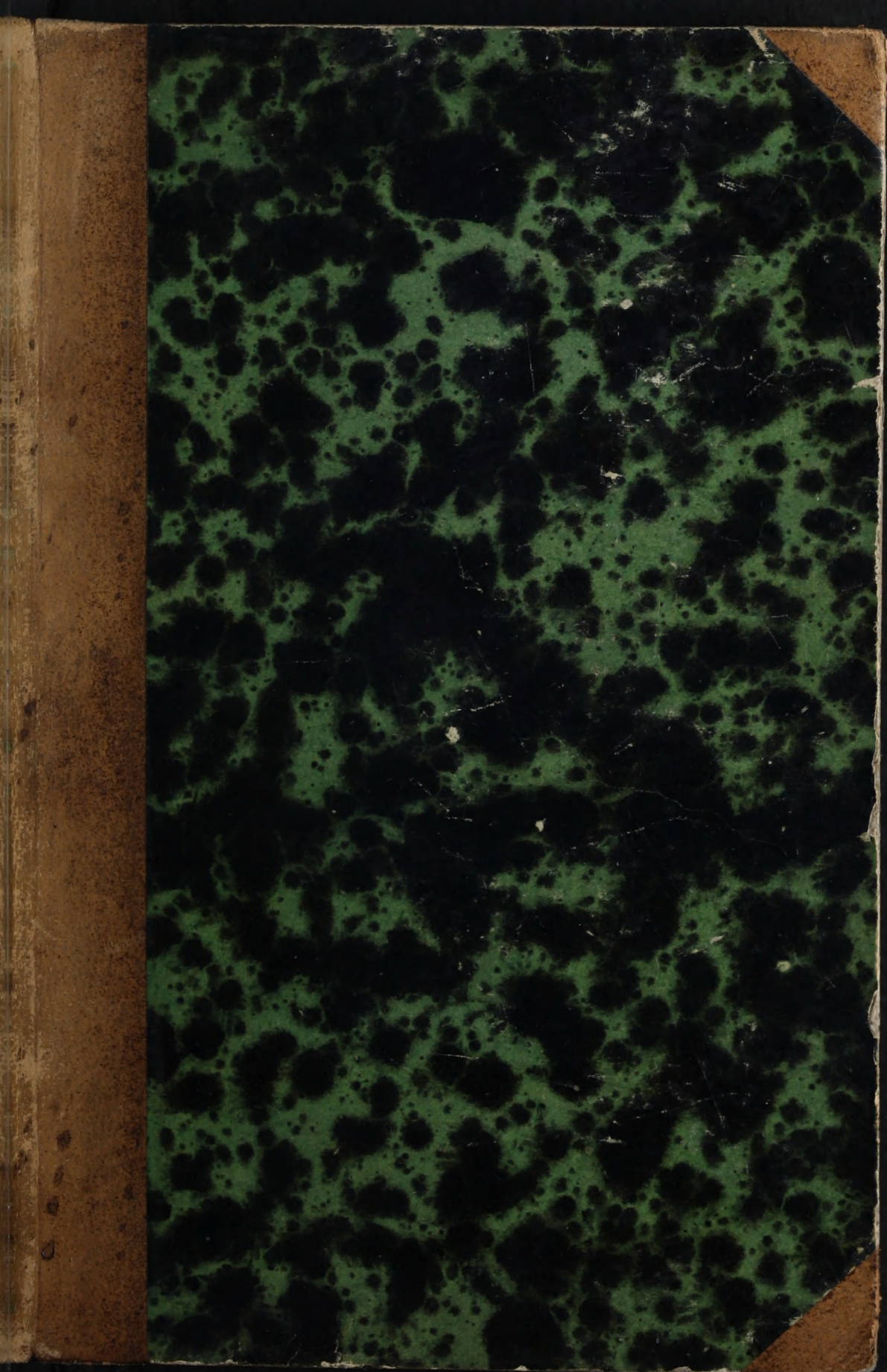
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

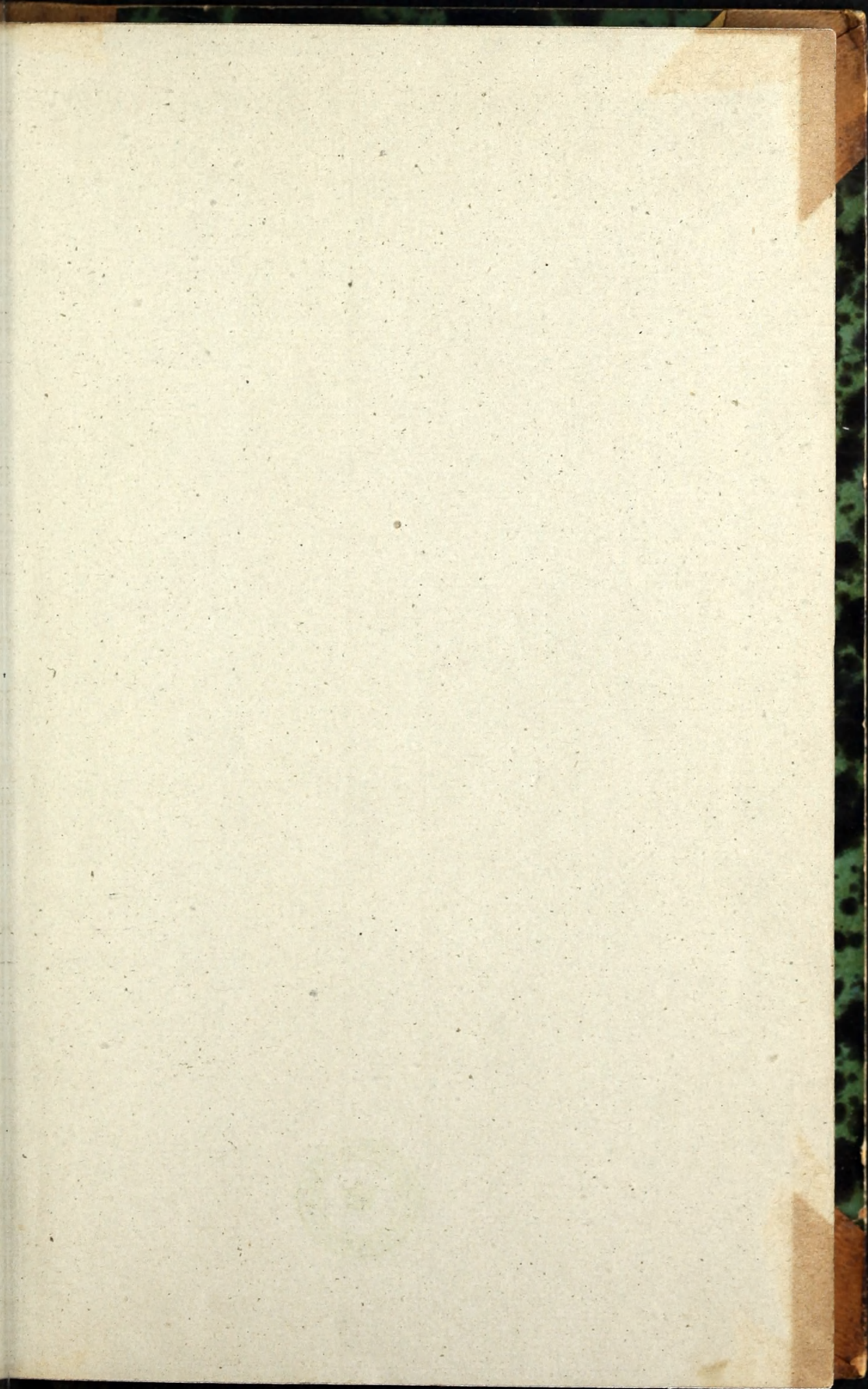
57-99

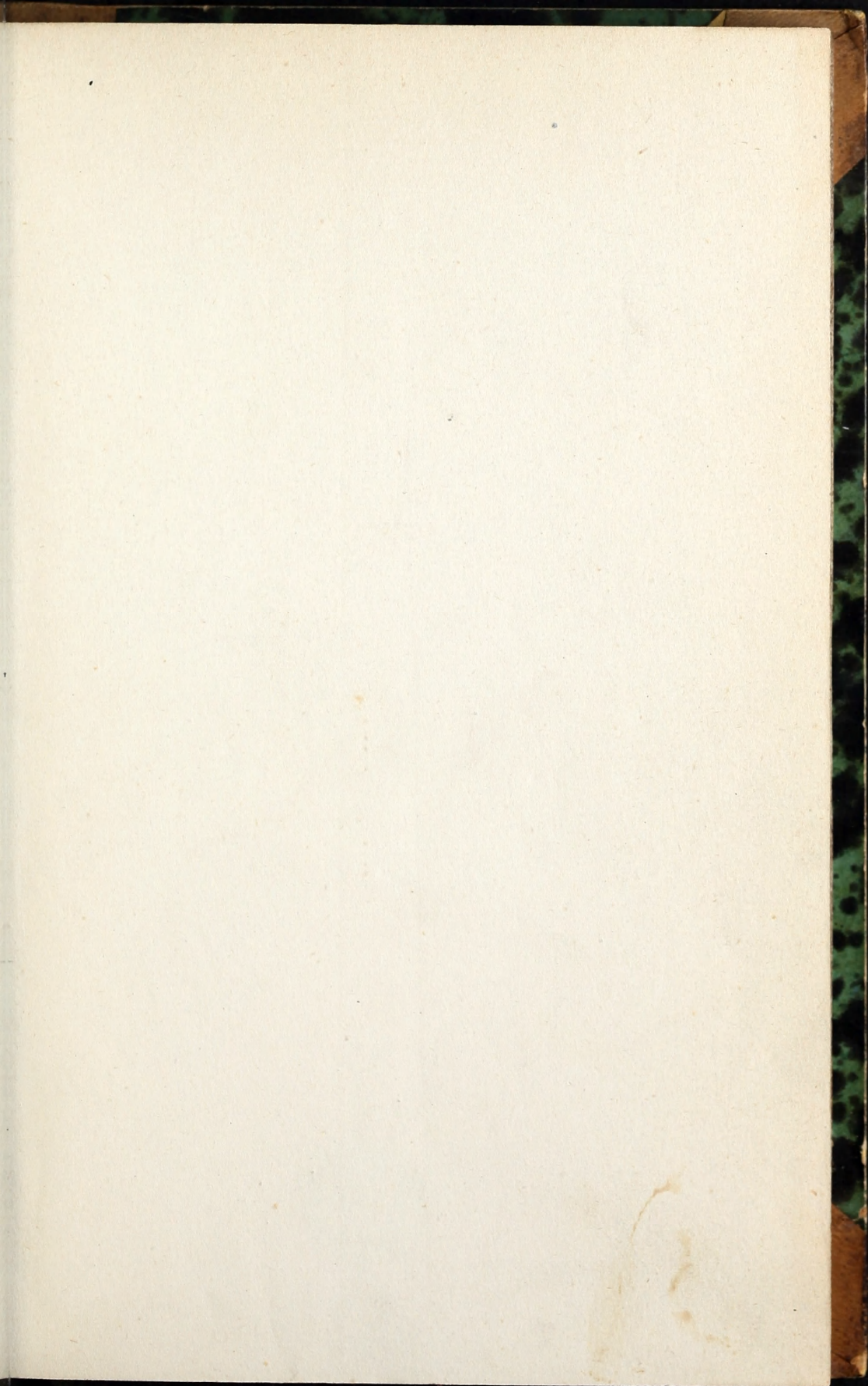
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021032566

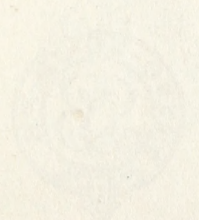

1884

Chief Clerk

The Committee on the Judiciary

and the Senate

Washington

Printed at the Government Printing Office

1884

Skrifter

af

Carit Etlar.

Ny Samling. 2det Bind.

Seet og Hørt.

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldendalske Boghandel (F. Høgel).

Thieles Bogtrykkeri.

1873.

Seet og Hørt.

Fortællinger

af

Carit Ellar.

Kjøbenhavn.

Forsagt af den Gyldendalske Boghandel (F. Seget).

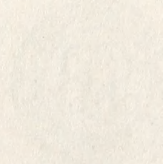
Thieles Bogtrykkeri.

1873.

1180 p. 1312

1180 p. 1312

1180 p. 1312

1180 p. 1312

1180 p. 1312

En glemt Pistol.

En plein soleil

Vægteren raabte paa Gaden, det begyndte at gry ad Morgen.

„Nu slog Kloffen fem,“ sagde Mads Post, idet han stak Hovedet ud af Alkoven. „Det er bedst, Du staaer op, lille Jens. — Hører Du! — Jens! — Hestene skronne ad Dig.“

„Skal vi nu allerede op igjen?“ svarede en søvnig Stemme fra det næste Sengested. „Det kan aldrig gaa rigtig til med den Kloffe. Jeg er jo nylig kommen ifeng.“

Efter disse Ord steg en lang Dreng ud af Alkoven og begyndte at klæde sig paa. Lidt efter blev der slaaet Ild i Køkkenet, en gammel Kone satte et tændt Lys ind paa Bordet.

„Uh! hvor det er koldt,“ sagde Jens. „Jeg vil give min Solbøtte for at jeg kunde reise op til Grønland.“

„Ja, Du har fri Raadighed over din Person og Formue,“ svarede Mads, „men hvad vil Du bestille oppe i Grønland?“

„Bestille! — jeg vil Ingenting bestille, men i Grønland blive de liggende hele Vinteren over i deres varme Seng, uden at komme i Kulde. — Det staaer at læse i Bibelen.“

„Sikken Snak!“ sagde Mads, „saadan Noget staaer ikke i Bibelen.“

„Da læste Terkel Bødgers det forgangen Aften op af en tyk og muggen Bog med Spænder og brunt Skind om, — den saa nok ud til at kunne være en Bibel, den.“

„Du skal tale med mere Respekt om den hellige Skrift,“ formanede Mads, men Jens var frimodig og svarede:

„Jeg synes alligevel ikke rigtig om Bibelen, skjøndt der er kjønne Billeder i; men de handle bare om de gamle Bøder, der staaer Ingenting om Dansken. — Nei! saa holder jeg mere af den anden Bog med Tordenskjold i; ham vil jeg være, naar jeg bliver stor.“

„Naa, saa nu vil Du til Grønland,“ vedblev Mads. „Forgangen Søndag vilde Du jo ud og være General.“

„Det er jeg bleven fed af, for saa skal jeg gaa foran med ham, der trommer, og saa fægte og stikke de først paa mig.“

„Ja, Du har fri Raadighed over din Person og Formue," gjentog Mads; „men nu maa jeg nok ogsaa see at komme op. — Gud veed, hvor mit Tøi er blevet af, — jeg husker for vist, at jeg iafteſ lagde det tilrette der i Krogen, ovenpaa Hr. Dyrings laadne Frakke og Sælſkindsſtøvler.“

„Det ligger altsammen her i min Seng," ſagde Jens. „Jeg har dækket mig til med det, fordi jeg frøs ſaa ſkammeligt. Da jeg fik fat i Hr. Dyrings laadne Frakke linnede det lidt, da jeg ogsaa trak hans ſtore Sælſkindsſtøvler paa, blev hun brav, kan Du tro.“

Dermed gik Jens ud til Heſtene, lidt efter kom ogsaa Mads tilſhyn og ſkød en gulmalet Poſtvogn ud paa Gaden.

Mads var Fragtmand, i den gode, gamle Tid, da der kun gik Poſt fra By til By to Gange om Ugen, da man kunde bruge tre Uger for at ſeile fra Fredericia til Kjøbenhavn, Nøiſomhedens og de beſkedne Fordringers Tid, da Dagvognen blev lovprift ſom en af de henſigtsmæſſigſte Opfindelſer, og den Reiſende fandt det fortræffeligt, naar han om Aftenen var naaet otte Mil fremad, efterat have tilbragt Dagen fra Morgengry til Solnedgang paa Vognen.

Mads Poſt var en beſkjendt, paalidelig og velſeet

Mand, overalt hvor han færdedes. Til hans Vare-
tægt betroede Mødrene deres unge Døtre og bade
ham endelig paffe dem vel ind og sørge for, at de
ikke kom til Skade underveis, med ham skiftede Kjøb-
mændene deres Penge og Bælsbreve. Hvormange
lønlige Hilsener og faderlige Formaninger har han
ikke uddelt til de fraværende Sønner, hvormange fir-
lige Kjærlighedsbreve har han ikke besørget afleveret,
hvormange Hemmeligheder gjemtes der ikke i den tykke
Kælvesskinds Tegnebog, hvori Mads opskrev alle sine
Erinder med en Slags Runer, som Ingen uden han
selv kunde tyde, og det endda kun ved Hjælp af Vis-
ninger, som vanskeliggjordes, jo ældre Skriften blev?
Naar det saa lakkede mod Sul, og Fragtmandens
Posthorn klang igjennem Gaden, kom Folk ilende ud
af Dørene og hilste paa Mads og standsede ham med
tusinde forskjellige Udbrud.

„Hvordan har lille Rikke det?“ spørger en
fjærlig Moder.

„Sik Mads min nye Kjøle med?“

„Kommer Drengen hjem til Nytaar?“

„Mads har vel ikke glemt de to Dusin Pibe-
hoveder af dem med en engliseret Hest paa?“ spørger
Dreieren, medens et ungt Menneske med vandblaa
Dine, hvidt Haar og en Vordugs Kasket, trænger sig

nærmere til Vognen end alle Øvrige, seer sig om, holder Haanden som en Trompet for Munden og hvisker: „Gif hun det?“

Mads nikker til den Ene, smiler til den Anden, har et tilfredsstillende Svar til Alle.

Undertiden gif Kjøbmændene, som ventede paa deres Varer, ham imøde ved Byporten, paa den Tid, de vidste han pleiede at komme, eller de unge Piger spadserede op til Gjaestgivergaarden for at bese de Reisende, han bragte, eller for at tage imod deres Brødre, der kom hjem i Ferien. — Mads Post var Egnens Forsyn.

Denne gang skulde han ned til Ribe. Alle Pladser paa Vognen vare bestilte, nu stod han og stablede de Reisendes Kufferter og Pakker op bag den sidste Agestol. — Det var imidlertid bleven fuldkommen Dag, Solen begyndte at skinne paa de hvide Skorstene, en stærk Frost stivnede Alt, Sneen knirkede under Fødderne, lille Jens stod og hjalp til ved Vognen og bankede sig i Hænderne og havde svøbt et uldent Tørklæde høit op over sine Øren. Noget efter kaldte Konen dem ind. Kaffekjedlen kogte, der var bredet en Dug paa den ene Side af Bordet, ligeoverfor sad en stor, graastribet Kat og gav Agt paa Alt. Solen rødmede Rudernes Isblomster, mellem hvilke Jens

forleden havde afbildet en langbenet Hest og en Mand med en trefantet Hat, et Billede af hans tidligere Ideal, Generalen. Drengen rystede af Kulde, da han kom ind i Stuen.

„Jeg vilde ønske, jeg kunde lade mig gjøre om til et Fruentimmer,“ sagde han, „for hun staaer altid og varmer sig ved Skorstenen. — Men det er nok ikke til at tænke paa i disse Tider.“

„Vil Du nu være Fruentimmer?“ sagde Mads. „Ja, Du har fri Raadighed over din Person og Formue.“ — Dermed drak han sin Kaffe. Hvad han forresten meente med det Ord Formue, er uvidt; thi Drengens hele Rigdom bestod i den Solbøtte, han imorges havde sat paa Spil for at blive Grønlænder.

Da Stueuhret slog sex reiste Mads sig fra Bordet, tog sin røde Hue af og foldede Hænderne. Zens og Konen gjorde det samme.

„Vorherre være med os, tillands og tilvands,“ sagde Manden, „Vorherre lade lyse sit Ansigt over os, og vare os fra Djævelskab og anden Fare.“

„Lykkelig Rejse, Fatter!“ sagde Konen.

„Lykkelig Rejse, Fatter!“ gjentog Zens. „Glem ikke den Snurrekok, Du lovede at kjøbe mig. Jeg vil see, jeg kan komme i Dreierlære, og ikke bestille

Andet end lave mig nogle gode Snurrekopper og Topper og Hornknapper til Fatters Kavai."

"Vil Du nu være Dreier?" sagde Mads, medens Konen hjalp ham den røde Frakke paa. Derefter tog han Posthornet og gik ud i Gadedøren, hvor han blæste Begyndelsen til en Throlervals, til Tegn paa, at nu var han færdig til Afreisen. Hornets Toner gave Gjenlyd inde imellem Husene, Hænderne galede, Hundene gøede. Bøns spændte Hestene for Vognen.

Lidt efter kom et ungt Menneske, indhyllet i en stor, blaa Soldaterkappe, under hvis Folder Enden af en Landsenersabel viste sig.

"Er jeg Førstemand?" spurgte han.

"Ja, Løjtnant Hagen, men de Andre komme vist strax. Kloffen er slaaet, og Folk veed, jeg venter ikke."

"Raadmand Dyring reiser nok ogsaa af By idag?" spurgte Officieren.

"Han gjør saa," svarede Mads smilende, "og hans Datter tillige, der komme de forresten nede paa Gaden."

"Hvor skal de sidde?"

"Sr. Dyring har bestilt hele den ene Agestol for sig, men Løjtnanten kan gjerne faa Plads ligeoverfor, saa er det vel godt, tænker jeg."

„Af, Mads Post! det hjælper ligemeget, hvor jeg kommer til at sidde,“ svarede den unge Officeer, idet han gik om paa den anden Side af Vognen for ikke at blive seet af de Kommende.

Raadmand Dyring var en høi og mager Mand. Hans rynkede og skarpe Ansigt tydede paa heftige Videnstaber eller gjennemlevede Sorger. Damen, som fulgte ham, var meget ung, en lille, fin Skikkelse, med store, trosthyldige Øine.

„Her kommer jeg!“ sagde Dyring. „Gaa ind, Dreng og hent mig en Gnist Ild til min Pibe for vi sidde op, og sørg saa for, Mads, at vi faae et Lag Halm ved vore Fodder. Hvad staaer den Officeer og figger efter deromme paa den anden Side af Vognen? — Skal han med? — Naa, havde jeg vidst det, saa var jeg bleven hjemme idag, forresten kan det være det Samme, hvad kommer han os ved. Lad os blot komme afsted.“

Flere af de øvrige Rejsende vare imidlertid komne og havde taget deres Pladser. Hestene stampe foran Vognen, Jens bankede sine Hænder, Mads Post stod med Pidsken under Armen og saae ned ad Gaden.

„Naa, Mads, hvad vente vi efter?“ spurgte Dyring. Mads svarede med at tage sit Horn frem

og blæse Thyrolervalsen endnu engang. „Nu fjøre vi lige paa Timen,“ tilføiede han. „Vi mangle blot den Rebflager, Peter Siple, og der have vi ham. Saa er alting godt.“

Rede paa Gaden kom en lille Mand i fuld Firspring op imod dem, han bar en Pose paa Ryggen, og foer ind i Vognen som en Bombe.

Hagen var kommen til at sidde paa Sædet foran Raadmanden, saaledes at han vendte Ansigtet mod denne. Han hilste meget ærbødigt, idet han steg op, men Dyring saae i det Samme til den modsatte Side; Officeren vandrede dernæst et Blik med den unge Dame, et ubeskriveligt talende Blik, som paa engang udtrykte en Tilbeders Hilsen, hans Hylsning og den Lykke, han følte i dette Dieblis. Hun sænkede sit Hoved og sine blide Dine, medens hendes Kinder farvedes af en svag Rødme. Strax efter hviskede Hr. Dyring nogle Ord, som bragte hende til at tage Plads paa Sædet i en Stilling, hvorved hun næsten kom til at vende Ryggen mod Officeren.

Mads Post sad paa Buxen og knalbede med sin Bidst. Konen stod i Gadedøren med Hænderne svøbte ind under Forklædet. „Lykkelig Reise!“ raabte hun.

Mads nikkede, Vognen kjørte. Jens hoppede op og hang sig i Vagsmækken, — saaledes lod han sig

flæbe et Stykke hen ad Gaden, da han ikke kunde holde ud længer, løb han om foran Vognen og raabte:

„Uhyggelig Reise, Fatter! Glem saa ikke den Snurrekof og mine nye Støvler med Rødt indeni.“

Mads kjørte Skridt for Skridt og blæste sin Tyrolermelodi for tredie Gang. Hist og her stode Folk i Dørene og ventede, for at give ham en Pakke, et Brev eller et Budskab med paa Veien. Nede ved Byens Port blev Vognen standset af en gammel, mager og forfklædt Mand, som bad ham kjøbe sig en Pakke Snustobak fra Tranberg i Varde.

Mads smilede godmodig og sagde: „Skolemester faaer at vente til en anden Gang, idag skal jeg til Ribe og ikke til Varde.“

„Godt!“ svarede Manden, „saa lad os probere den Tobak i Ribe; jeg har nu brugt saameget fra Varde, at jeg næsten er bleven fed deraf. Mads kan vel lægge Pengene ud til vi sees igjen?“

„Det giver sig nok,“ svarede Mads og kjørte videre.

„Hvorfor tager han sin Tobak saa langveis fra?“ spurgte Hr. Dyring.

„Na, Stedet er ham ikke saa vigtigt,“ svarede Mads. „Han lader mig kjøbe og glemmer altid at

betale. Saadan har han baaret sig ad i alle de Aar, jeg har kjørt Fragtvogn; bestandig staaer han og venter efter mig ved Porten; men det faaer at gaa. Han har været min Skolemester."

Saa kjørte de langsomt op ad Bakkerne og endnu besindigere ned ad dem. „Man maa staaane sine Heste," sagde Mads, „helst i Begyndelsen." Denne Regel fulgte han forresten lige til Slutningen af Reisen.

Byen traadte tilbage i Morgentaagen, et udstrakt Land viste sig foran dem. Under det hvide Lagen, Sneen havde lagt over Alt, forsvandt Damme og Aar, Grøfter og Buske, Alt var fladt, øde og ensformigt. Fra Landsbjerne steg en svag Røg iveiret, og inde over Skovene droge smaa Flokke Krager, som meldte deres Komme og tiltagende Hungersnød ved langtrukne og klagende Skrig, idet de spredte sig hen over Eggen. Bønderne, som kjørte til Torvet i Byen, dreiede allesammen deres Slæder tilside, naar de mødte Fragtvognen, og raabte Godmorgen og lykkelig Reise. Børnene, som skulde i Skole, standsede i Rækker langs med Veikanten, og bukkede eller neiede, medens Mads kjørte forbi; han var kjendt overalt. Svergang de kom igjennem en Landsby, tog Mads sit Horn frem og lod Folk høre den omtalte Tyrolermelodi; før

Dagen var tilende, kunde den mest Tungnemme af de Rejsende den udenad.

Inde i Vognen førte Peter Siple Ordet, og begyndte med en Undskyldning, fordi han tog saamegen Plads. Paa samme Tid borede han sin Pøse ned mellem Agestolene. „Sag var sandfærdig nær kommen bagefter,“ forsikrede han, „men jeg kunde ikke faae min Pøse paffet, og uden den vilde jeg jo være daarlig faren.“

„Sr. Dyring, til hvem disse Ord bleve henvendte, svarede ikke, han saae paa Rejslageren med en kold og tilbagevisende Mine. Det brød Siple sig ikke om, men vedblev: „Ja, Raadmand gjør vist ikke den hele Rejse med ned til Ribe, jeg kan tænke, De skal ud og see lidt til deres Herregaard. — Hvem der havde sig saadan en Gaard med Kreaturer og anden Uhygghed! — naada! — men der skal et godt Hoved til at regere den, det er ikke for mig at tænke paa. — Nei, jeg skal ned til Abenraa for at see at faa fat paa en ny Kone. Det duer ikke med den enlige Stand for en Mand i Bedrift, Kunderne ere utaalmodige, og man kan dog ikke paa engang passe Banen og Butiken. Min Gamle var god, det er Synd at sige hende Andet paa, og hun holdt trolig ud til det Sidste, men saa fik hun den gale Hals, som Raad=

mand vist har hørt, og Alt, hvad den flogne Kone gjorde for at lappe paa hende, blev til Kluderi, tilsidst vilde hun ikke mere, det Skind! Raadmand trænger vist til en lille 'Nist Ild, — bi lidt, — den kan bekommes!" Med disse Ord stak Siple sin Arm til Albuen ned i Posen, rodede om i den og drog en stor Fyrtonde frem, hvori han gav sig til at slaa Ild. — „Vær saa god!"

Hr. Dyring gjengjældte denne Opmærksomhed med et Nis. — „Saa døde jeres Hustru," sagde han.

„Hun hensov salig i Herren, vi sees først igjen hos Gudfader i Himmeriges Rige," svarede Siple andægtig.

„Og nu reiser I ud efter en ny Kone?"

„Justement! — jeg har ingen Tid til at gjøre lang Snak og Bidtloftighed om det, derfor skrev jeg ned til Asmus, min Brodersøn, saadan og saadan hænger det sammen; hør Dig for, og naar Du faaer En i Rikkerten, som kan være mig tjenlig, saa tal kun lidt til hende paa mine Begne. Nu har han støvet mig En op, den Anægt! ikke for ung, men jeg holder ogsaa paa de Ældre, de kjende mere til Verdens Gang, og veed at spare bedre. Forresten skal hun være ferm og rørig. Saameget kan jeg sige forud, at det vil holde hart for hende at staa sig mod min

første Salige. Aldrig hun brød sig om Andet end sit Huus og sin Gjerning, arbeidede og sled i det fra Morgen til Aftenen raabte. Om Søndagen sad hun gjerne og saa ud igjennem de smaa, grønne Ruder, mellem Reb og Grimer, paa Folk, som kom forbi. Naar jeg saa vilde gjøre hende en rigtig Fornøielse og spadserere op paa Kirkegaarden, eller ned og see paa Stranden med hende, sagde hun altid: Lad det være, Fatter! hvad skal jeg ud at spadserere for, og slide paa mit nye Løi, naar jeg kan hjælpe mig herhjemme med det gamle. Paa Kirkegaarden maatte hun alligevel, den Sjæl! Jeg har ikke rigtig forvunden det endnu, skjøndt det er over et Fjerdingaar siden. Her skal Raadmand see, hvad jeg bringer med til den Anden!" Efter disse Ord aabnede Peter Siple atter for Posen og gav sig til at søge i den. — „Sikken en kjøn lille Tingest, jeg har ladet stadsse op til hende, det var saamæn min Brudegave til den første, nu gaaer den af By til den næste. Guldsmeden sagde, at den saa ud som en Lugtedaase, men egentlig er det en Peberbøsse. — Den lille Frøken sidder vist og fryser, De trænger til en Naal til deres Kavei, hi lidt! den kan bekommes.“ — Atter blev Posen aabnet, og denne Gang viste der sig et Brev vældige Knappenaale. Idet Siple drog Haanden

tilbage fra Posen, gled et sammenslettet Stykke Reb ud af den.

„Skal det ogsaa være en Brudegave?“ spurgte Dyring.

„Na nei! den Tingest vil ikke være slet saa velkommen som Peberbøssen. Seer De! jeg har faaet mig en skarnagtig Knægt til Væredreng. Han gider Ingenting bestille andet end at spise og sove; forgangen rendte han sin Vej, ned til Foldingbro, hvor jeg fik ham fra. Nu vil jeg hente ham tilbage, naar jeg reiser hjem, og saa har jeg flettet mig dette Stykke Reb til en rar, lille Lamp, for at smøre ham med til Velkomst, saasnart vi mødes. Den Hvalp var ikke fornøiet i min Tjeneste, og klagede over, at han fik for lidt i Løn.“

„Hvormeget gav I ham da?“

Siple saae forbavset over paa Raadmanden.

„Naturligvis Ingenting,“ svarede han.

„Og han vilde endda have mere, den Umættelige!“

Froken Dyring smilede.

„Ja, den lille Froken sidder og seer saa polist over til mig,“ sagde Siple, „De kan vist ikke ret gaa ind paa det, jeg fortæller. — Na nei! da jeg var i deres Alder, troede jeg ogsaa, at hele Verden

laa i min Moders Dragkisteskuffe, og at det altid skulde være Bulehelligdage, men siden lærte jeg at faae Dinene op og danse efter en anden Melodi. Frøkenen skal vist ogsaa snart have sig en Frier," tilføiede han med et bethdningsfuldt Diefast over mod Vandseneer-officeren, „men De behøver ikke at lade Onkel Asmus ligge En ud til Dem, efter hvad jeg har hørt fortælle."

„Min Datter trolover sig kun, naar jeg vil, og med hvem jeg vil," sagde Hr. Dyring barskt, „dermed lade vi den Snak fare."

„Ja, Skam fare i dem, de unge Menneſker, de holde mest af at raade sig selv. Det kan jeg tale med om fra den Tid. — De Gamle sagde nei og lukkede Døren, men min Kjæreste sagde jo, og saa narrede vi dem alligevel. Nu skal De høre, hvordan det gik til. Jeg logerede oppe i Huset hos dem. Saa gaaer jeg ind til Konen og siger: se her, lille Madam! Forældrene hjemme have skiftet mig denne hersens røgede Skinke til at vederkvæge mig paa, lad mig nu faae en Plads til den oppe i deres Skorsteen, saa den ikke bedærves. Det var der Ingenting at sige imod, og med det Samme fik jeg et bekvemt Grinde til hver Dag at komme ind i Røffenet og skære mig et Stykke af min Skinke, et kleint Stykke, lille Frøken, og jo

længer det traf ud, desto mindre tog jeg til mig, for at den kunde vare længer, saa Madanten roste min Sparfommelighed og undrede sig over, at jeg kunde nøies med saa lidet. Men hvergang jeg kom, var Mette tilstede, og vi To fik vexlet et Par Ord sammen. At skrive Breve til hinanden lode vi være med, for medelst jeg kunde ikke skrive, og Mette ikke læse. Men vi satte tilsidst vor Villie igjennem alligevel. Mads Post deroppe var Mettes Broder og vor eneste Fortrolige, ikke sandt, Mads, Du veed, hvordan det gik til."

"Na jo!" svarede Mads, „jeg saae og tav stille, og tænkte, at det var bedst, I selv havde Raadighed over jeres Person og Formue. En Fragtmand lægger Mærke til Meget, som Ingen drømmer om."

"Na, hvad seer vel en Fragtmand," raabte Dyring, „andet end sine Hestes Drener?"

"Ja, det kan gjerne være, Raadmand har Ret," svarede Mads med et godmodigt Smil og saae, som Hr. Dyring sagde, ud over Drener paa sine Heste.

Da Kloffen ringede ti i Landsbykirkerne, holdt Vognen udenfor et af disse smaa Bedesteder, som vor Tid har forvandlet til anselige Kroer, men som dengang kun bestod af en faldefærdig, straaetækket Hytte, omgiben af Rækværk til at binde Køer og Heste ved.

To halvmørke Stuer, gjennemdragne af lange Træborde, hvis Been vare fastrammede i Leergulvet, udgjorde hele Leiligheden. Det ene Bærelse var et dagligt Tilflugtssted for Omegnens Kvægdrivere, Lediggængere og reisende Haandværkssvende. Idag brændte der et stort Baal paa den aabne Skorsteen, foran hvilket der sad en gammel Mand, ifærd med at ffære Træsko. En ærværdig og majestætisk Hane stod paa en høi Tønde, baskede med Bingerne og bød de Fremmede velkommen med en langtrukken Galen. Væggene vare prydede med Nyrnbergerbilleder og en gammel Sagtbøsse. Oppe under den ene Loftsbjælke sad en Række Knive og hvide Træskeer, hvoraf enhver af Familien tog sin, naar Maaltidet skulde holdes. En stærk Lugt af Tørverøg opfyldte hele Stedet.

Trods alle disse fristende Bequemmeligheder foretrak de Reisende, som Mads Post idag bragte med sig, at holde Maaltid i fri Luft. Det var Skik og Brug dengang, at Enhver førte en Madkasse med. Mads havde sin i Agestolen under Rudsfesædet, Hr. Dyring sin i en firlig Blikkasse, Siple derimod aabnede sin Pøse, og drog først et Sigtebrød, derefter en vældig, røget Pølse af den.

„Raadmand mangler vist en Verken til sin Mad,“ sagde han, „den kan bekommes.“ Efter dette Løfte

vandrede Haanden ned i Posen igjen og kom tilbage med en lille, bulet Tintallerken, som Hr. Dyring afsløg at benytte, skjøndt Siple var saa opmærksom, at polere den af med sin Albue, før han bød den frem.

Landseneerofficeren havde under hele Reisen iagttaget en fuldstændig Tavshed. Han var Opmærksomheden selv mod Dyring ved enhver Leilighed, som tilbød sig, men Raadmanden undgik ham bestandig, undertiden endog paa en temmelig iøinefaldende Maade. Hagen fandt sig i Alt. Da ethvert Forsøg paa at nærme sig blev afvist, satte han sig tilbage i Agestolen, trykkede Huen dybt ned over Dinene og vedblev uafbrudt at betragte den unge Dame, som sad skraaes overfor ham. Hun lod til at være behersket af Faderens Nærværelse, ogsaa hun var tavs og svarede kun med Enstavelsesord, naar Dyring spurgte. Engang imellem, naar Faderen beskæftede sig med Peter Siple og hans Historier, foer et hurtigt Blik over til den anden Side, et Øynglimt, straalende og varmt, et Blik, der blev forstaaet, og modtaget som en Betsigelse. Derefter bøiede hun igjen sit yndige Hoved og sænkede sine Dienlaage, som om hun vilde lukke dem over hans Billed. Af og til mødte Hagen et andet Blik, koldt og stikkende, det var naar Hr. Dyring syntes at lægge Mærke til den stumme Forstaaelse

mellem de to Unge. Officeren saae da gjerne til den anden Side, det Barske i Faderens Diefast var heller ikke istand til at forstyrre Indtrykket af det milde i Datterens.

Efter Frokosten gik Dyring ind i Krostedet. I det Samme bøiede Hagen sig over mod den unge Dame og rakte hende Haanden.

„Gud velsigne Dig for al den Lykke, Du giver mig ved dette Møde,“ hviskede han hurtig, og med Læber, der skælvede under en bevæget Stemning. „Jeg tør ikke sidde hos Dig, ikke tale med Dig; men hvad siger vel det? — jeg seer Dig dog den hele Dag, kun Dig alene, kan Du fatte min Lykke?“

Hun lagde sin anden Haand ovenpaa hans og smilede taknemmelig. „Og jeg tør ikke see paa Dig,“ hviskede hun og bøiede sit Hoved saa nær mod hans, at han følte det varme Pust af hendes Aande. „Fader vil, at jeg skal vende mig til Siden. Tal lidt, siig Noget til de Andre, lad mig blot faae Lov til at høre din Stemme,“ bad hun blidt og bønligt og slap i det Samme hans Haand, fordi Hr. Dyring kom tilshyne i Kroddøren.

Om Eftermiddagen førte Vognen igjennem en stor Skovstrækning. Paa begge Sider af Veien laa høie Banker, skjulte af Sne, mellem hvilke hist og

her et ungt Bogetræ eller en Slaaentorn stak sine nøgne Arme iveiret. Nedenfor Bassen lod Mads sine Heste standse og puste ud, dernæst spurgte han Selskabet, om det ikke havde lyst til at spadserere et lille Stykke op ad Bassen. Enhver efterkom denne Opfordring. Peter Siple holdt sig nærmest Vognen for at see efter sin Pose.

„Det er bedre at befare denne Vej i Selskab end alene,“ sagde han, da de atter sad i Vognen, „bedre i Sollys end i Maanestien. Egnen har et daarligt Rygte paa sig. Det var her de forgangen Sul overfaldt Robbermølleren fra Haraldskjær, da han kom fjørende tilbage fra Ribe Marked. Hestene bragte den tomme Vogn uskadt hjem og stode og skronnede ved Porten, da Karlen kom ud om Morgen, Rudsken laa forslaaet og plyndret nede i Grøften. Værre endnu gif det dog en Mand for endel Aar siden. Det var en af Deres Folk, Hr. Løitnant, en Rytterofficeer nede fra Kolding, ham fandt de liggende stendød paa Marken tæt udenfor den store Herregaard histovre, hvad er det nu den hedder? — Hvem der havde slaaet ham ihjel, blev derimod aldrig opdaget.“

„Seg har hørt det fortælle,“ sagde Hagen, uden at indlade sig videre med Rebflageren.

„Folk fortælle faameget," htrede Hr. Dyring.

„Ja, den sidste Historie er dog sandfærdig," paa=stod Siple, „for jeg kom fra Marked Dagen efter at Ulykken var hændet, og vi gik ind hos Bonden og saae paa den døde Mand. Det var en smuk Karl, han laa i Læden og der sad en sort Mis og miavede paa Fogulvet foran ham. Det skal heller ikke være noget godt Tegn. — Jeg hjalp ogsaa Fogden med at gjennemføge Eggen, men Tyvene havde nok ikke Lyst til at blive, til vi kom jagende efter dem.“

„Ulykkeligvis er det længe siden, der har været Tale om noget Overfald her," sagde Hr. Dyring. „Jeg for min Part er desuden bevæbnet.“ Med disse Ord aabnede han sin laadne Overfrakke og drog et Hylster frem, i hvilket der viste sig en lille, smukt indlagt Pistol.

„Ah nei! det var da en deilig Tingest," sagde Siple. „Og den er skarpladet, — uh! — Sikken en kostbar Indlægning paa Kolben. — Den seer for god ud til at gjøre ondt med. — Na, lad mig see lidt paa den.“

Vognen kjørte videre, atter op ad Bakke. Mads gik ved Siden og lyttede til Samtalen. „Maa jeg ogsaa faae Lov til at kaste et Die paa den Pistol?" spurgte han.

Dyring rakte ham Pistolen, og Mads leverede den tilbage igjen uden at sige Noget.

„Synes Du ikke om den, Mads Post?“ spurgte Siple.

„Jo,“ svarede Mads. „Jeg har seet Mage til den.“

„Ja, Du har seet meget, Mads,“yttrede Dyring spottende.

„Det var netop det, jeg sagde før,“ svarede Mads, „men Raadmand vilde ikke tro mig.“

„Dennegang troer jeg Dig endnu mindre, det er ganske rigtigt et sjeldent Vaaben, som Siple sagde, en af mine Forsædte har for mange Aar siden kjøbt Pistolen nede i Spanien, og det er ikke rimeligt, at Du skulde have seet dens Mage.“

„Ja, det faaer saa at være,“ svarede Mads, medens han steg op igjen paa Rudsfædet og skyndede paa sine Heste.

„Fortæl os da, hvor Du har seet Mage til min Pistol,“ vedblev Dyring.

„Her!“ svarede Mads, idet han drog en Pistol frem fra Sædet, og rakte den over til Raadmanden.

Det sidste Vaaben var aldeles ligt det første. Dyring betragtede det opmærksomt, hans Pande drog

fig sammen i store Følger, et Udtryk af dyb Forbavselse stod at læse i hans Ansigt.

„Hvor har Du faaet den Pistol fra?“ spurgte han lidt efter.

„Jeg har fundet den,“ svarede Mads, medens han stak sit Vaaben ind under Sædet igjen. „Ikke sandt, Raadmand, denne Gang havde jeg dog seet ret.“

„Det lader til det,“ svarede Dyring og hensemt i dyb Tavshed.

Dagen gik, og Solen, som ved Middagstid et Dieblif havde kastet sit Lys hen over den blaagraa Sneflade, sank ned bag en Række Skræ, der lignede Bjerger, og blandt hvilke den efterlod en vidunderlig, pragtfuld Farve til Afsted. Da den dalede i Horisonten, begyndte Landskabsflokkerne at ringe, og Kragerne flokkedes og søgte til Skoven igjen med samme sørgmodige Skrig som imorges. Strax efter Solnedgang holdt Mads stille foran en stor Bondegård, hvor han pleiede at tage ind. Paa sædvanlig Vis meldte han sit Komme ved det velbekjendte Stykke Thyrolervals, hvorefter Bonden viste sig i Gaarddøren og hilste paa de Fremmede. Da han saae Hagens Soldaterkappe, rettede han sig, skød Brystet frem og hilste som en Soldat. Manden havde ogsaa været Landseneer i sine unge Dage.

Her skulde de Reisende blive Natten over. Konen kom ud og talte, hvormange de vare, for derefter at beregne Aftensmadens Størrelse, medens Mads og Bonden gik paa Raad om den almindelige Indkvartering. Voitnant Hagen fik sit eget Værelse, det bedste, det var Krigskammeratsskabets Skyld. Raadmanden maatte sove i samme Stue som Peter Siple og hans Pose. Froken Dyring var mindre tilfreds med sin Leilighed, det duftede stærkt af hollandsk Ost derinde, og det vilde ikke brænde i Kaffelovnen. Endnu medens man var ifærd med at raade Bod paa den sidste Omstændighed, stak en Ko sit sorte Hoved ind igjennem et nedfaldet Taal i Bindingsværket, som man havde skjult ved at skyde en Stol for. Efterat have seet sig lidt om, meldte Koen sit Naboskab med et venligt og langtrukket Brøl. Den unge Pige udstødte et Skrig, og de øvrige Reisende kom til. Hagen tilbød at bytte Værelse med Damen, men Dyring afflog hans Tilbud barskt og afvisende. Raadmandens Uvillie syntes at være tiltagen i Dagens Løb.

„Jeg kunde magelig mure det Taal op igjen,“ bemærkede Siple, „for jeg har en Mursfee med mig, inde i min Pose.“

„En Mursfee?“

„Ja, og en Rottesax som Foræring til min

Brodersøn Asmus, for den Ueilighed, han har havt med at opspore min Tilfommende."

Tablet blev dog ikke muret op, man nøiedes med at stifte et Rnippe Halm i Hullet og flytte den nysgjerrige Ro.

To Timer senere syntes Alt at hvile i Bondens Huus. Lyfene vare slukkede, Maanen skinnede ned i Gaarden, Bildgæssene kom fra Havet og droge skrigende ind over Landet for at mætte sig af de unge Græsspirer, der hvor Sneen havde ladet en Plet af Rugmarken blive ubedækket.

Da sneg en mørk og tæt indhyllet Skikkelse sig omkring Gaarden og standsede udenfor et af de smaa Vinduer, der i samme Dieblis, ligesom efter en Aftale, blev aabnet. Indenfor kom en kvindelig Skikkelse tilsyne, et lille, fint Ansigt, som endnu tog sig blegere ud i Maanelyset, boiede sig fremad og sænkede sit Hoved saa nær mod Mandens, at det næsten berørte hans. Det var ham, der talede.

"Jeg er fortabt," hviskede han. — „So! det mærker jeg nok, Alt hvad jeg gjør for at vinde din Fader er forgæves, han hører mig ikke, han undgaaer mig, eller han viser mig tilbage, spottende og haanligt. Hvad skal jeg dog gribe til, for at overvinde hans Ubillie?"

Hun bøiede sit Hoved endnu nærmere mod hans, men svarede ikke, hvad Raad havde hun vel at give, hun led jo selv under denne ubøielige Strengthed, som stængede Døren for ethvert Haab. — Da var det, som om han drog Styrke af hendes Svaghed, og idet han følte Taarerne fra hendes Kinder falde paa sit Ansigt, smilede han og hvæskede: „Du maa ikke sørge Antonie, det vil gaa, det maa gaa og jeg bliver ikke træt og lader mig ikke afvise. Saa snart jeg imorgen finder Veilighed, vil jeg tale med ham, trodse den Haan, der ligger i hans Ord og Udfærd, jeg vil sige ham Alt, og Du skal see, han vil lytte til mine Ord og give efter for mine Bønner. Det har været mit Haab og min faste Tro, at min Kjærlighed skulde komme som en Vælfærd til Dig, ikke som en trygende Sorg, Du skal høre dit Hoved og være det samme glade, trygende Barn som den Aften, vi første Gang saae hinanden.“

Hendes Svar blev kun hørt af Den, for hvem det var bestemt, han saae paa hende uafbrudt, han vilde skaffe sig Erstatning for hvad han havde maattet undvære om Dagen. Hun rakte ham begge sine Hænder, som om hun troede, at den ene ikke var nok, han kyssede disse hvide Hænder, og Tiden,

Stedet, Vinternatten og dens Kulde var glemt under deres Hjerters fælles Lovsang.

Pludselig lod Skridt i Nærheden, en Mand rømmede sig, det var Mads Post, som kom slentrende langsomt og med lydelige Trin fra den anden Side af Gaarden. Hagen traadte ind i Skyggen under Muren, men Mads standsede udenfor det lille, tilslukkede Vindue og udbød mildt og dæmpet:

„For mig har De ikke nødig at være bange, Løitnant, jeg vilde kun ud og see endnu engang til mine Heste, men tag Dem dog ivare, der er flere end os Tre vaagne inat.“

„Og Du har Intet seet, og rober Intet? —“ sagde Hagen.

„Seet!“ gjentog Mads, „I veed jo nok, en Fragtmand seer Ingenting. Jeg skal fortælle Dem en Historie. Der var engang en fattig Dreng, som passede Kreaturer for en rig Mand. — Du holder meget af Heste, sagde den Rige, jeg skal hjælpe Dig til en. Det var Deres Fader, som talede saa, af ham fik jeg min første Hest, skulde jeg nu til Gjengjæld være hans Søn til Fortræd? — tvertimod! maaskee kan jeg fremme Deres Sag.“

„Det kan Du vist,“ sagde Hagen med et Skuldertræk.

„Ja, hvem veed det. Jeg har fiddet og tænkt derover iaften.“

Mads blev afbrudt, idet en ny Person pludselig traadte ud fra Mørket, som Gaardens Skygge dannede i Maaneskinnet. Raadmand Dyring stod for dem.

„Hvad foregaaer her?“ spurgte han heftig, og tilføiede, da Hagen traadte nærmere: „Det er ikke Dem, jeg taler til, men jeg vil vide, hvad Mads Post bestiller paa dette Sted.“

„Stjænk mig et Dieblis Samtale,“ bad Hagen, „jeg har længe havt en Sag at forebringe Dem; lad mig benytte Veiligheden, som nu tilbyder sig, saa skal jeg forklare Dem Alt.“

„Jeg har Intet at tale med Dem om,“ svarede Dyring, „og De har neppe Noget at forebringe mig, som jeg ikke allerede veed. De holder af min Datter, De har antyndet det oftere end jeg ønskede, aa ja! De giver atter et Bevis derpaa i dette Dieblis, ved listig og lysfky at snige Dem udenfor hendes Vindue; hvis det er Deres Begreb om Agtelse for en ung Piges gode Navn, saa har jeg Intet at sige dertil. De er vist en brav og hæderlig Mand, jeg troer det gjerne, Deres Familie er godt omtalt, deres Formue er maaskee større end min, jeg vil blot ikke have Dem til Svigersøn, hører De? — Jeg giver aldrig mit

Minde til, at De bliver det, og dermed ønsker jeg Dem god, rolig Nat. — Følg saa med mig, Mads Post, vi To have et Ord at tale sammen."

Hagen stod maaløs og tilintetgjort, medens Dyring og Fragtmanden vandrede henad Landeveien. Dyring vedblev nogle Dieblikke at tie, derefter standfede han, saae tilbage, og udbrod dæmpet og med mindre sikker Stemme end hidtil:

„Du viste mig i Eftermiddag en Pistol, Mage til min, og fortalte, at Du havde fundet den. Det kunde interessere mig at vide lidt mere herom; hvor har Du fundet den?"

„Na, det husker jeg ikke mere," svarede Mads, „det er nu saa længe siden."

„Du taler ikke Sandhed, Mads, og jeg vil vide Bested om den Sag."

„Veed De hvad, Raadmand, jeg troer De gjør bedst i at nøies med det, jeg har sagt, skulde jeg fortælle mere, kunde jeg let komme til at sige, hvad De maaske ikke holder af at høre. Lad os gaa ind, Vinden blæser skarpt, og det er koldt inat."

„Hvor fandt Du den Pistol? —" gjentog Dyring.

„Nede paa Engen ved Darumgaard, en Maaneffinsnat som denne, og der laa en død Mand ved Siden af Pistolen. Det er nu sexten Aar siden, sexten Aar, Raadmand! er det ikke nøiagtig den Tid,

De har savnet den? — Nei, stir ikke saadan paa mig, der er andre Dine vaagne end vore, hvorfor ryster De saa saare? — kom og tag mig under Armen. Nu er Timen kommen, da De skal vide Alt, siden De selv har forlangt det. Seg kjorte Post dengang for min Husbond, og jeg havde en Dag til Passager en ung Voitnant, Landseneer, ligesom Hr. Hagen, kjøn at see til, ellebild og fuld af Spilopper; han sang saa lang Dagen var, støiede og trakterede som om hele Verden tilhørte ham. Om Aftenen, da vi kom til Bondens Gaard, hvor vi skulde tøve til næste Dag, kalder han mig affides og spørger, om det ikke var Darum, den store Herregaard, vi saae derovre. Seg svarere jo og dermed giver han mig to Søldalere og gaaer sin Vej. Samme Aften blev min ene Hest syg og jeg gik ned paa Engen udenfor Darumgaard for at see til den. Det var en klar, maanelys Nat, men ikke Vinter som nu, Taagen steg fra Markerne, det friske Græs dustede, og Solsorten og Rattergalen sad og sang inde i Herregaardens store Have, mens jeg stod udenfor og snakkede med min syge Hest. Paa engang springer der En over Havegjærdet, en Mand i lyseblaa Landseneeruniform, det var ham, Voitnanten. Han stod lidt og saae sig om, derefter gav han sig til at fløite og vilde gaa igjen, men der kom en Anden hen imod ham, de talte

sammen, vrede og truende Ord, Gud bedre det for dem, Ord, der endtes med et Pistolskud. Den Enne faldt; da jeg kom hen til ham, laa han stiv og bleg med Ansigtet vendt imod Maanelyset, den Anden løb sin Vej, jeg hørte hans Hest vrinske da den galopperede igjennem Skoven, og denne Anden, han gaaer nu ved Siden af mig og ryster som et Espeløv. De tabte Deres Pistol, Raadmand, og jeg tog den op og forvarede den siden."

"Han tog mere fra mig, end jeg fra ham," hviskede Dyring næsten uhorligt, "min Ære, hele mit Livs Lykke røvede han mig. — Jeg havde givet hende Alt, ti Nar havde jeg tilbragt med at forgude hende, hun behøvede blot en Balnat til at bedrage mig."

"Hvad De der taler om, kan jeg ikke bedømme, men den Nat, Ulykken skete, tilbragte Fruen med at vaage hos den gamle Møllerkone."

"Du lyver!" raabte Dyring lidenskabeligt.

"Hvoraf veed De det?" svarede Mads roligt, "De red jo Deres Vej i Gallop, De kom aldrig mere tilbage til hende; men jeg lyver ikke. Jeg saa den unge Frue gaa ned til Vandmølleren om Aftenen, da vi kom i Kvarter, og jeg saa hende vende tilbage igjen, næste Formiddag, da Vorherre havde løst op for den Syge."

Dyring svarede ikke, han havde trykket sin Hue

dybt ned over Dinene, og gif med høiet Hoved. Naar Maanelystet faldt hen over hans blege Ansigt, saae Mads hans forfærdelige blege og fortrukne Træk, der vidnede om en heftig Sjælekamp.

„Næste Aar tog jeg ind paa Darumgaard,“ vedblev Mads; „da havde Fruen faaet sin Ulykke at vide, da var hun og De skilte. Gud Fader i Himmerig! hvor saae hun ud! — jeg havde kjørt Vognen til hendes Bryllup, da nikkede hun og smilede, som om Alverdens Ulykke var falden i hendes Forklæde, nu var hun ligbleg, mager, kunde neppe holde sig opreist og gif og støttede sig omkring paa Stolene, for ikke at falde. Den sidste Vinter hun levede kjørte jeg hende til Christiansfeldt, da kunde hun ikke engang vinde op paa Vogntrinet. Jeres Syn er bleven daarligt, Frue, sagde jeg. Hun saae paa mig og rystede sorgmodig paa Hovedet. Jeg har grædt meget i mine Dage, men nu er det vist snart tilende. — Ja, De seer saa vist paa mig, Hr. Dyring, men De maa vide den hele Sandhed, De har jo selv forlangt det, det var ikke Alderen, der dræbte hende, — forstaaer De? — See Dem om, Herre! De staaer snart mellem lutter Grave, den ene ligger død af et Pistolskud, den Anden af Sorg, og den Tredie, det lille Barn, som imens vi tale her, ligger hjemme i sin Seng og græder sine Dine røde, skal hun nu have

det samme Lod? — Vil De ogsaa træde paa hendes Hjerte?"

Dyring vedblev at tie. Pludselig vendte han sig om og gik tilbage til Bondegaarden.

Næste Morgen, da det gryede ad Dag, vakte Fragtmandens Tyrolermelodi de Reisende. Idet Dyring kom ud i Gaarden, var hans Ansigt meget gustent, hans Dine ophovnede og røde og Panden furet af dybe Folder.

„Gud bevares, hvor De seer lempfældig ud,“ sagde Peter Siple. „De er bestemt syg.“

„Nei,“ svarede Raadmanden, „jeg har blot vaaget mere inat, end jeg maaske burde.“

„Ja, for hvis De skulde være daarlig og trænge til at faae Noget ind, saa kan det strax bekommes,“ sagde Siple, i Begreb med at stifte Haanden ned i sin Pose.

„Jeg fattes Intet,“ gjentog Dyring, „lad os blot komme afsted.“

Bognen førte videre, Posthornets Toner klang hen over den frosne Jord, og Himlen var klar og blank, medens Solen steg høiere og høiere.

„Sidder Du godt?“ spurgte Dyring sin Datter, idet han drog Raaben tættre sammen om hende. „Du fryser vel ikke, Du Lille!“

Antonie saae forbavset op paa ham, greb hans

Haand og trykkede den, saamegen Opmærksomhed havde hun ikke længe modtaget af sin Fader.

Løitnant Hagen valgte sig for denne Dag en anden Plads end igaar, han sad bag Antonies Aigestol, tavst og fortabt og saae uhyre bedrøvelig ud denne Morgen. Efterhaanden som de kjørte videre, blev Reiseselskabet mindre, tilsidst steg ogsaa Peter Siple ud under Forsikring om, at det gjorde ham Ondt, han ikke kunde reise længere med; nu maatte han til at tænke paa Forretninger, og see at faa Sagen bragt i Rigtighed med hans Tilkommende. Dermed bød han Farvel, tog sin dyrebare Pose under Armen og gik.

Saaledes blev omfider kun Dyring, hans Datter og Hagen tilbage. Bludselig vendte Dyring sig om og udbød:

„Jeg veed ikke, hvorfor Løitnant Hagen bliver siddende der saa alene paa den ubekvemme Aigestol. Kom og slyt Dem herhen til os.“

„Det vil jeg heller end gjerne,“ svarede Hagen, med et livsaligt Smil, og tog i et Spring Plads ligeoverfor Antonie.

Der var et Udtryk i Dyrings Ansigt, som tydede paa en heftig bevæget Stemning, da han lidt efter udbød: „Hvorfor sidder De og tier stille, Løitnant!“ — det var som om det kostede den gamle Mand Møie

at faae Ordene frem, — „De er just ingen morsom Reisefammerat. Sæt Dem herhen, nærmere til Antonie, tal lidt med hende, jeg har ikke kunnet faae hende til at see fornøiet ud igaar, lad os see, om De kan gjøre det idag.“

Antonie havde siddet med nedslagne Bine, hun vovede ikke at see op, nu vendte hun sig om mod Dyring, slog sine Arme om hans Hals og brast i Graad. Men Dyring smilede og nikkede paa samme Tid som han vædede sine tørre og farveløse Læber, han greb Hagens og Antonies Haand, lagde dem sammen og blev ved at holde dem omsluttede af begge sine. „Er det saa godt,“ hviskede han, „er I saa fornøiede. — Naa, naa! lille Børn, hvorfor see I saa tvivlende paa mig; Antonie, mit Barn! hvorfor græder Du saa heftigt? — Har jeg gjort Ondt mod den Ene, maa jeg jo see at gjøre lidt Godt mod den Anden. — Det skal være, som I vil have det, siig blot, at I ere fornøiede. Hvorfor vender Du Dig om, Mads Post, hvad sidder Du og lytter og kigger efter, deroppe paa Bukken?“

„Lad I mig kun lytte, Hr. Raadmand! en Fragtmænd seer og hører mange Ting, som Ingen drømmer om.“

„Jeg troer det næsten ogsaa,“ sagde Hr. Dyring.

Bogelov.

Henimod Aften døde Terkel Tømmersmands Hustru i Bramdrup. Naboerne lagde Liget paa Bord med Bønnebog under Hagen, derefter lukkede de Skodderne for Stuen og tændte Lys ved den Dødes Hoved. Lysene skulde brænde tre Nætter og Dage til Ende, saa kunde onde Aander ingen Magt faae over hendes Sjæl. Foran Huset bandt Terkel en Lygte uden Lys fast paa en høi Stang; det kaldtes Ligvarfel og var Skik og Brug dengang.

Om Aftenen paa den tredie Dag kom Nabo Bent, som ogsaa var Tømmersmand, over til Terkel for at høre, hvordan han havde det. Det var en lille, halvskaldet Mand med en rød og spids Næse. Terkel stod og arbejdede inde i Værkstedet ved en Lampe, som hang ned fra Bjælken. Da Bent havde sagt Godaften, satte han sig op paa et Hjørne af Hølebænken og blev længe siddende uden at sige Noget.

„Herren gav og Herren tog og Herrens Samfund være lovet!“ udbrod han endelig uden at see iveiret og dinglede frem og tilbage med Benene. Terkel svarede ikke, han blev ved at arbejde.

„Hun holdt sit Huus med Orden og Bestræbelse og drog sine Børn op i Gudsfrugt,“ føiede Bent til og tørrede Dinene med Trakkearmet, skjøndt han græd ikke. „Hun kunde have holdt ud mange Aar endnu, hvis ikke det daarlige Bryst havde taget Magten fra hende. Det er en stor Sorg for Jer, at hun maatte afsted, det Skind!“ Med denne Forsikring tørrede han atter sine Dine og snøftede lidt.

„Hør, Nabo! hvorfor fortæller I mig dette?“ sagde Terkel. „Jeg veed det jo Altsammen bedre end I.“

„Hvad skal det være for en Himstrigimst, I der staaer og danner?“ spurgte Bent.

„Hendes Eiggiste,“ svarede Manden.

„Ja, hun har fortjent sig en god Eiggiste, har hun, en, som kan holde Fugt og Kulde ude.“

„Det veed jeg ogsaa,“ svarede Terkel.

„Om I vil unde Søren Peter en Søsling eller to, saa skal han gaa op i Kirken imorgen og hjælpe Kulgraveren med at drage i Kloffen. I sparer Jer en Ort derved.“

„Na nei endda,“ svarede Terkel, „lad Graveren kun ringe alene, det er nu hans Bestilling.“

„Behøver I Knive eller Kopper til Høitideligheden, saa kan de faaes tillaaens hjemme, imod at I svarer os til dem.“

„Tak Den, som byder,“ svarede Terkel, „men jeg maa see at hjælpe mig med det, jeg har. — Hvad er saa jeres egenlige Grinde, Nabo?“

Bent sad og svingede med Benene, hurtigere og hurtigere, medens han betænkte sig paa Svar.

„Der kunde nu ogsaa blive Spørgsmaal om En til at gaa Ter tilhaande og passe Huset, siger Maren. Vi har den Kirsten hjemme, det er en stor og manddrabelig Tøs. I kan faae hende for Kosten og det, hun slider. Hun er vant til at tage Alting nøie og behændig.“

„Det er hun vist, men jeg kommer til at sige nei endda. Jeg maa nu bjerge mig, som jeg kan. Om Vorherre blot havde været saa god at beskikke mig et andet Barn end den lille vanføre Staffel derhenne, skulde jeg ikke klage, men hun er kun ringe og ikke nyttig til Noget.“

Bent vendte sig om og faae en lille Pige sidde sammenknuget i en Bunke Høvlspaaner. Hendes Ansigt kunde han derimod ikke see, det skjultes af et tykt,

lysebrunt Haar, som faldt i lange Krøller ned omkring Hovedet, men han hørte et Suk og Noget, der lignede en dæmpet Graad, da Tømmermanden tav.

„Nei see! sidder hun der og kryber sammen, den kleine Ellen! jeg gav ikke Agt paa hende. — Sa, stakkels Barn! hun er ilde faren, og hun bliver med hvert Aar mere puffet og mandeveret. Det kom dog Altsammen fra den forgiftige Drkan, den Aften i Oktober; men jeg kjender en Kvind i Grisø, som læste en Puffel væk, der var langt større at føle paa end Ellens. Det er hende, der gaaer omkring med Bændler og har den Gris, som kan sige hvad Kloffen er. En stor Ulykke er det for Jer, Nabo, men man maa bære sit Kors. Herren gav og Herren tog og Herrens Samfund være lovet.“ Dermed stod han ned fra Hølebænken og gik. „I kan dog tænke over mit Grinde,“ sagde han i Døren. „Har I Brug for Kirsten, maa I faae hende for Kosten og det, hun slider.“

Kisten var færdig, Tømmermanden bar den ind i Vigstuen. Da han kom ind, sad den lille Pige med Vigets Haand i sin og græd og sagde Noget, som Faderen ikke kunde høre.

„Hvad gaaer der af Dig?“ spurgte han, „og hvorfor græder Du saa saare?“

Barnet hævede sit Hoved og strøg det prægtige brune Haar tilbage fra et ligblegt og sørgmodigt Ansigt, medens hun hvistfede: „Ak, Fader! bare dog Vorherre vilde lægge mig ved hendes Side, jeg er Dig jo kun til Besvær og kan ingen Nytte gjøre her i Verden.“

„Ikke stor Nytte, det er vist nok, men derfor skal Du ikke klage. Hun, som ligger der, har været god og skikkelig, det vil Du ogsaa blive, og saa faaer det at gaa, som det kan.“

Næste Middag jordede de Tømmersmandens Hustru, og der blev spist og drukket Meget ved samme Leilighed, men Bent kom ikke med til Gildet, han var vred, fordi Terkel nægtede at tage den store Kirsten i Huset for Kosten og de Klæder, hun flet.

Dagen efter Begravelsen stod Terkel op paa sædvanlig Tid; da havde Ellen allerede feiet Stuen, og hans Ol kogte paa Skorstenen.

„Jeg troer, Du laver min Frokost til,“ sagde Tømmersmanden.

„Lidt magter jeg kun,“ svarede Barnet, „men det kan jeg da.“

Da han kom hjem til Middag havde hun redet sin lille Søsters Haar og dækket Bordet, som hun før saae Moderen gjøre det. Selv sad hun sammen-

knuget henne i sin Krog, men hendes Dine fulgte Faderen, da han kom ind i Stuen, som om hun længtes efter at vide, hvad han vilde sige til dette. Terkel lod ikke til at bemærke det dækkede Bord, han satte sig ned og faldt i dybe Tanker.

Der boede dengang en Herremand oppe ved Eltang; han havde samme Formiddag skiftet Bud og ladet sige, at Tommermanden skulde komme hjem til ham det Snarest, han kunde. Altsaa spiste Terkel i Hast, trak sin nye Koste paa, spændte et Væderskjodsskind om sig og heftede det op i den ene Ende. Dernæst tog han Tommestokken under Armen og gik op til Herremanden. Bag ham fulgte Væredrengen med Bindøxe paa Skuldren og en fem Alens Stok i Haanden.

Herremanden sov til Middag, men det gjorde Intet til Sagen. Terkel satte sig paa det nederste Trin af Trappen og ventede. Væredrengen vilde ogsaa sætte sig ned, men det sagde Tommermanden Nei til, det stred mod Respekten, en Dreng skulde blive staaende henne ved Porten, som Skif var, med Bindøxen paa Skuldren og fem Alens Stokken i venstre Haand. Da den naadige Herre vaagnede, kaldte han

Tommermanden ind i Borgstuen og sagde, at han havde et stort Stykke Arbeide til ham.

„Du skal bygge mig et Taarn med Spir paa oppe ved Bramdrup Kirke. Det kan nu ikke opsættes længer, for jeg har gjort et helligt Løfte derom for mange Aar siden til Vorherre, først fordi han var saa rar at hjælpe mig til Helsen og Kræfter igjen efter det svære Fald med Hesten den Aften, vi havde druffet og dundret nede til Varnedaab hos Jens Raases i Skanderup, dernæst fordi han holdt sin Haand over mig og skaante alle mine Fader og Huse ifjor, da han lod Rhnet slaa ned og stikke Thy hos min Nabo. — Han har været velgjørende mod mig, jeg maa da ogsaa gjøre ham lidt tilgode. — Egenlig lovede jeg ham fra først af en heel ny Kirke, men det skete i Fuldstab, da jeg ikke vidste af mig selv at sige, og der maa ogsaa være Maade med Ustigheden, han kan sku godt hjælpe sig med et Taarn. — Seer Du, Tommermand! jeg ræsonnerer nemlig som saa: jeg lovede ham nok en Kirke, det er vist, jeg gjentog maaske ogsaa dette Løfte en Gang eller to i Vinter under min svære Gigt, men jeg talte slet ikke om, hvordan den Kirke skulde være. Staaer han sig nu ikke langt bedre ved at vi bygge ham et rigtigt kjønt, spidst Taarn til den gamle Kirke, end hvis jeg gaaer

hen og smører ham en lille lav og daarlig Kirke op et andet Sted, uden Taarn og Forsiringer? jeg mener Jo."

Terkel stod og bukkede, han var ogsaa af den Mening, at Vorherre kunde være vel fornøiet med at faae sig et Taarn, især da der stod en Kirke iforveien. Vorherre maatte dog ogsaa være rimelig og tænke lidt paa, at han havde hjulpet saa Mange, som aldrig gav ham Noget for det; bare det Taarn blev dygtig høit, saa der var Syn ved det, og kunstfærdig tillige, saa det kunde være den ædle Giver og hans Slægt værdig, derpaa kom det alene an, og det skulde han nok sørge for. Da Sagen var aftalt saavidt satte de sig til at gjøre Overflag over Arbeidet. Herremanden tingede nøie, men tilsidst bleve de enige, og Terkel fik den Bæst, at nu kunde han gjerne komme igjen og begynde naar han vilde, alle Materialier laa rede til ham.

Dermed gik Tømmemanden hjem. Undervejs gav Læredrengen sig til at fløite, han kjedede sig, Mester var saa ordknapp den Dag. Terkel tystede paa ham. Lidt efter vilde han gaa ved Siden af Tømmemanden, men denne tog Tømmestoffen og stak ud efter ham, en saadan Frihed kunde paa ingen Maade passe sig. Derimod stod Terkel stille udenfor

Krostedet, vinkede Drengen til sig og sagde, at nu kunde han gaa ind og lade sig give et Bæger Mjød og et Stykke saltet Al paa hans Regning. I dag var det en lykkelig Dag, han var selv glad, derfor skulde hans Folk ogsaa være det.

Da Terkel havde spist Aftensmad gik han over til Bent og bad ham om at overlade sig nogle dygtige Svende for en Tid. Bent var endnu vred og spurgte spottende, om det skulde være mange.

„Na ja, endda, jeg kan bruge alle dem, I har,“
 Rabo, og flere tillige; jeg har faaet en stor Bestilling at udføre.“

Da Bent hørte dette, var det, som om hans Brede lagde sig; han bad Terkel sidde ned og begyndte at udsørge ham, hvad det var for et Stykke Arbejde, hvem der havde bestilt det, og hvormeget han skulde have for det; men Terkel vilde ikke indlade sig paa nogen Forklaring.

Han kunde da i det Mindste gjerne sige, hvor længe den Bestilling vilde vare.

„Maaske til alle Helgenes Dag, maaske til Korsmesse, og maaske til næste Sankt Hans Dag, hvem kunde saa nøie regne det ud.“

Bent var nu ikke det Mindste vred mere. Han raabte ud til den store Kirsten, at hun skulde tappe

dem to Kruse af det bedste Gammeltøl, og nødte Terkel til at sætte sig ned; men Tømmermannen sagde, han havde druffet saa meget Gammeltøl idag, at det maatte være nok for denne Gang, nu vilde han hjem og tænke lidt paa den nye Bestilling.

„Hvor har I druffet det Gammeltøl?“ spurgte den listige Bent.

„Hos den naadige Herre, Jens Prip paa Eltang.“

„Ja saa,“ sagde Bent og lo i Skæget, for nu kunde han slutte sig til, fra hvem Bestillingen kom. „Og iaften vil I begynde paa Tegning og Overflag. — Skal vi være halvt om det?“

Terkel rystede paa Hovedet, han holdt ikke af at arbejde i Fællesskab med Bent.

Da han kom hjem tændte han Lampen og gav sig til at tegne et Udkast til Taarnet, det hans hele Hu og Hyst stod til at bygge; men Ellen sad i Krogen og havde hjulpet sin lille Søster i Seng og vuggede hende, medens hun flettede sit deilige Haar og fæstede det op som en Krone.

Bent stod ude paa Fortovet med sin røde Hue paa Hovedet og Hænderne under Skjødssindet. Naar Nogen kom forbi lod han som han saae op paa Maanen og bad om Godt af Stjerneeskuddene, men hvergang Gaden var tom, tog han et Par lange

Skridt over til Terkels og kiggede ind igjennem en Sprække paa Vinduesskoddet, for at faae Noget at vide om den nye Bestilling.

Da han kom hjem kaldte han paa sin Søn, en lang Dreng, og sagde til ham:

„Nu skal Du bære Dig polist og mandhaftig ad, Søren Peter, og være en rar Dreng, for der er Noget, som jeg gjerne vil have at vide. Imorgen, naar Mester Terkel gaaer hjemmefra, lister Du over til den krumpuklede Ellen og giver Dig i Snak med hende, Du kan kjøbe for en Skilling Stanglafrits og tage med. Saa skal Du sige, Du vil see paa Billeder og faae hende til at vise Dig, hvad det er, Terkel har ridset paa sit Tegnebrædt iaften. Forstaaer Du? — Det vil jeg bare lade Dig vide, at om Søren Peter bærer sig rigtig malisjöst ad og skaffer mig navnkundig Bested, saa kan det nok hænde, at der paa Søndag banker en Bakkelse med mange Korender i.“

Da Bent havde holdt denne Formaning, gik han i Seng. Næste Dag kom Drengen tilbage og fortalte, at Terkel iaftes havde siddet og tegnet et stort Taarn med Glamhuller i og et Fløi paa Toppen af Spiret, der forestillede en galende Rok med udbredte

Binger. Ellen havde dertil betroet ham, at det var saadant et Taarn, hendes Fader ret nu skulde bygge.

Det var Alt, hvad Bent brød sig om at vide.

Samme Eftermiddag klædte han sig i sin bedste Stads og gik op til Jens Prip. Han kom for at melde, at Niels Bæver i Bramdrup havde bestilt ham til at flaa et Stakit op om hans Raalhøve; nu vilde han først vide, om der var Noget til Hinder derfor. Han vidste nok, at Bæveren havde fri Raadighed over sin egen Grund, men det kunde dog hænde, at saadant et Stakit vilde volde det naadige Herfskab Uleilighed, naar Efteraaret og Jagttiden kom. Han og hans Huus var opdraget til at ære og tjene den høie Adels i alle Maader, det skulde han ikke forsømme nogen Leilighed til at vise, ihvorvel han nok vidste, at han kun stod i ringe Gunst hos den naadige Herre. — Da han sagde dette, gav han sig til at snøfte, og tørrede Næsen med Opslaget af sit Ærme.

Jens Prip hørte med stor Forundring paa Tømmersmanden, han fattede ikke hele denne Tale.

„Hvad Fanden kommer Niels Bævers Stakit mig ved? og hvad er det for en Snak, at jeg skulde være Dig unaadig stemt, Tømmersmand! Jeg har min Sjæl aldrig tænkt paa Dig.“

Bent bukkede næsten til Jorden og svarede, at

han var en Mæddike at regne ligeoverfor den naadige Herre, han meente kun i sit Hjertes Enfoldighed, at Naadigherren vist maatte være ham uvillig stemt, siden han havde talt til Terkel om det nye Taarn. — „Det var dog mig, der dannede det store Porthuus med Billedstøtter og udsveifede Ballustre til Høneberg, hvorefter der har været saa megen Tale. Det var ogsaa mig, der nær var kommen til at danne en ny Axe til Majestættens Vogn nu forleden, da han aagede fra Rolding til Riberhuus, i det Mindste var det mig, der slog nye Skinner paa den søndrede Axe, hvorfor Majestættens gav mig en Solvvalere, klappede mig paa Skulderen og sagde: det var brødt gjort, Tømmersmand.“

„Ih for Guden, var det Dig?“

„Ja Kræftedillien ta'e mig var det saa. — Veder hødmagst om Pardon og Konduite, fordi jeg vover at file en Trumf paa. Jeg er ikke værd at løse den høie Herres Skotvinge, men naar jeg kunde danne det Porthuus til dem oppe paa Høneberg, er jeg vist ogsaa det Smule Kirketæarn mægtig. Formaner hødmagst det naadige Herskab derfor ikke at tro, det er af Nidkjærhed, jeg taler saa; jeg anseer Terkel for en dygtig Embedsmand, efter hans ringe Gønner at være, han kan desuden trænge til al den Opmuntring, han

kan faae i denne Sorgens Tid, nu, da hans Kvinde er død."

"Er hans Kvinde død? det vidste jeg Intet af."

"Jo, hun kunde ikke holde det længer ud, han var hende en haard Husbond. Derfor har Vorherre ogsaa lagt det Kors paa ham og givet ham den puffelrhyggede Datter at trækkes med. Jeg er en nidkær Gud, staaer der i Bibelen, som hjem søger Fædrenes Misgjerrighed paa Børnene, og jeg troer paa Bibelen, naadige Herre, jeg er høist gudfrygtig og bliver alle Helligdage siddende i Kirken lige til det sidste Vers, uden at Degnen behøver at prikke til mig med sin Ræp, fordi jeg sover; hver Aften læser jeg Fadervor baade paa Dansk og Tydsk og endda et Par andre Stykker i Tilgift. Men det ydmyger mig alligevel, at Eders Naade skulde gaa mig forbi og vende sig til Terkel. Det har alle Dage været mit høieste Ønske at komme til at danne et kjønt Kirke-taarn, Herren og mig selv til Velbehagelighed."

"Det gjør ogsaa mig ondt, Mester, men hvad skal vi sige til det? nu har jeg eengang talt med Terkel, og en adelig Herre som jeg maa holde sit Ord."

"Vorherre bevares!" raabte Bent, "det er jo saa ligesfremt. En adelig Herre maa holde sit Ord."

„Der er rigtignok ikke noget skriftligt imellem os,“ tilføiede Jens Prip hurtig, „ikke min Sjæl en Tøddel.“

„Ikke det,“ sagde Bent og rystede advarende med Hovedet, „heller ikke, hvor længe det maa vare, inden det Taarn skal være færdig? — I saa Fald er jeg bange for, det vil trække ud dermed; Terkel er ikke rigtig hævnjerrig til sit Arbeide, han holder af at fare i Mag og har kun daarlige Geseller til at hjælpe sig.“

„Det skal vi nok faae sat en Pind for. I Eftermiddag, naar han kommer herop, vil jeg stille ham en Frist og føie nogle andre Betingelser til; gaaer han ikke ind paa dem, tager jeg Arbeidet fra ham, for der er som sagt intet skriftligt imellem os. I har talt som det skifter sig en ærlig Mand, Mester, og den Respekt, I bærer for den høie Adel, er mig sær til Behag. Naar I kommer forbi igjen tillades det Eder at see ned, hvordan det gaaer med Taarnet, og om I trænger til et godt Stykke Tømmer ved Vintertid, skal jeg lade Jer en Eg udvise af Fogden. — Dermed Gud befalet!“

Bent bøiede sig til Jorden, kysjede Bagsiden af sin Haand og lagde den derefter paa den yderste Flig af Herremandens Kofte.

„Jeg boer ellers lige ved Siden af Terfel!“ sagde han og gif, „i Smøgen, hvor den gamle Brønd staaer med Jernbollen paa Vippen.“

Samme Eftermiddag kom Terfel med sin Tegning til Herremanden. „Ja, det kan nu være godt nok,“ sagde Jens Prip betænksomt — „det Spir er altfor spidst og den galende Rok paa Fløiet kan jeg ikke lide, — fikken En! — det skal være en springendes Løve med Tungen ud af Flaben og mit adelige Navn i Kloen. Men det giver sig nok, naar vi først naae saavidt. Igaar glemte vi reent at tale om hvor lang Tid I behøvede til det Stykke Arbeide. Jeg er en gammel Mand, og Vorherre kan løse op for mig idag eller imorgen. Du maa bruge Dig flittig.“

Terfel meente, at Taarnet kunde blive færdigt til næste Aar, men det fandt Jens Prip for længe. „Nu er vi snart i Vaaren, og de lange Dage begynde,“ sagde han, „jeg vil gibe Dig et halvt Aars Frist, kan Du ikke blive færdig til den Tid, er Du ringere Mand, end jeg antog Dig for, og det skulde gjøre mig ondt, for saa maa jeg tale til en Anden om det Taarn.“

Terfel stod og betænkte sig, han fandt den nævnte Frist for kort, men Herremanden veg ikke fra sit Ord

og tvang ham til at gaa ind paa Alt, ved Trusler om at tage Arbeidet fra ham.

„Altsaa til Efteraaret er mit Taarn færdigt," sagde Jens Prip, „fra Kjælderlem til Fløisknap."

„Til Lovfaldstid," sagde Terfel.

„Godt, naar Lovet falder af Træerne hernede i Skoven. Holder Du ikke Ord, knapper jeg Dig Halvparten af Betalingen af."

„Saadan faaer det da at være," sagde Terfel modfalden, „siden der ikke gives mig bedre Vilkaar."

Medens han gif hjem denne Aften, var han ikke nær saa tilfreds som igaar. Bent stod ude i Gadedøren og nikkede og lo, da han kom forbi. „Tillykke og Formaning med det nye Kirketaarn!" raabte han.

„Hvem har fortalt Ber om det?" spurgte Terfel.

„Det har lille Ellen sagt til Søren Peter. Saa havde jeg et Grinde op til Herremanden i Middag, og han fortalte det Samme."

Nu kunde Terfel omtrent slutte sig til Alt. Da han kom ind, kaldte han Ellen for sig og fortalte hende, hvad Naboen havde sagt.

„Bent har været oppe og sat Ondt for mig hos Herremanden, det ligner ham; jeg har faaet saa knap en Frist, at jeg ikke veed, hvordan jeg skal blive færdig; jeg kan arbejde mig tilbøde og endda frygte, at Jens

Prip tager det Halve af Fortjenesten fra mig; igaar var han mild, idag var han vred: Alt dette kan jeg takke Dig for, Du Vantribning!"

Ellen stod med bøiet Hoved uden at svare, hun knugede sine Hænder i hinanden. Da Terkel tav, sank hun ned og strakte ham Armene imøde, de bønslige Ord, hun søgte at faae frem, kvaletes af Graad. Tømmermanden stødte hende bort fra sig, vred som han var.

„Jeg vilde ønske, Du laa ude hos din Moder i den sorte Jord," sagde han, „Du blev dog kun født til min Ulykke." Med disse Ord gif han ind i den anden Stue.

Nu blev der da gravet Grund til Taarnet, og Arbeidet begyndte. Terkel skaffede sig alle de Folk, han skulde bruge, han var paafærde til enhver Tid, den Første til sit Arbeide, den Sidste, der forlod det. Naar Veiret var godt, red Bøns Prip ned for at see, hvorledes det gif, undertiden fulgte Bent med, thi ham syntes Herremanden bestandig at faae større Godhed for, og Terkel paastod, at alle de Indvendinger, der bleve gjorte mod hans Gjerning, kom fra Bent. Saalænge Terkel hørte paa det sagde han

aldrig Noget, han stod blot og saae sig om med en alvorlig og betænkksom Mine, af og til rystede han ligesom misbilligende paa Hovedet og trak paa Skuldrene. Naar Herremanden vilde høre hans Mening, svarede han undvigende:

„Det kan gjerne være, det er rigtig dette, — Vorherre bevare min Mund for at sige Noget om en Embedsbroder, jeg veed blot, at jeg ikke vilde have beflittet mig paa den Maade. — Det er da ogsaa en farlig Mængde Tømmer, der gaaer til det Smule Taarn, Terfel kunde vist have taget det mere sparsommeligt for den naadige Herre, men det bliver hans Sag, det er jo ikke mig, der har at raade her. Det kan desuden gjerne være, jeg tager feil.“

Undertiden kom der ogsaa Andre og saae paa Arbeidet. Om Eftermiddagen tog Ellen sin Søster med og gik over til Kirken. Hun blev gjerne staaende lidt borte, henne ved Laagen, indsvøbt i et hvidt uldent Tørklæde, som hun havde trukket op over Hovedet. Hendes Dine fulgte uafladeligt Faderen, deeltagende, men fhy og ængstelige, det lod til, hun var bange for at han skulde see hende.

Siden den Aften da Overenskomsten om Taarnet var sluttet, havde han været mere uvenlig end nogenfinde før; hun gjorde dog Alt hvad hun kunde, for

at faae ham tilfreds. Terfel maatte komme hjem naar han vilde, Huset var altid i Orden, han syntes ikke at lægge Mærke dertil; naar Kloffen ringede, stod Maden paa Bordet, han spiste og drak uden at give sit Bisald tilkjende. Men det forlangte Ellen ikke heller, hun var glad naar han blot ikke skjændte og lod hende høre, at hun var født til hans Ulykke.

Sens Prip havde en Broder, som boede oppe i Eltang, et Stykke fra ham. Der blev fortalt Meget om denne Mand. Han var ældste Søn i Familien og skulde derfor have havt Gaarden efter Forældrene; istedetfor at tage imod den, drog han i Krig og fremmede Lande, og da han mange Aar efter kom tilbage, overlod han Alt til Sens og forlangte blot det lille Huus nede bag Skoven paa Herregaardens Grund. Ugift var han, og ingen Ting tog han sig for, Andet end at drive langs med Aaen og Dammen for at fiske. Han vilde helst være alene og holdt ikke meget af Andres Selskab. Folk kaldte ham Hr. Lambo, og det vidste Enhver, at naar ingen Anden kunde sætte Noget igjennem hos Herremanden, og de blot fik Lambo til at tale deres Sag, saa bragte han altid Broderen til at give efter. Forresten omgikkes de ikke synderligt, Sens drog sin Bei og Lambo sin.

Da han nu kom ned og faae paa Arbeidet ved

det nye Taarn, traf han Ellen paa det samme Sted, trykket tilbage i Hjørnet bag Kirkegaardslaagen. En Dag stod han stille foran hende. Hun sad i Græsset ved en stor Vigsteen og holdt trofast paa nogle Klokkerblomster, som hun havde plukket til den lille Søster, der laa og sov i hendes Skjød. Ellen kom til at ryste, da den fremmede Mand stod foran hende. Hun saa bønligt op til ham og troede, han vilde skjænde, ligesom alle Andre. Men Lambo lagde sin Haand paa hendes krollede Hoved og sagde:

„Hvorfor sidder Du lille Pige altid der i Krogen og seer Dig omkring med dine store Dine, frygtsom og bange som et Raadhyr? siig mig det, Du?“

Ellen vidste ikke, hvoraf det kom, hun var ellers ikke dristig af sig, men der laa Noget i Lambos Røst, eller maaske i hans Smil og hans Dine, som gav hende Mod og sagde, at hun skulde tale.

Hun fortalte først, hvad hun hed og hvem hun var, betroede ham tilsidst Alt, hvad der angik hende, om den Ulykke, der syntes at hvile over det, hun tog sig for, at hun var ikke til Glæde for Noget, at det var hendes Skyld, Torkel nu nylig havde faaet saa kort en Frist til sit Arbejde, og at han derfor ikke kunde Andet end at være vred paa hende; — hvem veed Alt, hvad hun fortalte, lidt idag og lidt den

næste Dag, det lettede hende, at der dog var En, hun kunde betro sig til, En, for hvem hun kunde skrifte Alt, hvad der laa hende paa Hjerte.

En Dag sagde han til hende: „Naar nu Nogen vilde gjøre Dig rigtig glad, Ellen, hvordan skulde han saa bære sig ad. Lad mig høre, hvad Du allerhelst onsker.“

„Allerhelst onsker jeg en Sæt,“ svarede Ellen uden at betænke sig.

„Hvad er det for Noget?“

„Veed I ikke, hvad en Sæt er? — et stort Leerfad til at gemme Melken i, den, vi havde, kom jeg til at slaa istykker, jeg tør ikke sige det til Fader, saa bliver han vred, som rimeligt nok er.“

„En Sæt blev der vel Raad for. Hvad saa Mere.“

Ellen greb Hr. Lambos Haand, hendes Dine straaledede af Glæde. Den Sætte havde ligget hende meget paa Hjerte.

„Hvad saa Mere?“ gjentog han.

„Saa vilde jeg gjerne have Lov til at komme i Kirke engang; jeg har ikke hørt Præsten, siden de jordede min Moder, men Fader vil ikke gaa med mig, han siger, jeg skal blive hjemme. — Maaske

faaer jeg Tilladelse til at komme med til Aftensang, for saa er det mørkt, og saa kan de ikke lee ad mig."

"Hvorfor troer Du da, de ville lee ad Dig om Dagen?"

Hendes Læber skjælvede, som om hun skulde briste i Graad. Pludselig hævede hun sine Øine iveiret, stod op og slog sit hvide Tørflæde tilside. „See," sagde hun, „jeg er jo pukkelrygget, vidste I ikke det? — Det er den største Ulykke, jeg har maattet friste i mine Dage. — Naar de see mig paa Gaden, staa de stille og sige: Sikken En! og Drengene verse Steen efter mig og raabe: Hende har Vorherre tegnet. Var jeg ikke en Krøbling, saa kunde jeg ogsaa arbejde og være til større Nytte for ham hjemme. — Jeg vilde altid fryde op, da jeg var lille. En Aften satte Fader mig paa sin Skulder, saa faldt jeg ned og slog mig, efter den Tid begyndte det Onde. Du skulde have holdt Dig bedre fast, sagde han, det var din egen Skyld, og det var det ogsaa. — Ind i Kirken kommer jeg alligevel, for hver Løverdag Aften, naar Ane Lisbeth feier Gulvet, og Fader er gaaet til Herberge i Rolding, har hun givet mig Lov at gaa heelt op for Alteret til Billederne. Saa see de Allesammen saa venligt ned paa mig, meest dog Moder Marie i den blaa Kjole. Om

Sommeren, naar Solen skinner igjennem Vinduet, komme Svalerne flyvende ind ad den store Rude, som er gaaet istykker, de sætte sig da og kvadre paa de gamle Faner, saa er det, ligesom om hun siger, jeg skulde betro hende Alt, hvad der ligger mig paa Hjerte. En Aften, da jeg var forknøt og bad hende være saa god at tage Lidt af det svære Kors fra mig og lade mig blive til Velsignelse for Nogen, saae jeg livagtig, at hun gjorde Tegn ned til mig, første Gang nikkede hun lidt, men næste Gang nikkede hun mere og smilede tillige. Engang var hun vred, det var ved Kyndelmisse, da Moder laa paa Sotteseng, saa kom jeg ogsaa herop og bad hende saa mindelig, om hun vilde gjøre hende rask igjen, men hun lod, som hun hørte det ikke, og saae heller ikke paa mig, maaske var det fordi hun frøs, eller fordi jeg ikke var kommen før, men jeg kunde jo ikke, jeg maatte vaage hjemme."

Det fortalte Ellen, og den fremmede Mand lyttede opmærksomt til. Han sad paa Morten Binges den store Gravsteen ligeoverfor hende og tegnede med sin Ræp i Sandet og blev ikke træt af det, hun betroede ham.

Nu var Sommeren kommen, og Arbeidet ved Taarnet skred hurtig fremad. Da de naaede Sankt

Hansdag, vare Murene reiste, men til Marie Magdalene Dag begyndte de at reise Spiret.

„Ganden fare i den Terkel Tømmermand,“ sagde Jens Prip, „som han klemmer paa. Det lader ikke til, jeg slipper for halv Pris dengang.

„Det er, som man tager det,“ svarede Bent. „Jeg kjenner En, som kunde beskjænke den naadige Herre med et godt Raad.“

„Hvem er det? Kom, lad os gaa lidt ind i Skoven og see paa det rare Egetræ, Du skal udsøge Dig. — Saa! her ere vi alene, tal videre.“

„Hvis nu Spiret faldt ned, inden han fik det rigtig bunden af, saa sloges Tømmeret istykker, og der vilde gaa Tid hen, før de fik bødet paa Skaden.“

„Hvordan skulde Spiret falde ned, dit Væst? det er forsvarligt bygget.“

Bent lo og gned sig i Hænderne. „Hvis En vilde klybe op og slaa Naglerne ud af Tappene, saa drattede det ned alligevel. Det tør jeg beslutte mig paa.“

„Troer din Ganthv da, at en fornem Herre som jeg vilde nedlade sig til et saa usfelt Bedrag for en ringe Bindings Skyld?“

„Vorherre bevares. Det være langt fra mig at tænke Andet end Erbart og Høitideligt om de naadige

Herfaber, men ret nu kommer Sevndøgnstid, faa er Stormen haard her paa Egnen, det kunde jo være den, som tog Spiret med sig."

"Der taler Du som en fornuftig Mand, jeg kan høre, Du mener mig det godt. — Hvad bryder jeg mig vel om et Træ fra eller til? Du skal faae Lov at tage to hjem, — det kunde jo være Stormen, som blæste Spiret ned, det tænkte jeg ikke paa, — men det er umuligt alligevel, for Vorherre vilde vist aldrig tilgive en saa ugudelig Handling mod den stakkels Terkel."

"Eders Naade behøvede jo slet ikke at vide, at jeg krøb op og slog Naglerne ud," sagde Bent.

"Det har Du Ret i, jeg behøvede ikke at faae det at vide. Paa den Naade kan det gaa, men det maa snart være bestilt, heller idag end imorgen, og jeg veed af Ingenting." — Dermed gav Bents Prip sig til at fløite og gik bort med Hænderne paa Ryggen.

Om Natten, da Alt var roligt, krøb en Mand op paa Stillaadset og drog Naglerne ud af deres Huller, næste Morgen laa Spiret nedsthyrtet paa Jorden, splintret, tilintetgjort, ubrugeligt; i Faldet havde det draget et stort Stykke af den friske Muur med sig.

Det var en sørgelig Hændelse for Terkel. Da Folkene kom paa Arbeide saae de ham sidde og græde oppe paa Bunken af det sammenfunktne Spir, med begge Hænder i Haaret, ligbleg og fortvivlet, hans Arbeide havde været forgæves, nu saae han ikke mere nogen Mulighed i at blive færdig til bestemt Tid. Op paa Formiddagen kom Bent slentrende hen til Kirken. Han havde en stor Kameelblomst i Munden og lod til at være meget bedrøvet.

„Herren gav og Herren tog og al Formue være lovet,“ udbrod han, idet han tørrede Vinene med sit Trøieærme og tog Blomsten af Munden.

„Gaa Fanden i Bولد!“ sagde Terkel.

„En glædelig Tidende har jeg dog til Dig i denne Sorgens behjertede Stund,“ vedblev han snøftende. — „Vi har faaet vor Dreng, Søren Peter, i Smedelære, jeg tænker, der skal blive en dygtig Embedsmand af ham.“

„Jeg er tilfreds, han bliver Skarpretter,“ svarede Terkel. „Gaa din Vej og lad mig være i Fred.“

Bent stak Blomsten i Munden igjen og gik, der var intet Udkomme med Terkel idag. Smidlertid blev det søndrede Tømmer ryddet tilside og Murene bygget op igjen. Terkel arbeidede, ibrigere end før, men

mindre tillidsfuld end før. Ellen havde i den Tid ikke gode Dage hjemme.

Nu kom Esteraaret, og Trætoppene begyndte at brunes i Udkanten af Skoven. Hver Aften, Terkel gik fra Arbeide, skottede han hen efter det salmede Løv, som hvirvlede omkring ude paa Veien: inden de sidste Blade faldt, skulde Arbeidet være færdig.

En Dag mødte Bent Jens Prip ude i Skoven og spurgte ham, om han saa maatte skikke Vogn efter de to Egetræer, som Naadigherren havde lovet ham.

„Har jeg lovet Dig et Egetræ,“ sagde Jens, „det veed jeg Ingenting af. Du er en rigtig Slyngel, Du! som gaaer og sætter Ondt for Terkel og lyver ham paa. Sagde Du ikke for en Maaned siden, at han knap vilde blive færdig med det Taarn til bestemt Tid, saa jeg kunde slippe med halv Betaling? — Idag har han reist sit Spir for anden Gang, og det staaer og kneiser og strækker sig op mod Sky, stoltere end før, og paa næste Mandag faaer han flere Svende inde fra Kolding til at hjælpe sig. Du skal rigtignok faae Egetræ, Du!“

Bent gik og slog Hovederne af alle Blomster paa Veien med sin Stok. Da Jens tav, smilede han og sagde: „Naadigherren glemmer og forgjælder vist, at

Serndognstiden er endnu ikke forbi, paa Løverdag Aften vil det blive en forfærfelig Storm."

"Troer Du?"

"Jeg er bange for, det Spir dratter ned igjen, det seer mig ud til det."

"Gud forbyde det. Men det vil jeg bare sige, falder det ned igjen, saa vil jeg ikke have Mere med Terkel at bestille, han gaaer og spolerer mig alt mit Tømmet, saa skal Du faae Arbeidet, Bent, — og hvad nu de tre Træer angaaer, saa kan Du stikke Langvogn efter dem imorgen tidlig. Du begriber da nok, at en fornemme Herre som jeg ikke bryder sit Ord."

"Med Forgunst at melde, ærlig og velbyrdig Mester!" sagde en af Svendene samme Aften til Terkel, "det gaaer ikke paa den Viis. Vi have vel faaet Spiret reist, men om vi slide, saa Blodet springer os ud af Neglene, blive vi dog ikke færdige til bestemt Tid: See Der derfor om efter Raad itide, for der er Raad, hvis I ellers har Øyst til at følge det. Nede i Bramdrup Skov, ved Kæret, hvor Bøgene staa tættere end ellers, ligger der en Steendysse, som just ikke har godt Lov paa sig, I veed nok, det var der, Skarnsfolk slog den Heglekræmmer ihjel til hellig Olufsdag, det var ogsaa der, de fandt

Nis Spillemand fra Darum hængende paa en Green med Kommerne fulde af Stene. Folk snakke om, at den Onde huserer i Dødsen. De sige, man kan komme ham itale i de første tre Døgn efter Juldmaane, og den begynder nu iasten. Jeg er en god Christen fra Bybæk og veed af Ingenting, men det kan I lide paa, at der er dem, som har været i større Betrøff end I, og som dog slap vel fra det, naar de søgte ham."

Terfel lyttede opmærksomt til Svendens Ord, han gik nærmere hen til ham og gav Tegn, at han skulde tale sagte, derefter skottede han om til Ellen, som gik bag dem med Madkassen og lod, som hun ikke hørte efter, hvad de talte om. Mester og Svend bleve længe ved at gaa og hviske sammen, før de skiltes.

Da Terfel kom hjem, var han endnu mere ordknap og alvorlig end ellers. Han vilde ikke spise Aftensmad, men blev siddende ved Bordet og saae hen for sig med begge Hænder under Kinden. Næste Aften gik det ligesaa, han spiste ikke, talte heller ikke til Børnene, han var ogsaa frygtelig bleg at see til. Henimod Sengetid tog han sin Hue for at gaa ud. Ellen sad i sin Krog, hendes Dine forlod ikke Faderen.

Da hun saa ham gaa til Døren, blev hun bange og standsede ham.

„Skal Du ud saa tilde?“

„Ja, det seer Du jo.“

„Na bliv hjemme i aften,“ bad hun og strakte begge Hænder op imod ham. „Det er saa tilde i Tiden, og Uglen han sidder oppe paa Skorstenen og tuder, og Natten er Ingens Ven.“

„Pas Du dig selv og se, Du kommer i Seng, jeg bryder mig hverken om Natten eller Uglen.“

„Na lille Fa'er! gaa ikke ud,“ vedblev Ellen og slynge sine Arme om ham for at holde ham tilbage. „Snat saa jeg vor Moder lyslevende for mig i sine hvide Sigklæder, hun stod og bred sine Hænder og strakte dem over mod Dig; det bæres mig for, at der vil hændes en Ulykke, hvis Du gaaer ud i aften.“

„Slip mig! slip mig! Du Buffelrøg!“ raabte Terkel og hævede Armen for at slaa hende; men der var Noget i Ellens Dine og bedende Mine, som mildnede hans Brede, han lod Haanden synke og stod lidt og betænkte sig, derefter tog han Koften af igjen. „Det kan ogsaa forrettes imorgen,“ sagde han og slukkede Lyset og gik tilfjends.

Næste Dag var det tredje Døgn efter Guldmaane og netop den Løverdag, da Bent havde spaaet Storm.

„Jeg kommer vist tilde hjem i aften,“ sagde Terkel til Ellen. „Du kan gjerne gaa iseng og behøver ikke at sidde og glane efter mig med Aftensmaden, men hæld Vand paa Skorstenen og vær forsigtig med Ild og Uds, ellers skal Du faae med mig at bestille.“

Ellen tav. Han saae ikke, at hun sad og græd, han vendte sine Bine bort ligesom for at undgaa hendes Blik, medens han taledede.

Da Folkene gik fra Arbeide om Aftenen, holdt han sig tilbage og lod, som han endnu havde Noget at forrette paa Stillaadset. Himlen var purpurroed, Solen gik ned i et Hav af Blod. Efterat den Sidste var borte, saae han sig om, lyttede og fulgte en anden Vej, end han pleiede.

Han kom ind i Skoven og gik ned mod Kæret. Stjernerne begyndte at vise sig, Duggen faldt, og Kloffen ringede syv inde i Rolding. Terkel blev ved at gaa fremad, hurtigere og hurtigere. Stien var kun lidt befærdet, Folk i Omegnen holdt ikke af dette Sted og gjorde heller en lang Omvei, naar deres Grinde førte dem i denne Retning.

Brombærranker og Hindbærriis havde hist og her dannet et tæt Krat imellem Træerne, men Terkel trængte sig igjennem det. Maanen stod op; naar dens Skin faldt hen over de aabne Steder og lyfte

ned paa Tømmermanden, var hans Ansigt frygteligt blegt, hans Begeme rystede, og det kostede ham Umag at drage Beiret. Træerne saae saa spøgelseagtige ud i dette blege og blaalige Lys, nu da de begyndte at miste Løvet, de lignede gamle Kæmper, der strakte ham deres lange og truende Arme imøde. Hvergang han standsede lidt, var det, som om Noget fulgte efter ham, han syntes, der lød Skridt, men naar han saa vendte sig, blev det pludselig stille igjen, han hørte kun sit eget gispende Aandedrag og saae de visne Blade hvirvle ned fra Grenene.

Kæret selv var en udtørret Sump, omfærdset af gamle Egetræer, der strakte deres knudrede og krumme Grene til alle Sider. Dybere nede i Lavningen stod en frodig Understov af Bøg frem, hvis unge Stammer endnu havde bevaret et tæt rødguult Løv. Midt i Sumpen laa en Mængde Steen henkastede, hvidgraa i Maanelysset, begroede med et langt og trevlet Mos, en af dem stod opreist over de øvrige som en Vigsteen, et vældigt Elletræ bredte sig hen over den.

Derfel standsede aandeløs og gispende, han tørrede Sveden af sin vaade Pande og kastede frygtsomme Blik omkring sig. Han kjendte godt Stedet. Det var her, de havde dræbt den fremmede Heglekræmmer; oppe fra Elletræet stak endnu den lange, afbrudte

Green frem, paa hvilken de fandt Spillemanden fra Darum hængende. I dette Dieblif skreg en Ugle inde fra Skoven, og i Bøgekrattet raslede Løvet, som om der gik Nogen. Tommermanden knugede Hænderne sammen over Ansigtet, hans farveløse Læber bevægede sig, han udstødte Ord, hæse og uthdelige. I det Samme gik Maanen bag Skyerne; hvad der fra nu af skete kunde Ingen see, det var mørkt i Skoven, og Stormen raslede i Løvet. Lidt efter hørtes et gjennemtrængende Skrig, Lerkel ilede bort fra Steendyssen og forsvandt i Skoven.

Nogle Diebliffe forløb, den Flygtendes Trin lod stedsse svagere, Maanen kom atter frem, og Træerne kastede lange Slagsfhygger ned over Stenene. Da skiltes Bussene oppe paa Skrænten, der gik en lille Pige ud fra dem, langsomt og besindig. Hun holdt Hænderne foldede foran sig over et hvidgraat Tørflæde, som indhyllede hende fra Hoved til Fod, og blev ved at gaa, til hun naaede den store Steen under Elletræet. Her stod hun stille, omtrent paa samme Sted, som Tommermanden nylig havde forladt, knælede ned og strakte sine Arme iveiret.

„Naadige Herre og Gudfader!“ sagde hun, med Læber, der dirrede af Graad, „Du skal ikke bryde Dig om, hvad min stakkels Fader nylig sagde, for

han er tummelumst og ude af sig selv af Bedrøvelse over, at han ikke kan blive færdig til bestemt Tid. Du maa heller ikke være fortrydelig over, at han tog dit Navn forfængelig. Skal Nogen undgjælde for det, saa lad det være mig; de sige, det er min Skyld, han fik saa haarde Vilkaar, men jeg gjorde det ikke med Billie. Om han nu i denne Aften har forsvoret sig til den Onde, saa tag heller mig, jeg er kommen for at give mig selv hen i hans Sted, Du maa gjerne faae mit Liv og min Sjæl og Alt, hvad jeg eier."

Da Ellen tav, raslede det i Bregnerne bag Stenen, hun hørte en dyb og mægtig Stemme, som svarede:

"Jeg tager imod dit Løfte, det er altsaa din frie Billie og give Alt, hvad Du eier, for at frelse din Fader?"

"Ja, heller end gjerne," svarede hun ligbleg og støttede sig til Stenen for ikke at falde.

"Saa forlanger jeg nu først dit prægtige lysebrune Haar," sagde den barske Stemme.

"Mit Haar!" gjentog hun flagende; "skal jeg miste det?"

"Ja, der er ingen Pardon."

"Altsammen?"

„Altsammen!“ var Svaret.

„Naar de tage mit Haar fra mig, har jeg slet intet tilbage, men det skal være, som I siger, maa jeg blot beholde det til imorgen tidlig, for jeg har ingen Sax med til at klippe det af.“

„Du kan beholde det til imorgen tidlig,“ svarede Koften, „men nu løber Du strax op i Bramdrup Kirke og bliver siddende der, til det grøjer ad Dag, saa kan Du gaa hjem igjen. Du maa vaage flittig og ikke sove ind, hører Du! — Læs din Bøn for Moder Maria i den blaa Kappe, som Du holder af, og giv nøie Agt paa, hvad der ellers skeer, saa skal Du frelse din Fader.“

„Gud skee evig Lov,“ raabte Ellen og neiede dybt, da Stemmen tav. Derpaa foldede hun atter sine Hænder over Tørklædet og vandrede frimodig ind igjennem Skoven op til Kirken.

Samme Aften, da Mørket begyndte, gik Bent ned til Smeden, hvor hans Son, Søren Peter, stod i Være. Drengen var just bleven færdig for den Dag, hans Ansigt var sværtet sort af Ds og Kulrøg, og hvad Kogen ikke kunde udrette, havde han selv besørget med sine Hænder, for saadan gjorde de andre Drenge, og det saae mandhaftigt ud, meente Søren.

„Du har vist arbeidet strengt,“ sagde Bent, „ikke sandt, min Dreng!“

„Uh, jo!“ svarede Søren Peter, „jeg har fra tidlig Morgen staaet og pidsket paa det Afsen af en Ambolt, saa hele Bordfloden dundrede derved.“

„Saa trænger Du ogsaa til en god Hjertesstyrkning. Desuden er det Løverdag Aften. Gaa ind i Olskjænkerens Bod og lad Dig give et stort Bæger Mjød, ræk mig ogsaa en Dram og et Krus Ol ud, jeg bliver siddende her paa Bænken saalænge.“

„Det skal skee,“ svarede Søren Peter; „men hvorfor gaaer Du ikke selv med ind i Bodene?“

„Na nei, der sidder saamange af Terkels de fremmede Geseller og svire om Løverdag Aften, de skjæve hen til mig og grine, fordi deres Mester fik Arbeidet oppe ved Kirken.“

Drengen gik og kom lidt efter tilbage. „Det gjorde godt,“ sagde han og smækkede med Tungen. „Hvem der nu bare havde sig en tyk Bergens Sild af dem med Rogn i Maven, saa skulde jeg ikke forlange bedre.“

„Der kan blive Raad til en Sild med Rogn i Maven,“ sagde Bent høimodig, „gaa ind og køb Dig en paa min Regning.“

Søren Peter sprang ind i Bodén og vendte tilbage med en stor Spegesild, som han holdt mellem to af sine sorte Fingre og begyndte at fortære, fra Hovedet af.

„Hør nu, unge Søren Peter!“ sagde Bent høitidelig, „nu skulle vi To tale et Alvorsord sammen. — Siig mig din livagtige Mening, hvem Du holder for den bedste Embedsmand, mig eller Terkel?“

„Naturligviis Dig,“ svarede Drengen. „Terkel har ikke mere Malevit paa sin Gjerning, end der er Honning i en Tudsse.“

„Malevit!“ gjentog Bent studsende.

„Naa, ja! jeg mener Forstand, det Samme paaftaaer Mester.“

„Det er bravt sagt. Naar jeg altsaa siger, at et Stykke Arbejde er slet og ubesvarligt gjort, saa er det ubesvarligt, ikke sandt, Du?“

„Det vil jeg tage Forgift paa,“ svarede Drengen, som nu havde fortæret sin Sild lige til Halen og derefter tørret Fingrene af i Haaret. „Jeg kan ikke udstaa Terkel, han gaaer og vrænger Mund, naar vi mødes, og ifjor, da de flyttede Både inde i Kolding, slog han mig paa min Kind, fordi jeg spiste Fleskebrød paa Herbergets Trappe og uforvarende kom til at sparke paa Musikantens den store Tromme.“

„Det er et slemt Sind, der sidder i den Mand, han har snydt mig det Arbejde fra henne ved Kirken, og nu gaaer han der og smører et Taarn op, saa flet og brosig, at det knap kan staa paa sine egne Been; det bør ikke skee, jeg vil ikke vide af det at sige; derfor skal vi To nu hen i denne hellige Aften og kutte hans Tapper af og drive ham Naglerne ud af Hullerne, saa det tossede Spiir dratter ned, og han bliver nødt til at gjøre sit Arbejde om igjen.“

Søren Peter havde druffet mere Njød, end han kunde taale, han begyndte at slingre lidt og viste en stigende Lyst til at falde forover. Naar det blev altfor galt, greb Bent i hans Trøieskjøder og holdt tilbage paa ham.

„Hvad for Noget,“ raabte Drengen, „skal vi rive Terfel hans Spiir ned? — Er det ogsaa rigtigt gjort, Fatter?“

„Er det rigtigt at slaa Arme og Been itu paa Følf?“

„Uh! nei, det kan man jo komme til at flæde Steile og Hjul for.“

„Naar nu Terfel har gjort sit Værk saa flet og fortørnet, at det maaske falder ned imorgen og slaaer Menigheden fordærvet og Præsten med, skal vi saa lade være at frelse vore Medborgeres Liv og Lemmer,

— hvad? — Troer Du ikke, at Vorherre, som sidder deroppe i Himmerig og seer og bestræber Alt paa det Bedste, vil sige til sig selv: det er sku godt gjort af Bent og Søren, lad Terkel have det, det Fæ! for= medelst han ikke dannede mig mit Taarn bedre?"

Søren nikkede bekræftende, han fandt alle Faderens Grunde uigjendrivelige. „Men vi har ingen Knippel til at pikke det ned med," bemærkede han hen i Taaget.

„Jo, jeg gaaer med en i hver Haand, her under mit Skjødskind," svarede Bent.

„Det var deiligt!" raabte Drengen, idet han sprang iveiret og slog ud med Benene, „lad os saa komme til at file paa. Terkel har fortjent det af mig, den Malukas! vi skal lægge ham hans Taarn overlangs! — bi bare, til jeg bliver Mester! — jeg skal kambøse ham."

„Kambøse! hvad er det for Sludder? der er Sugenting, der hedder kambøse. Du skal lade være at bruge alle de fremmede Ord, Søren Peter, de grine ad Dig."

„Du bruger jo ogsaa fremmede Ord," sagde Drengen.

„Det er en anden Sag, jeg er ældre og mere bedrøftet end Du, desuden har jeg reist i Mecklenborg og fremmede Lande."

„Ja, men jeg kommer ogsaa til Hæder og Ærverdighed,“ sagde Søren triumferende. „Næste Aar, naar de flytte Vade, har Mester sagt jeg skal være Bajads og males af i Ansigtet og gaa foran og prygle og skjælde Folk ud, — seer Du det, Du!“

Nu vandrede de videre, opad mod Kirken. Søren glade Sind tiltog, han trak sine Bugelommer ud, holdt dem fast i to Fingerspidser og dandsede fremad paa Veien i lange Hop, Bent kom tavs og dybsindig bagefter, med en Knippel under hver Arm. Bludselig stod Drengen stille og faldt i dybe Tanker.

„Fatter!“ sagde han, „naar jeg tænker rigtig efter, vil jeg helst opsatte den Bestilling til imorgen, jeg holder ikke af at gaa til Bramdrup Kirke om Natten, det blev dog aldrig rigtig opklaret med den Oldunk, som kunde dandse, og det spøger deroppe.“

„Vil Du bare ikke bryde Dig om nogen Ting og følge med, naar man skjøtter sig selv og gaaer i sin lovlige Beretning, er der Ingen, som gjør En Noget.“

„Men det spøger alligevel. For sidste Suleaften, da Palle Lund gik ind over Kirkegaarden efter sin løse Thy, kom han tilbage og klædte sig af og lagde sig tilsængs og sagde: Nu staaer jeg vist ikke op meer dengang, for jeg saae et Ligtog gaa hen over Kirke-

gaarden; da jeg spurgte, hvem de begravede, nævnede de mit Navn, og jeg hørte Himmeriges Klokker ringe. To Dage efter var han død, og Jens fra Thyfving, som gaaer Post, har mangfoldige Gange mødt den gamle Røgter, hvad var det nu, han hed, ham med den Ratteskinds Rabuds, ham, der stjæl Halsen over paa sig for den Smørbøtte, han stjæl, og som de begravede oppe i Hjørnet af Kirkegaarden; han slingrer hver evige Nat omkring langs Muren med Hovedet under Armen og raaber efter dem, der komme forbi, at de skal forbarme sig og unde ham en Søsling eller to til Hjælp til en Vigfiste."

"Jeg er tilfreds, det var Fanden selv, som stavrede omkring deroppe, han kan dog ikke gjøre os Fortræd. Jeg skal betro Dig Noget, Dreng! sidst, vi var til Alters, beholdt jeg et Stykke af Brødet i Munden, bare et lille Stykke, det klinede jeg fast i Titelbladet paa min Psalmebog, jeg har det i en Klud her paa mit Bryst, og for det kan hverken Trolldøi eller Spøgelse stå sig."

"Ja, men jeg da?" indvendte Søren.

"Det hjælper lige godt paa os begge To."

"Saa vil jeg helst bære det," sagde den fiffige Søren.

„See nu blot, Du kommer afsted. Maanen hun skinner klart og Stjernerne lyse, vi færdes i vor lovlige Begjæring, os kan alt det Djævelskab ikke gjøre Noget.“

De gik videre. Efterhaanden som de nærmede sig Kirken, tog Søren kortere Skridt, oppe ved Taarnet stod han stille.

„Der har Du den ene Knippel,“ sagde Bent, „nu blot et Par Skridt til, saa Naglerne ud af Tapperne, det skal snart være forrettet; maaske der vanker et Glas Mjød og en Kommenstringle med Smør paa til Belønning, naar vi gaa hjem.“

„Fatter! Fatter!“ raabte Drengen, „jeg skal ikke have Noget af den Spadseren paa Kirkegaard i Maanestien. Vil Du vende Taarnet om, saa gør det selv, jeg har ondt i min Mave, uh! — der er noget forgiftigt Tøieri, som kryber omkring inde i den.“

Med disse Ord gjorde han et Hop til Siden, slog ud med begge Arme og galopperede i lange Spring tilbage mod Byen.

Bent stod lidt og saae efter ham, derefter aabnede han Kirkegaardslaagen og gik op til Taarnet. En skarp Blæst strøg hen over Eggen, Skyerne jog forbi Maanen i ilsom Fart, Tømmermanden stod ved

Taarnets Fod, og lyttede til alle Sider. Han hørte kun Ugleffrigene ovre fra Skoven og af og til et hændende Brøl fra den galopperende Dreng nede paa Veien.

„Det blæser rart inat,“ sagde han halbhøit, „inden Dagen grher vil Spiret ligge søndret og brudt her hvor jeg staaer, lad saa Terkel see, om han kan sanke det sammen igjen.“ Dermed gif han ind i Kirken, for derfra at frybe ud paa Stillaadset omkring Taarnet.

Døren stod aaben, Maanen skinnede hen over Stolerækkerne og ned paa Gulvet; de gamle Faner bevægede sig frem og tilbage. Oppe fra Alteret syntes Tøinmermanden at høre en Lyd, og da han blev ved at stirre hen derimod, forekom det ham, at han saae noget Lyst bevæge sig foran Mariebilledet, der hang paa Væggen. Det forsvandt strax igjen, og Bent gif op i Taarnet. Lidt efter hørtes Hammerslag, som gave Gjenlyd omkring i Kirken, disse endtes med et gjennemtrængende Skrig, idet Bent saae en hvid kvindelig Skikkelse komme frem paa Stillaadset og frybe opad Stigen, hans Dine stode stive i Hovedet, den hvide Skikkelse nærmede sig ikke blot, han hørte den ogsaa tydelig gjentage de Ord: „Dit slemme Skarn!“ Da var det, at han udstødte

Skriget, fastede sin Knippel og saae sig om efter en Udvei til Flugt.

Nedefra blev Veien spærret af den Kommende, han frøb derfor høiere op paa Stilladset, han stønnede, han skjælvede, en kold Sved perlede paa hans Pande, hver Gang han saae sig tilbage mødte hans Blik den hvidklædte Skikkelse, der et Dieblif forsvandt og i det næste syntes at være ham ganske nær, eftersom Maanefkinnet gif bort eller faldt ned over hende. Vinden greb fat i hendes lyse Tørklæde, naar det slagrede omkring hende, saae det ud, som om hun udstrakte Armene for at gribe ham. En dødelig Mæthed betog ham, medens han vedblev at stige høiere iveiret, Stilladset ghyngede, han naaede heelt op til Spiret og standsede et Dieblif for at see tilbage, den hvide Skikkelse fulgte bestandig efter, langsomt og afmaalt, det var umuligt at tage feil, desuden hørte han hende under Forfølgelsen gjentage de samme Ord: „Dit slemme Skarn!“ Bent frøb ud paa Stikbjælkerne, greben af en frygtelig Rædsel.

Pludselig udstødte han et Skrig, som gjentoges nede i Kirken og ovre i Skoven. Han traadte feil paa Bjælken, gled ud, standsede og gled igjen, et andet Skrig fulgte efter det første, derpaa faldt han ned fra Bjælke til Bjælke.

Den hvide Skikkelse stod oppe ved Spiret, hun havde foldet sine Hænder over Brystet og bøiede sig forover, medens hun saae ned i Dybet, hvor en mørk og sønderknust Mand laa og stønnede og frummuede sig.

Lidt efter blev Alt stille omkring Kirken, Stormen peb imellem Vægterne og Spærene i Spiret, Maanen skinnede ned igjennem Skyerne og sendte sit klare Lys ud i Natten.

Næste Formiddag var Alt i Bevægelse i Bramdrup. Da Klokkeren om Morgenens kom op til Kirken for at ringe Solopgang, fandt han Bent lemlæstet og død ved Foden af Taarnet, han havde gravet sin ene Haand ned i Jorden, den anden var knyttet sammen om et krøllet Titelblad af en gammel Psalmebog, hvori der laa et lille hvidt Stykke Kirkebrød. Folk samledes om Stedet, Ingen fattede Aarsagen til denne sørgelige Hændelse, men Enhver havde sine Formodninger. Lidt efter kom Terkel for at see til sit Taarn. Oppe i Spiret fandt han flere Nagler udslagne, Bents Knippel laa ogsaa deroppe, dermed var Sagen forklaret for ham, men han gik ned igjen og sagde ikke Noget. Ude paa Kirkegaarden tiltog Mængden. Søren Peter kom ogsaa tilstede, hans Ansigt bar endnu Spor af Essens sorte Mærker,

som idag havde forenet sig med adskillige Leerpletter og smaa Fordlag. Drengen var nemlig falden om paa Veien hjemad iastes og havde sovet sin Ruus ud i en Grøft. Han stod nu ved Faderens Lig, med hans Haand i sin, og lod til at være meget bedrøvet. Ellen var ogsaa gaaet op til Kirken, som sædvanlig indhyllet i det hvidgraa Tørklæde, hvilket hun idag havde trukket helt op over Hovedet. Hun saae lidt blegere ud end ellers og holdt sig tilbage ved Kirkegaardsmuren.

„Hvad bestiller Du her?“ spurgte Terkel barskt, da han fik Die paa hende, „see Du kommer hjem og passer din Gjerning. Hvordan er det saa, Du bærer det Tørklæde? ned med det, og gaa som alle Andre.“

Ellen adlød nolende og tav som hun pleiede. I det Tørklædet gled ned fra Hovedet, udstødte Terkel et Raab og slog begge Hænder sammen. Barnet var faldet. — Da hun kom tilbage fra Kirken i Morgengryet havde hun klippet alt sit Haar af, pakket det under hede Taarer sammen i en lille Pøse og bragt det ned til Steendyssen under Elletræet.

Saaledes opfyldte hun sit Løfte.

„Gudfader fri og bebares!“ raabte Tømmermanden, „hvordan er det, Du Skifting seer ud?

Du ligner jo den livagtige Marrefat. Du gjør mig da aldrig Andet end Sorg og blev kun skabt til min Ulykke. Hjem med Dig og luk Dig inde! nu skal Du aldrig mere komme ud paa Gaden, det lover jeg Dig for."

Ellen bøiede Hovedet og vendte sig for at gaa. I det Samme lagde der sig en Haand paa Terfels Skulder. Hr. Lambo stod ved hans Side.

"Du bærer Dig ad som en slet Fader mod dit Barn," sagde han, "det har Du altid gjort, og dog skylder Du hende langt Mere, end Du aner. Hun har fredet om Dig, men Du mærkede det ikke, hun har været rede til at give Alt for Dig: Ungdom, Skjønhed, Liv og Sjæl med, men Du agtede det ikke. Du smiler vantro, Tømmersmand! Du tvivler, saa hør nu efter —"

"Na nei, aa nei!" bad Ellen, "ikke Mere!"

"Jo nu skal det frem," svarede Hr. Lambo: "hvor var Du henne inat? — det veed dit Barn, for hun fulgte efter Dig, angst og bævende, i Mulm og Mørke, hun bød sin Sjæl tilfals paa samme Sted som Du, men blot for at Du skulde være fri og frels; saa gif hun og vaagede over dit Taarn, det er hendes Skyld, det staaer endnu, og at din Fjende ligger fældet paa Jorden. Smorges flippede

hun sit Haar af, den eneste Skjønhed, hun eiede, og bragte det ned i Steendyssen i den Tro, at det skulde frelse Dig."

Terfel stirrede paa Lambo med aaben Mund og den dybeste Overræffelse i alle Miner, han faae paa Ellen for at søge Bekræftelse hos hende, men hun stod med nedslagne Dine og vendte sig til Siden.

Han traadte Barnet et Skridt nærmere og vilde sige Noget, men Læberne skjælvede og dirrede, han fik intet Ord frem, han tav og lagde sin Haand paa Ellens Hoved, medens Lambo vedblev med en Røst, der stedse lød blødere og mildere:

"Siden Du aldrig har syntes om Ellen, saa lad hende fra idag af komme hjem til mig, jeg er en eenlig gammel En, men har nok til os Begge. Jeg skylder ogsaa at gjøre Dig Noget tilgode, Du Lille! for dit kjønne Haar, det mistede Du, men det voxer vel ud igjen, og Du har endda beholdt Noget, der er bedre, Du har dit fromme Sind tilbage."

"Det var altsaa Ver og ikke Gudfader, der talede bag Stenen?"

"Det kan gjerne være, det var mig, men var jeg Djævel for Dig inat, saa vil jeg være din allerbedste Ven herefter. — Skal vi saa følges ad?"

Ellen blev blodrød, hun vovede ikke at see op

paa ham, men stod og pillede paa sit Forklædebaand, medens hun hvilede:

„Jeg vil dog heller være hjemme, om det tillades mig at blive hos min Fader.“

Da brast Terkel Tømmemand i Graad, han bøiede sig ned, slog begge Armene om Ellen og trykkede hende fast op til sig, idet han sagde:

„Ja, bliv Du kun hos mig, fra nu af vil Du vist ikke komme til at græde mere. Jeg mærker nok, at jeg har gjort Dig stor Uret hidtil.“

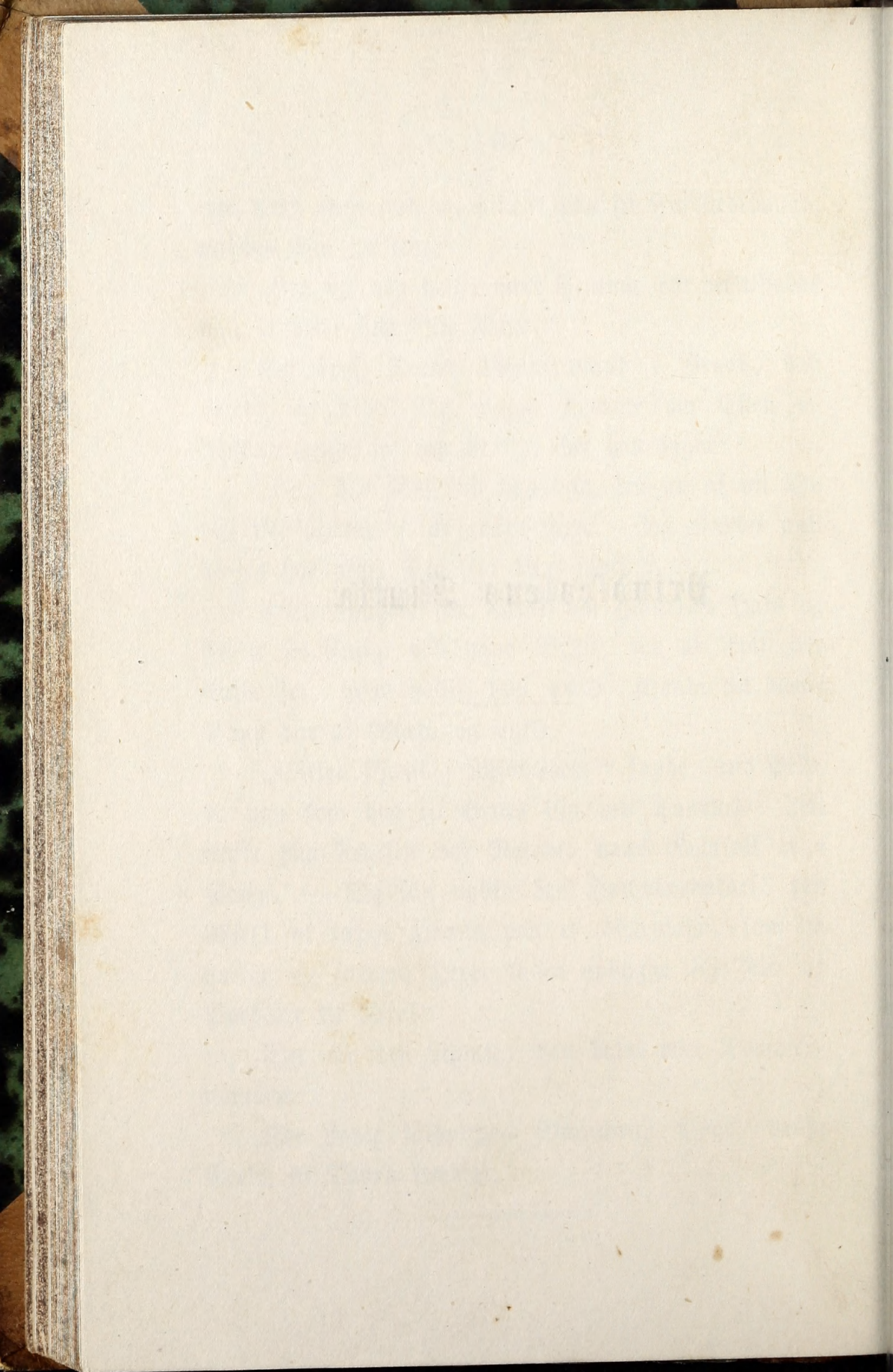
Ellen slængede sine Arme om Faderens Hals og skjulte sit Ansigt ved hans Bryst, for at Folk ikke skulde see, hvor heftig hun græd, skjøndt det denne Gang var af Glæde og Lykke.

„Sikken skjændig Misdædere!“ sagde Jens Prip, da han kom hen til Bents Lig ved Taarnet. „At tænke paa Argelist om Natten, naar Godtfolk er i Senge. — Og saa vover den Havrebrødskarl! den Ufjel! at lægge Haand paa et Kirketårn, som en adelig og fornem Herre lader opbygge sig selv og Vorherre til Ære!“

Det var den Rigtale, han holdt over Tømmemanden.

Før Lovet faldt paa Bramdrup Bøge, havde Terkel sit Tårn færdigt.

Prindsessens Skytte.

Da vi skreve 1590 var Nordsjælland en romantisk og vildsom Skovegn, hvori den kongelige Vildtbane „til stor Glæde og Forlystelse naaede plat ud fra Kronborg til et ringe Stykke oven Kjøbenhavn.“ Egen og Bogen bredte et tæt og farverigt Løb over Høie og Dale, og kastede i Solskinsveir lange Slagsfygger ud over de tre store Søer: Arre, Esrom og Gurre. Hift og her viste sig i disse tavse og ensomme Skove et Dalstrog eller en stor Mosestrækning, bevoxet med Siv og Rør, og indfattet af frodige Elletræer, eller et sammenfiltret Krat af Hvidtjørn, Slaaen og Brombærranker. Paa andre Steder, hvor Skovbunden bedst egnede sig dertil, havde Herremanden ladet Træerne fælde og forvandet Skovgrunden til Agerland, fra hvis Baggrund man saa nogle straatakte og uanseelige Bønderhytter, en lille Landsby eller endnu fjeldnere en Kirke; men Skoven var dog det fremherskende i Egnen, den lukkede for Sollyset, den gjemte Vildtet, den gjorde bestandig

fit Herredømme gjeldende ved at fkyde friske Stammer frem istedetfor de fældede, naar Krig, Pest eller Dyrtdid forhindrede Eierne i at dyrke de engang ryddede Marker.

En Foraarsaften skinnede Solen ned over en langstrakt Dal mellem Gurre og Helsingør, der hvor nu Teilsstrup Hegn begynder. Sidste Vinter havde Lehnsmanden ladet et Stykke Skov rydde, men endnu ikke faaet de fældede Træer bragt tilside. Mosbegroede og knudrede laa de gamle Ege henstrakte paa Jorden i alle Retninger, ligesom dræbte Kæmper paa en Slagsmark. Den nedgaaende Sol kastede sit brudte og varme Streiflys hen over dem og naaede hist og her ind til den græsflådt Skovbund, hvorfra Skovhyrer, Anemoner og Bregner begyndte at fkyde frem. En smal Sti bugtede sig hen mellem Stubbene, og forsvandt igjen i det dybe Mørke mellem Træerne,ovre paa den anden Side af Skoven.

Midt paa den ryddede Plads laa en cirkelrund Høi, fra hvis Top en Kreds store opreiste Graasteen ledede Tanken hen paa en Kæmpegrav eller et hedenst Offersted. To lignende Stene, som tidligere havde hørt med til Kredsen, vare styrtede ned fra deres Plads og laa nu ved Foden af Høien, halvt skjulte af Mos, Løv og visne Blade.

Inde over Skoven hvilede der en dyb og høitidelig Ro. Paa de yderste Egegrene, som endnu ikke havde fuldt udsprunget Løv, og over hvilke det rødlige og skarpe Sollys frembragte en malerist Birkning, kom af og til et nysgjerrigt Egern tilshyne, saae sig om, pudse sig med Forpoterne, smækkede med Tungen og forsvandt igjen. Den grønne Flagspætte hamrede paa Træbarken, og i enkelte Mellemrum hørtes en svag Raslen i det faldne Løv, naar en Flok Kronhjorte eller gryntende Oldensvin strøg hen over deres Stier inde mellem Træerne. Det var den eneste Lyd, som forstyrrede Skovens Fred.

Pludselig blev denne Tavshed afbrudt ved to Personer, der viste sig i Udkanten af Dalen og fulgte Stien hen til Kæmpegraven, hvor de toge Plads mellem de nedrullede Stene. Den ene var en gammel Kone, høi og bredskuldret. Hun bar en Byldt i en Stok over Ryggen og havde Haaret ombundet med et blaastribet Tørklæde. Udtrykket i hendes magre Ansigt var mørkt og strengt, hendes Hud graalig og meget rynket. Den anden var en lang, opløben Dreng, han gik barbenet, støttende sig med begge Hænder til en stor Stok, og slentrede dørst og treven fremad, ligesom dvælende ved ethvert Skridt. Hans Ansigt blev næsten skjult af et langt og lysegult Haar, som vilde

have hindret ham i at see, hvis han ikke, hvergang noget gjorde Fordring paa hans Opmærksomhed, havde forstaaet at gjøre et behændigt Rast med Hovedet, der bragte Haaret til at flyve tilbage mod Nakken.

Det var vanskeligt at gjøre sig nogen klar Forestilling om Stoffet eller Formen i disse to Personers Dragt, den bestod af lutter Pjalter, ovenikjøbet saa flet sammenføiede, at den ene hængte ned over den anden.

Da de kom til Høien satte Konen sig ned paa en Steen og fremtog af sin Byldt nogle Roer, som hun gav sig til at skrælle. Drengen lagde sig paa Maven ned i Græsset, bøiede Benene opad og bevægede dem frem og tilbage i Luften i Takt til en blid Sang.

„Seg vil snart have noget bedre at spise“, sagde han, da Konen rakte ham en af de skrællede Roer. „Det falder for hart, altid at blive stoppet Maven fuld med disse fule Hydroer. — Kan jeg ikke faae noget, saa stjæler jeg det.“

„Man maa ikke stjæle,“ bemærkede Konen, „det er mod Loven.“

„Seg stjæler alligevel,“ forsikrede Drengen.

„Saa kommer Lehnsmanden og tager Dig.“

„Lehnsmanden tager selv fra Bonde og Borger.“

„Tosfede Dreng! det har han jo Magt og Evne til; desuden er det ham, der har skrevet Loven.“

„Men saa kommer Kongen efter Lehnsmanden, for han er den allerstærkeste, og han har Lov til at tage fra alle de Andre. Ikke sandt, Møtter?“

„Man har altid Lov til at tage, hvad man vil,“ forklarede Konen, „naar man bare mægter at holde fast paa det.“

„Seg er stor og stærk,“ sagde Drengen, idet han gav sig til at fægte hurtigere med Benene, „jeg vil tage fra dem Allesammen. Seg skal nok komme iveiret, kan Du tro.“

„Det er ikke nok at komme iveiret,“ bemærkede Konen paany; „man skal ogsaa skaffe sig fast Fodfæste, ellers duer det ikke. Din salig Fader tog fra Paul og Peer og levede i mange Aar som en lykkelig og velansæet Mand, men han vilde bestandig høiere iveiret.“

„Og saa? Hvad saa?“ spurgte Drengen.

„Saa blev han hængt, Du! han manglede Fodfæste.“

„Uh, hængt!“ sagde Drengen og strakte i sin billige Sorg Benene langs hen ad Jorden. „Det maa være fælt! — kom da med din gloende Roe og lad os see, om den vil glide ned. — Naar faaer jeg det

lille Lam, Du har lovet mig saa længe? — Bliver jeg skicket ind til Landsbhyerne, eller ad de store Gaarde, spørger Du hvergang ved din Himmeriges Port, at kjøbe mig et Lam, hvis jeg hjerger bravt sammen, ligemeget bliver det til."

"Hvad vil Du med et Lam? Du skal heller faae Dig en lille Gris, den kan Du sætte ind i Herremandens Rug, saa æder den sig thy og fed."

"Jeg vil ingen Gris have!" raabte Drengen heftig, "og heller intet Lam, jeg vil have en stor Kof, den kan jeg ogsaa sætte ind i Herremandens Rug."

"Ja, men en Gris har en krøllet Hale," bemærkede Koen, som om det var et afgjørende Fortrin.

"Ja, men en Kof staaer paa Gjærdet og galer og siger, hvormange Klokker er." — Derefter spiste han Koen og gav sig til at synge og sprælle ud med Benene i Luften.

Den Gamle sad og saae hen for sig og stak med sin Ræp efter Myrterne, som løb omkring paa Jorden. Pludselig boiede hun sig forover, som om hun lyttede, lagde Haanden paa Drengens Arm og hviskede:

"Der kommer Nogen, forvar Dig, Jes! fryd om bag Stenen der."

Drengen adlød og lod sig glide ind imellem en Bunke afhuggede Grene. Strax efter kom en Dame

ridende hen over Stien, ung, smuk og klædt i en mørk Fløiels Dragt, der sluttede tæt om hendes Hals og Bryst. Hun blev fulgt af en Ridesnægt, som holdt sig i nogle Skridts Afstand fra hende. Den gamle Kone svøbte det hun kaldte sin Kaabe fastere om sig, gav sit barske Ansigt et ydmygt og lidende Udtryk, idet hun reiste sig op fra Stenen og vedblev at vrikke frem og tilbage, da de to Ridende kom nærmere imod hende.

„Hvad er det for En?“ spurgte Drengen, som saae ud af et lille Righul, han havde gjort sig mellem Grenene.

„Di bare stille,“ hviskede den Gamle, „og bliv liggende, saa de ikke see Dig.“

Den fremmede Dame holdt sin Hest tilbage, da hun fik Øie paa Konen, og vinkede ad hende med Ridespidssen.

„Er Du kjendt her i Skoven?“ spurgte hun kort og bydende.

„Kjendt!“ gjentog den Gamle, „jøsjes ja, jeg er bedre kjendt med Skoven end jeg tykkes om, bedre kjendt med den vildene Mark end med Byen. Er der Noget, mit høie Herskab ønsker at vide Bested om?“

„Du kjender altsaa ogsaa mig, kan jeg høre.“

„Jeg kjender mere, end I troer,“ svarede den Gamle kort og bestemt. „Hvad er det, I vil vide?“

„Hvor fører denne Marksti hen?“

„For mig gaaer den til det ringe Sted, hvor jeg følger min Nød og Glende; for I fører den ret ud paa Adelsveien, ad Kronborg til, om I ellers bliver ved at ride.“

„Hvem er Du, gamle Kone, og hvad er Du?“ spurgte den fremmede Rytterse.

„Kun en stakkels Taterkvinde, Gud bedre det, jeg har knapt det, jeg kan hælde mit værkbrudne Hoved til.“

„Altsaa ligefrem ad Stien,“ gjentog Damen, og vilde ride videre, men Taterkonen stillede sig i Veien for hende, udstrakte en lang, knoglet Haand og sagde:

„Tøv lidt, naadige Frøken! giv mig en Skilling i Guds Navn, saa skal jeg spaa Ier Lykke af jeres kjønne Ansigt.“

„Du befatter Dig altsaa med at spaa?“

„Ja, hvorfor ikke, siden Vorherre har givet mig den Evne. Jeg kan sige Ier, hvad der er skeet til nu, og hvad der vil skee fiden, hvorvel I smiler og tvivler saa faare.“

„Kan Du ogsaa sige, hvad jeg red og tænkte paa, da jeg mødte Dig?“

„Ogsaa det,“ vedblev Taterkonen, idet hun traadte et Skridt nærmere til Damens Hest. „J tænkte paa en Mand,“ tilføiede hun dæmpet.

Den Fremmede smilede. „Du siger det saa afgjort.“

„Jeg siger, hvad jeg veed. — I jeres Alder, mens det grønnes og spirer om En, tænker en Mand helst paa en Kvinde, hvorfor skulde da ikke Kvinden tænke paa en Mand?“

„Nu vel! Jeg tænkte paa en Mand. Kan Du nu sige mig, om han er mægtig eller ringe, ung eller gammel, høi eller lille.“

„Høi nok til at naa op til jeres Hjerte.“

Taterkvindens Ord syntes at bringe den Ubekjendte til at rødme; maaskee var det dog kun en Virkning af Aftensolen, der i dette Dieblif udbredte sit varme Lys over hende. Hun tav lidt, derpaa gjentog hun mere dæmpet:

„Mægtig eller ringe? hvorfor tier Du, er din Spaadomsgave allerede tilende? — ung eller gammel?“

„Grøn!“ hvistfede Taterkvinden.

En dybere Rødme foer hen over den unge Piges Kinder. Hun trak paa Skulderen, smilte og tog nogle Smaapenge af en lille broderet Taske, som hang ved hendes Bælte. Da hun havde givet den Gamle Pengene,

red hun bort, som om hun ikke brød sig om at vide mere.

Tjeneren var bleven holdende ved Indgangen til Sletten, uden at give Agt paa Samtalen.

Men Taterkvinden blev staaende og saae efter dem. Hun strakte Armen iveiret, hendes frogede Skikkelse syntes at blive høiere og mægtigere, medens Solens sidste Straaler lyfte ned over hende. Hun udbrød med en Røst, som gav Gjenlyd inde i Skoven, og som syntes at vidne om en uroffelig Tro paa det, hun sagde:

„Rid kun og smil kun! følg blot Stien! — Gjennem Mørket til Lyset! — Ad den Vej rider I jeres Lykke imøde.“

Den Fremmede lod ikke til at give Agt paa disse Udtryk, hun fortsatte sin Vej og forsvandt lidt efter i Mørket mellem Træerne.

Hoffet boede dette Foraar paa Kronborg, hvis Bygning var bleven fuldendt fem Aar iforveien. Samtidig med Kronborg havde Frederik den Anden bygget sig et mindre Slot, en Lystgaard, udenfor Helsingør, paa Ruiner af det gamle Karmeliterkloster. Slottet kaldte han Lundehave. Det kom siden i Familien Moltkes Eie, stod dernæst længe øde og

forfaldt, indtil det i vore Dage er blevet forvandlet til det bekjendte Badested, Marienlyst.

Grunden til at Hoffet dennegang saa tidligt paa Aaret besøgte Helsingør, var at Slottet i Kjøbenhavn ikke gav tilstrækkelig Plads for de mange Fremmede, som deels allerede vare komne i Besøg, deels endnu ventedes. Kong Christian den Fjerdes ældste Søster, Elisabeth, skulde nemlig formæles med Prinds Henrik Julius af Brunsvig-Lüneburg. Hans yngre Søster, Anna, var Aaret iforveien bleven gift med Kong Jacob af Skotland, som hentede sin Brud i Oslo og tovede der, til han i Januar Maaned drog ned til Danmark for at være tilstede ved Elisabeths Bryllup, som skulde fejres nu til Paaske. Næsten daglig kom nye Gjæster til denne Fest. Alle disse samledes i Helsingør. Paa Lunde have holdt Enkedronning Sophie Hof, den unge Konge og hans fire Rigsraader: Raas, Munk, Rosenfrands og Valkendorf, boede paa Kronborg; men Kong Jacob boede nede paa Strandgade hos Linnedvæver Ringo, hans Landsmand og Fader til den berømte Bisp Thomas Ringo. Der blev holdt mange Fester paa Lunde have. Paa Kronborg fordrev man Tiden med Ridderspil og Dystløb, men fremfor Alt blev der næsten daglig holdt Sagt i Omegnens Skove. Paa en saadan Sagt var det, den

unge Dame kom bort fra sit Følge, mødte Taterkvinden og nu red tilbage til Byen.

Efterat de to Ridende vare naaede et Stykke længere ind i Skoven, blev Stien bredere, lidt efter viste Alfurveien sig, som førte til Helsingør. Solsorten fløitede under Bøgeløvet, Solen farvede de øverste Trætoppe med et gyldent Lys, inde fra Helsingør kunde man tydeligt høre Aftenklokkerne ringe syv. Den Ubekjendte red i magelig Skridtgang og lod Tømmerne hvile paa Hestens Hals, medens hun sad og saa sig om og nynnede Omkvædet til en gammel Folkevise.

Der var noget saa ungdommeligt og livsfriskt udbredt over hendes hele Skikkelse, et tilfreds og sorgløst Smil foer af og til over hendes Afsyn, hvad enten det nu var den smukke, drømmende Foraarsaften, Sagtglæderne, eller maaskee den gamle Taterkvindes tvetydige Spaadom, der havde fremkaldt dette.

Lidt ovenfor Kronborg Ladegaard deelte Veien sig til tre Sider, her blev Skoven lysere, de hvide Huse nede i Dalen begyndte at komme tilsyne mellem Træerne. Idet de Ridende dreiede om ad Tværveien, sprang en Kronhjort ud fra Dyningen i nogle faa Skridts Afstand fra dem og satte afsted langs med Hegnet. Dette skete saa pludseligt og uformodet, at Damens Hest blev sty og gjorde et voldsomt Spring

til Siden. I det Samme aabnedes Bussene i Gjærdet, der kom en Mand tilshue, han sprang over Grøften, greb Toilen og tvang Hesten til at staa. Denne Handling var et Diebligs Sag. Hjælpen viste sig saa vel anbragt, saa usformodet og betimelig, at det Hele syntes at være et Underværk, medmindre man vilde antage, at den Fremmede havde fulgt de Ridende Skridt for Skridt, hvilke rigtignok det langsomme Ridt og dernæst den smalle Gangsti indenfor Hegnet tillod, men dette var i alt Fald en Hemmelighed, som Ingen i dette Dieblik tænkte paa.

Da Hesten steilede og sprang tilside, blev Damen ligbleg og udstødte et dæmpet Skrig, da hun havde kastet et Blik paa den Fremmedes freidige, dristige Afsyn tav hun og hendes Ansigtssfarve voxlede med en levende Rødme. Iøvrigt var der ikke noget Ualmindeligt ved denne Mand. Han var høi, mørkhaaret og klædt i en grov Sægerkofte, der blev holdt sammen med et Bælte, hvori der hang et Horn ved den ene Side. Paa Fødderne havde han et Par store, ugarvede Læderstøvler, trukne op over Knæene. Han blev staaende foran den snøftende Hest, holdt sin Filthat i den ene Haand, Toilerne i den anden og saae paa den unge Pige med et straalende og henrykt Blik, et Blik, der syntes at forøge hendes Rødme. Kun maatte

det være en Jagttager paafaldende, at Manden bar sit krøllede Haar saa langt, at det faldt ned over hans Kinder og Nakke, en Forret, som dengang alene tilhørte Adelsmændene.

Inden Rideknægten kom til, havde den ubekjendte Jæger ordnet Hestens Toiler og raft dem til Damen.

„Der er ingen Skade skeet,“ sagde han, „men eders Hest ryster saa faare. Om det kan tilstedes mig, bliver jeg nu gaaende en liden Stund ved Siden af den, til vi komme ned ad Skovbanken, saa er det godt.“

Damen svarede ikke, hun lod ham raade, og de fortsatte deres Ridt.

„Tgjen Ver!“ udbrod hun nogle Dieblikke efter, uden at see iveiret, og med en Stemme, saa alvorlig, som om den indeholdt en Vebreidelse. Den fremmede Jæger bøiede sit Hoved, han saae ikke længer op til hende, men svarede i samme dæmpede Sprog:

„Stig ikke igjen. Hvor skulde jeg vel ellers være, naar I havde min Hjælp nødvendig?“

„Hvorfra kommer I da?“ spurgte hun heftig, „hvad vil I her? — I kalder Ver Raboens Skytteovre fra den anden Side Dalen, men jeg troer Ver ikke, skjøndt I siger saa. Hvem er I? — Nu vil jeg vide det“.

„Idag er jeg en Nødvendighed,” svarede han med et sørgmodigt Smil.

„Men igaar? — Hvad var Du da igaar?”

„En Tilfældighed.”

Hun sad og tabt lidt til disse Ord. — „Og hvad skal jeg nu give Dig til Vederlag, fordi Du kom og hjalp mig?” spurgte hun, modigere ved at see hans dristige og tillidsfulde Mine forsvinde.

„Om det kunde forundes mig at følge med som eders Skytte paa den store Jagt imorgen,” svarede han hønlige.

„Hvor veed Du, at vi skulle paa Jagt herne imorgen?”

Han nikkede med Hovedet og svarede ikke.

„Vilde Du saa gjerne være med?”

„Jeg forlanger ikke bedre.”

„Og hvad vil Du da være for mig imorgen?” spurgte hun.

„Tafnemmeligheden,” svarede han, „og det vil jeg blive ved med alle mine Dage.”

„Jeg veed da altsaa, hvad og hvem Du er, Skytte, og dit Ord faaer at staa til Troende; men nu skal Du ogsaa lære mig at kjende — Jeg er Prindsesse Elisabeth, den unge Konges Søster, Prinds Henrik Julius af Lyneborgs trolovede Brud.”

Den fremmede Skytte saae op paa hende. Han havde atter faaet sit dristige og tillidsfulde Smil. Han lod heller ikke til at blive saa flaaet af Prindsessens Ord, som hun havde ventet. „Hvad siger Du dertil?“ spurgte hun.

„Seg under hans Høihed mange glade Dage,“ svarede han frimodig, „men iaften vil jeg heller være den ringe Skytte, end Prinds Henrik Julius til Bruns-vig-Lyneborg.“

„Hvorfor mener Du det?“

„Prindsen sidder iaften paa Lyneborg Slot, jeg gaaer her ved Eders Side.“

„Du er en Tøsje og veed ikke, hvad Du selv siger.“

„Det veed jeg dog forvist,“ svarede han og traadte Prindsessens Hest et Skridt nærmere, „at hvis jeg var den Prinds til Lyneborg, eders trolovede Brudgom, og havde Lov til at læse min Lykke i eders fromme Dine, og hvist til Jer, naar Ingen hørte det, at der i Himmerig og paa Jord ikke var noget saa vidunderligt deiligt som eders milde Afsyn, saa vilde jeg tilvisse ikke sidde hjemme, naar Hjorten kom i Skoven og gjorde Eders Hest bange.“

„Hør, hvor de blæse,“ sagde Prindsessen, med en Røst, der i Begyndelsen syntes at skjælve af indre

Bevægelse. „Der kommer mit Følge, gaa nu din Vej, Skytte, jeg behøver Dig ikke mere.“

„Og imorgen?“ spurgte han bedende.

„Imorgen skal Du være Taknemmeligheden, som Du forlangte før,“ svarede hun smilende. Derefter drev hun sin Hest fremad og forsvandt lidt efter i et stort og talrigt Jagtselskab, som kom tilsynne nede paa Veien.

Den fremmede Skytte blev staaende og saae efter hende, derpaa tog han sit Horn og blæste den samme gamle Melodi, som Brindsessen, før de mødtes, havde nynnet. Men Elisabeth vendte sig om til Rideknægten, inden de naaede Selskabet, og sagde til ham:

„Hør, Jørgen, jeg vil ikke have, at min Broder eller de Andre skulle vide noget om, at jeg lod mig spaa af den gamle Taterkvinde, forstaaer Du! — heller ikke, at vi mødte den — Hjort derinde. De vilde kun gjøre sig lystige derover.“

Det kongelige Selskab red nu hjem til Kronborg. Enkedronningen, Christian den Fjerdes Moder, var fulgt med tilvogns. Paa Tilbageveien holdt Toget stille udenfor Apothekerens, hvor Enkedronningen, Brindsesserne og Hofdamerne lode sig bringe Konfekt og Spiritus ud i deres Vogne. Det melder Kroniken.

Om Aftenen var der Selskab hos Enkedronning Sophie paa Lundehave. Thyge Brahe, som stod i stor Gunst hos Enkedronningen, var blandt de Indbudne. Efter Bordet nærmede Prindsessen sig Thyge, kaldte ham hen i en af Vinduesfordybningerne og spurgte ham, hvad han meente om Spaadomskunsten.

„Det kommer an paa, af hvem den udøves,“ svarede Herren til Knudstrup.

„Naturligviis af Den, der haver Evne dertil,“ sagde Prindsessen. „Jeg har ladet mig sige, at Mester Thyge selv bedriver Stjernethderiovre paa eders Gaard, Uranienborg.“

„Det gjør jeg maaskee ogsaa, jeg taler blot ikke gjerne derom. Slig Kunst bør anvendes gelinde og varlig, for ikke at give Forlov til Dvertro.“

Mere fik Prindsessen ikke at vide, hun syntes at grunde over Thyges Ord, og sad tavst og ordknap mellem de Andre hele Aftenen.

Næste Dag stod den store Kongejagt, hvortil Omegnens Adelsmænd og alle de fremmede Gæster ved Hoffet vare indbudne. Skytterne havde Aftenen forud indfredset to store Kronhjorte ovenfor Teilsstrup Hegn. Hundekoblerne bleve førte til Stedet. Sagthornene lød, Solen skinnede, Myggene summede. Bønderne stode i Rækker langs Veien med Huen i

Haanden eller løftede deres smaa Børn iveiret, for at de ogsaa skulde see lidt af de høie og fornemme Herstaber, medens de droge forbi.

Prindsesse Elisabeth red ud af Byen ved Siden af Peder Munk til Estvadgaard, bag dem fulgte den fremmede Skytte. Han bar samme Dragt som igaar, men idag red han en lille, stærkbbygget Hest, der skummede og bed i sit Bidsel af Utaalmodighed efter at komme frem. Ingen af Hofbetjentene vidste egenlig, hvem han hørte til, eller hvorfra han kom, han havde viist sig, just som Sagten skulde begynde, han gav sig heller ikke skynderlig af med de Andre, men forstod ret behændigt at trænge sig frem med sin Hest mellem Skaren, til han fik den Plads, han ønskede. Prindsessen lod ikke til at bemærke hans Nærværelse, selv da han red hende nærmest, maaskee lidt nærmere, end det sømmede sig en Skytte. Hun syntes at have glemmt Alt, hvad der var skeet igaar.

„Naadige Frøken finder vist ikke skynderlig Behag i vor Sagt,“ sagde Munk, medens de rede igjennem Skoven. „I detmindste vil det vist ikke blive Eder, der bringer Hjorten til at falde.“

„Hvorfor troer I det, Hr. Rigsraad!“ spurgte Prindsessen.

„Seg har i de foregaaende Dage lagt Mærke til, at eders Naade holder meest af at fare i Mag og søge de eensomme Steder.“ Prindsessen saae den gamle Rigsraad smile under disse Ord og betragte hende med et Blik, der jog Blodet op i hendes Kinder, men hun fik ikke Leilighed til at svare, de havde nu naaet Mødestedet, hvorfra Bagten skulde gaa ud. Koblerne bleve løste, Hundene gøede, Skyttehornene lød, Sægermesteren fordeelte Selskabet og viste Enhver den Retning, han havde at tage, naar Bagten begyndte.

Prindsesse Elisabeth red sin Bei med de Øvrige, den ubekjendte Skytte var endnu kommen hende et Skridt eller to nærmere, hans Røst naaede til hendes Øre.

„Skam skulde han saae, den snøvlede Rigsraad! for saa farrig en Lykke, han spaaede min naadige Frøken, paa Bagten,“ udbrod han høit og lydeligt.

„Hvad er det, Du siger, Du tossede Skytte!“ sagde Prindsessen og saae sig om til Siden, „vil Du see, Du tager vare paa din Mund, om Du ellers onsker at fare vel.“

Men Skytten saae ikke det mindste forfagt ud, tvertimod, hans Dine havde aldrig før haft et saa dristigt og frimodigt Udtryk som nu.

„Det kunde alligevel nok hændes, at han tog feil, den frumryggede Mand!“ vedblev han lidt efter.

„Skald I ønske det, skal det netop blive Eder, som først naaer den hedsede Hjort.“

„Ja, kom, kom!“ sagde den unge Prindsesse, „lad os see, vi naae den før de Andre; kan Du hjælpe mig dertil, vil jeg ikke fortryde, Du fulgte mig, og holde Dig for en bedre Karl tillige.“

„Jeg kommer da til at gjøre mit Bedste for at naae eders Gunst,“ sagde Skytten, „især siden eders Naade selv forlanger det.“

Han steg af sin lille rødbrune Hest, der fra det Dieblif, han satte Foden til Jorden, stod saa rolig som et Lam, han spændte Prindsessens Sadelgjord fastere, derefter begyndte et Ridt, vildt og heftigt, under hvilket Prindsessen uden synderlig Misfornøielse saae den fremmede Mand ride lige ved hendes Side. Det var hans Haand, der varsomt boiede de truende Grene bort fra hende, det var ham, der fulgte hendes galopperende Hest, greb den, naar den snublede og advarede hende for enhver Hindring paa Stierne, det var ham, der bestandig fandt nye Udgange, naar Grene og Buske inde i Skovmørket lukkede sig omkring dem, det var hans Horn, der paa de aabne Veie, jublende, klart og som en Seirshymne, gjentog den gamle Ræmpevisen fra igaar, bestandig kun den samme, det var endelig hans Dine, som trofaste, straalende

og tilbedende dvælede paa hendes Afsyn, hendes Hænder, hendes hele Skikkelse, Blikke, der omgav hende som levende og brændende Ord, og som ikke behøvede nogen bedre Talsmand for at forstaaes. Han forekom hende at blive større, denne forunderlige Mand, medens han sad saa sorgløs og ligegyldig paa den steilende Hest, som om han hele sit Liv ikke havde bestilt andet, hun syntes, dette syttenaarige Barn, at mærke det glødende Pust af hans Aande, hvergang han talede, det forekom hende desuden, at denne Røst efterhaanden var bleven uendelig blødere og langt mere mild end igaar, en Røst, der ligesom bad om Tilgivelse for de Ord, den udtalte; hun blev mere frøgtssom og bange, hun vovede tilsidst ikke at see op til ham, og det behøvedes ikke heller, hun følte alligevel hans Blik, hun lyttede og lyttede til hans Ord, medens de jog igjennem Skoven.

Tiden gik, Solen lyfte ned mellem Træerne, hist og her lode Janfarer af Jægerhorn, der syntes at komme nærmere og derefter igjen at forsvinde, men Prindsessen og hendes Skytte lagde ikke Mærke dertil, hun red med sænket Hoved, med flammende Kinder, det var i den sidste Tid kun ham, der talede.

Nede paa Veien stod en laset Dreng, støttende sig til en tyk Stav, som han omklamrede med begge

Hænder. Idet de Ridende joge forbi, udstrakte han sin Stav og raabte:

„Ad den Bei! ad den Bei! der ligger han og strækker Tungen ud af Flaben og gisper nede i Mosen.“

„Hvad mener Du?“ spurgte Skytten.

„Den store Kronhjort, han, den hvide, som jeg har kjendt i mange hundrede Aar, han har to af de værste Hunde i Rakken paa sig. Net nu kan han ikke mere.“

De Ridende joge hen i den betegnede Retning, en langstrakt Mose udbredte sig foran dem. Nede ved det sivbegroede Vand laa Kronhjorten, gispende, kæmpende med to store Hunde. Skytten gik ned og endte denne Kamp, idet han stødte sin Kniv i Hjortens Bringe. Hundene viste Tænder og sliffede hylende det faldne Dyrs Blod.

„Nu har jeg holdt mit Ord,“ sagde Skytten. „J er kommen først til Stedet og har vundet Prisen, til Trods for den gamle Rigsraads fule Spaadom. Er der mere, min naadige Herskerinde har at befale?“

„Mere!“ gjentog Prindsessen i en forunderlig blød og bævende Tone. „Hvis der var mere, vilde Du saa lyde mig?“

„Tal blot, o tal!“ sagde han, „forlang hvad I vil, alt hvad et Menneſte kan udrette! — I ſkal blive adlydt.“

„Saa tag dit Horn og blæs ſaa høit Du kan, til Tegn for de Andre, at jeg er her. Naar Du har gjort det, ſaa rid din Bei og lad mig være alene.“

„Jeg ſkal forlade Eder?“ udbød han.

„Du lovede at ville lyde mig i Alt,“ htrede hun bønligt. „Ikke ſandt, det ſagde Du jo.“

„Det ſagde jeg,“ gjentog han, blæſte og ſteg til Feſt; men Prindsſessens Ord kaldte ham igjen tilbage.

„Du ſkal ride bort,“ ſagde hun med Dine, der ſtraalede gjennem Taarer, „langt bort, det vil Du love mig.“

Idet hun talede, rakte hun ham ſin Haand, drog den dernæſt tilbage igjen, ſom om hun betænkte ſig, trak Handsken af og rakte ham den atter. Han bøiede ſig ned over denne lille hvide Haand, kyſſede den og red ſaa ind i Skoven uden at ſige Noget.

„Du har lovet det,“ ſagde hun halvhoit efter ham. „Jeg ſtoler faſt paa Dig. — Du maa aldrig mere komme tilbage.“

Han ſvarede ikke, vendte ſig heller ikke om, men blev ved at ride. Hun ſtod og ſaae efter ham, bøiede ſig fremad, for endnu engang at opfange et Glimt af

den forsvindende Rytter. Da han var borte, skjulte hun Ansigtet i sine Hænder og brast i en heftig Graad.

Lidt efter kom Jagtselskabet til og udbrod i Lovtaler over Prindsessen.

Om Aftenen var der atter Fest hos Enkedronningen. Da spadserede den unge Konge og Prindsesse Elisabeth ude i Haven.

„Hvad er det, jeg hører om Dig, Søster min,“ sagde Kongen. „Du rider om i Skovene og søger Enrum. Hvem møder Du der, hvem er det, Du taler med? det veed jeg ikke, men de mumle derom, jeg veed blot, at Du glemmer den Agt, Du skylder mig, din Broder, Kongen!“

„Du har Ret, den tænkte jeg slet ikke paa,“ svarede Elisabeth, „jeg huskede blot, hvad jeg skyldte mig selv. Ja vist, lille Broder, drog jeg forleden alene omkring i de store Skove, som Du siger, igaar ogsaa, idag ligesaa; jeg talte med en Mand, som jeg ikke kjender, og som jeg aldrig vil lære at kjende. Hvad han har sagt, vil jeg heller ikke kunne forgjætte, det føler jeg vist, og der vil heller aldrig være Noget, som kan sige det Samme som han. Nu veed Du Alt det jeg selv veed, — hvad saa videre? Jeg

skylder Kongen Regnskab for mine Handlinger, ikke for mine Følelser."

"Du kjender ikke den Mand, Du veed ikke engang, hvem han er? — Det vil Du fortælle mig," sagde Kongen, ligesom tvivlende.

Prindsessen lod til at være ualmindelig heftig stemt denne Aften, hun blev blegere end før, hævede sit Hoved og betragtede Kongen et Dieblif, som om hun kæmpede med sig selv for at tilbageholde det Svar, der svævede paa hendes Læber. Kong Christians tvivlende Smil forsvandt for denne Majestæt, for dette rene og kydske Blik, han traadte sin Søster et Skridt nærmere, lagde sin Haand kjærtegnende paa hendes Skulder og sagde:

"Naa, naa, Elisabeth! naar Du siger, at Du ikke kjender ham, saa kjender Du ham heller ikke, der er Ingen, som tvivler paa dine Ord. Jeg meente blot, at jeg i saa Fald er bedre underrettet end Du."

"Hvad vil det sige?" spurgte hun frygtfomt.

"Jeg kjender Manden."

"Du, Broder!" raabte Prindsessen. "Du kjender ham, det er jo ikke muligt."

"See Dig om," sagde Kong Christian, idet han vendte sig tilbage og pegede paa en Mand i to Skridts Afstand fra dem.

Der stod den grønne Jæger, den samme Skikkelse, det samme frimodige og tilbedende Ansyn, men ikke længer i den samme uanseelige Dragt som før.

„Naa, Søster!“ vedblev Kongen, „hvorfor tøver Du, hvorfor ryster Du og bliver saa bleg? gaa dog hen og betragt den Mand nøiere, det er din Brudgom, Prinds Henrik, som kommer for at hilse paa Dig.“

Da udstødte Prindsessen et lydeligt Skrig, et Skrig, der paa engang udtrykte Alt, hvad et Bryst kan rumme af Jubel og Lykke, hun brast i Graad, udstrakte sine Arme foran den tavse Fremmede, knælede ned foran ham og sagde: „O, tal dog, tal! er det virkelig Dig? — Nei, tal ikke, men kom, lad os følges ad herind i Haven, vi To alene, gjentag saa for mig, hvad Du sagde idag, nu tør jeg jo nok høre derpaa, glem Intet, ikke Ordene, ikke det Blif, ikke den Røst, hvormed Du talede; saa vil jeg lytte til Dig og knæle ydmygt for din Fod, min Herre og min Mester! ligesom jeg knæler nu, og aldrig i mine Livsens Dage bede Vorherre om bedre Lykke tilfælde.“

Næste Formiddag mødte den gamle Taterkvinde Brindsen og hans unge Brud inde i Skoven. Da rede de igjen alene. Den gamle Kone stod og neiede og nikkede og talte om den opfyldte Spaadom og fik Penge til en ny Hvergarnskjole, men hendes Dreng fik saameget, at han nu havde Raad til at kjøbe sig den omtalte Kof, der skulde fødes af Herremandens Rug og staa paa Gjerdet og gale.

Dans paa Ladebro.

Oft for Horsens By laa det gamle Stjernholm, som efter Sagnet blev opført af Gyldestjernerne, medens de eiede Bygholm og de tilgrændsende Sogne. Slottet selv bestod af fire to Etagers Længer og et Taarn, som vendte mod Vest. Det har aldrig haft synderlig Betydning, var et Ustifted, uden Historie og uden Minder. En Trægaard og en Humlehave, nogle Løkker og Enge, som Herstabet leiede af Horsens By-mænd, udgjorde alle dets Forder. Det laante Amtet sit Navn, forfaldt dernæst og forsvandt omsider i forrige Aarhundrede lige til Grundstenene, som bleve sprængte eller fjorte op til Bygholm. Den sidste Erindring om det gamle Stjernholms Herlighed ligger nu begravet i Refens Atlas.

Paa Pladsen, hvor Slottet stod, byggede i vore Dage en Kavalleriofficeer sig et andet Stjernholm, som hans Eftermand har udfyret med en Originalitet, en Smag og Kunstsands! — men det er ikke derom, jeg vil fortælle.

Sønden for Slottet, hvor Aaen munder ud i Fjorden, strækker sig en Landtunge, fra hvilken der gik en Bro ned til Søen. Ved denne lagde Skibene til medens de indtog deres Ladning. Broen, som siden er bleven en Deel af Havnen, hed Ladebro, Landtungen Ladebrohoved. Paa Engene omkring denne samlede Hovbønderne fra Bygholm og de nærmeste Herregaarde ved Efteraarstid, naar Høsten var endt, og tilbragte der nogle Aftener med at danse. Egnens unge Piger vare friske og smukke, det loffede Borger-sønnerne og Herremændene ned til Stedet. Officererne fra Kyradsfeerregimentet i Beile og Horsens vilde ogsaa være med, Raboer og Benner, Herskab og Thende udgjorde her kun en stor Familie, hvori Alt var utvungent, livligt og sømmeligt. Saaledes fik Ladebroes Høstfester omfider en Navnkundighed, som varede ved længe efterat Stjernholm Slot var forsvundet.

En Septemberaften i Aaret 1810 fandt en saadan Fest Sted. Kornet var indhøstet, Veiret smukt. Alle-vegne fra strømmede Folk ned til Ladebro. Der laa den Aften et Krigsskib ude i Fjorden, to af dets Barkasser roede ind med Kadetterne, Flag og Vimpler, Hurraraab og Musik hilste dem idet de stegte iland. Da Solen gik ned tændtes Kamperne imellem de opreiste Lovhytter, og Dansen paa Engen begyndte.

Inde fra Biveiene kom hist og her nogle Ryttere, som havde ventet paa Aftenstumringen for ubemærket at forlade deres Hjem; ovre fra Bjergeherred roede Vaade med Gæster, de Fleste vare klædte som Bønder, medens dog Enkeltes Holdning og den Maade paa hvilken de bare deres Dragt, røbede en høiere Stand. Langs med Fjorden gik Rækker af unge Piger, der holdt hverandre i Hænderne og som foretrak at synge istedetfor at danse. Alt var Jubel og Glæde, man mødtes, hilsede og skiltes igjen for at stifte nye Bekjendtskaber.

Klokken henimod syv, da Stumringen begyndte, kom to Ryttere i hurtigt Trav fra Horsenssiden. De steg af deres Heste, lode en af de smaa, barbenede Drengene holde dem, og nærmede sig Dansepladsen. Begge bare de Bønderdragt, Historien har optegnet den Enes Navn, det var en Kvinde, gracieus og bevægelig som et Egern, i 1810 fyldte hun sit syv og tyvende Aar. Hendes Ansigt, omgivet af en tætsluttende Silkehue, som næsten skjulte et mørkebrunt Haar, var af en vidunderlig Skønhed: det viste bløde, harmoniske Linier, der besad en magnetisk Tiltrækningskraft overalt hvor hun kom frem i Verden, en paafaldende lille og skarptegnet Mund, mørke og fristende Dine, som uddelte straalende Blikke til alle Sider, og

altid vare rede til at modtage Andres. Til enkelte Tider kunde hendes Ydre antage et Præg af dyb Sorgmodighed, som om et mørkt Billede eller Mindet om en stor Skuffelse foer forbi hendes Sjæl, det kom og forsvandt igjen, lige pludseligt, men bestandig blev der eet fremherskende Udtryk tilbage, som tydede paa heftige og utæmmede Vidensfaber, en Vulkan under et Snedække.

Hendes Vedsager var en lille, stiv og kneisende Herre med et evigt Smil, der viste tynde og farveløse Læber og høist uheldige Tænder.

Da disse To naaede hen til Købhytterne og Beværtningsbordene, standsede de, ligesom i Ubished om de skulde gaa videre, derefter drog den smukke Bøndepige sin Vedsager med sig og førte ham ind mellem de Dansende.

Omtrent paa samme Tid kom fra den anden Side over Engene en enlig Rytter, en bleg, alvorlig Skikkelse, ung, rank, i en tæt tilknappet Frakke og med et rigt, blaaligfort Haar, som bølgede frem under Hatten. Idet han steg af Hesten og hilste paa en Bekjendt saae man en høi, udtrykksfuld Pande og et Par mørke tungsindige Dine.

„Der kommer Præstens Søn fra Uth,“ hviskede En i Nærheden. „Naa! han vil faae danset! det er

den smukkeste Mand i Egnen, Pigerne flokkes altid omkring ham."

"Præstens Søn fra Uth danser ikke," svarede en Anden; „han driver om i Skovene med Hænderne paa Ryggen og seer paa Planterne, han gaaer paa Marken og stirrer op i de jagende Skyer, altid alvorlig, altid et Bededagsansigt, han kan ikke glædes over Noget, der er Ingen, som har seet ham lee, hans Fader lukker ham inde og holder ham uafbrudt til Læsning, derfor er hans kjønne Ansigt saa blegt og tankefuldt."

Den unge Bondepige og Præstens Søn fra Uth naaede Dansepladsen paa samme Tid, hver fra sin Side. Det var, som om de anede hinandens Nærværelse, deres Blikke mødtes trods Afstanden og Mængden. Musikken spillede igjen, hun dansede, han blev staaende, betragtede hende, boiede sig forover, naar hun forsvandt, fulgte hende uafbrudt, stirrede paa hende, betagen, henrykt og glemmende Alt omkring sig. Hvergang hun kom forbi faldt et dvælende Blik af hendes glødende Dine paa ham, Dansen havde rødmet hendes Kinder, hendes Smil syntes at gjælde ham, at hilse ham, at være forbeholdt ham alene. Da Dansen var endt blev han staaende og stirrede hen mod den Kreds, hvori hun var forsvunden.

Bludsfelig kom hun tilsynne igjen og gif over Dansepladsen, standsede foran ham, smilede og sagde:

„Hvorfor seer Du saa vist paa mig? Kjender Du mig? — Kom og lad os danse sammen.“

„Nei, jeg kjender Dig ikke,“ svarede han med en Røst, der lød uendelig blød og bævende og ligesom ængstelig. „Hvem er Du? —“

„Det seer Du jo paa min Dragt. Jeg er en Bondepige. — Ja Du troer mig maaske ikke, Du studser over mit fremmede Sprog, jeg er heller ikke her fra Egnen, jeg hører hjemme langt nede i Holsten.“

„Hvad gjør Du da hos os?“

„Jeg er taget herover for at besøge min Farbroder, som staaer derhenne. Men hvad siger det, at jeg ikke taler dit Sprog rigtigt, derfor kunne vi jo gjerne danse sammen.“

„D ja! lad os danse, og bryd Dig blot ikke om dit Sprog, den Røst, hvormed Du taler, vil jeg altid kunne forstaa.“

Den Ubekjendte lagde sin Haand i hans Arm, ligefremt og fortroligt, som om de vare gamle Venner. Derefter dansede de, hun let og gracieus, han noget ængstelig og forlegen og i Begyndelsen tabs; hun lænede sig til ham, hvilede i hans Arme, lod til at

blive baaret hen over Pladsens Leergulv af ham, hendes Dines Lys blandede sig med hans, han saae kun hende og tilhviiste hende omfider nogle Ord. Præstens Søn fra Uth smilede iafteu, han syntes at flyve bort med hende, og saaledes vedvarede deres Dans til den sidste Tone af Orchesteret forstummede. Hendes Bryst gispede efter Luft, men hun smilede endnu og hendes Blikke vedbleve at søge hans.

„Kom!“ hvistede han, i den tilbedende Henrykkelse, som ethvert af hans smukke Træk bar Præg af, „lad mig føre Dig hen til en af Græsbænkene, til Musiken begynder igjen. Ikke sandt! Du danser jo den næste Dans med mig?“

„Med Dig alene og med ingen Anden,“ svarede hun.

„Fortæl mig saa, hvem Du er; thi det veed jeg da forvist, Du vil blot stusse mig, og Du er ingen Bondepige, endstjøndt Du siger saa.“

„Hvorfor ikke?“ spurgte hun, og støttede sig fastere paa hans Arm, medens han førte hende ud fra Dansepladsen. „Hvorfor ikke?“ gjentog hun, „siig det!“

„Du er saa fin og fornem, dit Smil saa overmodigt, dit Haar duster og din Haand er saa hvid og lille som et Barns.“

„Det kommer af, at jeg er doven og har ingen lyst til at bestille Noget, derfor er jeg ogsaa uden Kondition. Jeg kom herover for at søge Tjeneste, maa Du vide.“

„Jeg vil fæste Dig.“

„Du! virkelig?“

„Ja!“ vedblev han, medens hans straalende Blikke syntes at sænke sig over hendes Skikkelse, „jeg vil fæste Dig. — Hvad hedder Du? —“

„Charlotte.“

„Jeg vil fæste Dig for Tid og Evighed!“ vedblev han med en Alvor, som hverken Stedet eller hendes Smil syntes at retfærdiggjøre. „Du skal bo hos mig, i mit Huus, i mit Hjerte har Du dog boet længe før i aften; din hvide Haand skal ikke blive solbrændt i min Tjeneste, og din lille Fod ikke træde paa haardere Steen, end Du er vant til. Jeg vil lukke min Dør for Dig, see paa Dig og omgive Dig med hver en kjærlig Følelse, jeg eier.“

Hun smilede og holdt sin Blomsterkøst op mod hans Læber, som for at dæmpe denne Ordstrøm. Derpaa standsede hun foran en Bod, der sendte alle sine Bys lige ud paa hans Ansigt. „Hvor Du er ung og frisk!“ sagde hun, efterat have betragtet ham lidt, „kom og lad os danse!“

„Nei, endnu ikke, tøv lidt, jeg beder Dig; derinde see de Andre paa Dig, der tilhører Du dem og deres Beundring, det skal Du ikke have Lov til, jeg alene vil læse og lytte til din Stemme.“

„Du er et Barn, et stort Barn!“ sagde hun, „men jeg holder af Dig saaledes! det er længe siden, jeg hørte et Sprog som dit; kom da og lad os spadserere sammen, siden Du vil det; men fortæl mig, hvad Du meente med, at Du havde kjendt mig længe før iaften.“

Hendes Ord syntes ikke at have naaet hans Øren, han vedblev, dæmpet og hurtig som en længe indespærret Strøm, der pludselig har faaet Udbrud:

„Du er vist bleven hyldet meget i dine Dage, nægt det ikke, Du er bleven tilbedet, forgudet af Mange før iaften, det er umuligt andet; men mærker Du det ikke, der maa være et enkelt Tonefald i min Røst, et Udtryk i mit Ansigt, et særegent Ord, som siger Dig, at alle de Andres Hyldning dog ikke har været saa dyb, saa inderlig som min. Brugte de maaske bedre Ord eller høitideligere Forsikringer? — Det kan gjerne være, for dem var Du alligevel blot Tilfældigheden, en Pyffe mere i deres rige Tilværelse, for mig er Du Alt, Frelseren, jeg ventede paa, den opfyldte Forjættelse, Levendegjørelsen af alle mine

feberhede Natters Drømme. Jeg har levet et stille og ensomt Liv, haabet og savnet, søgt og ikke fundet; jo længer jeg vandrede om, desto større er Kirkegaarden bleven omkring mig, men i Ensomheden kommer, ligesom i Mørket, Aanderne til os, jeg saae Dig i mine Drømme, jeg haabede, jeg troede forvist, at jeg engang vilde møde en Kvinde som Dig, denne Tro var Dunene til min Fremtids Rede. Jeg gik omkring hjemme som i en Ør mellem Idealiser i Uldstrømper og Badmel; de trak paa Skuldrene, de lo og sagde: der gaaer den tosfede Præsteson fra Uth, han leder paa Jorden efter det, der kun findes i Himmerig. Jeg saae Dig overalt, jeg levede med Dig i mine Tanker. — Tidt var Du vred og stødte mig bort, spottede og sagde: „Gaa din Vej, Du Ringe og Fattige! mellem os er der en dyb og svælgende Afgrund, som aldrig kan overskrides,“ men undertiden var Du venlig og mild, da lyfte dine Dine, som de lyse nu, og din Stemme var blød og bærende: „Kom!“ sagde Du, „elsk mig, tilbed mig, jeg vil give Dig Ege for Ege.“ En Aften, da jeg gik hjem fra Boller, saae jeg Dig lyslevende for mig. Der kom en Dame ridende med et Slør om Hatten, en Kreds af Herrer omgav hende. Solen var ved at gaa ned, det sang i Skoven og over Engene, og

Kirkekloffen ringede, det var som en Fest, saa friskt, saa lyst og varmt, saa vidunderlig deiligt overalt omkring mig. Den unge Dame lo og udstrakte sine Arme, som om hun paa engang vilde favne al den Skjonhed, der laa udbredt foran hende. Derpaa smilede hun til Den, der red ved hendes Side og forsvandt i en Støvsfhy, gjennem hvilken hendes glade latter længe vedblev at lyde. — Det var hende, — forstaaer Du? — det var Dig, dit Ansigt, dit Smil, din overmodige latter. Kan Du saa begribe, at jeg kjendte Dig længe før iaften? — O, hvis Du talte Sandhed, hvis Du vilde, saa fæstede jeg Dig nu. — Hvor det maatte være en Lykke, at see Dig daglig, uafbrudt. Er det ikke ogsaa at tilbede Gud, at tilbede ham i hans Værk, og jeg vilde vist blive bedre, større, ædlere i dit Selskab, saa var der ikke mere nogen Sorg, noget Savn til. Du vilde give min Handling Kraft, min Villie Styrke, min Sjæl Vinger, og jeg vilde knæle for Dig, hdmhg og hengiven, som jeg knæler nu, kysse din Haand og takke, fordi Du kom som en Frelser til mig, for den Fred, Du bragte mine Tanker, det Lys, Du bredte ud over min Nat, den grændseløse Lykke, din Nærværelse gav. — Tal dog! hvorfor tier Du? — hvorledes kan jeg knytte Dig til mig? — Ved et Held har jeg opnaaet den

Gunst, at faae Dig at see, ved hvilken Fortjeneste vil jeg kunne bevare det? — Betragt mig ikke saa vist, jeg har aldrig ønsket, at mit Ansigt maatte behage Nogen før iaften. — Seg kan tænke mig, at for en Natur, saa uendelig rig som din, maa jeg synes almindelig og hverdagsagtig, men Du kan tro, jeg gemmer meget i mit Indre, som mit Ydre ikke melder om: et bankende Hjerte, der undseer sig ved dets egne Slag, en brændende Sjæl, der længe har maattet fornægte og dølge."

Hun smilede til dette Skriftemaal, til alle disse afbrudte Ytringer, og naar han tav et Dieblif lænede hun sig fortroligere til ham og hvisttede: „Bliv ved!" Som Narcis beundrede hun sig selv i det Hav af Bølelser, han fremmanede om hende. Hun havde oplevet meget, denne unge Dame, seet meget i sine Dage, hun havde kjendt Kjærligheden som Lyst, som Drift, som Veruselse, som Videnskab, dens Bld, men ikke dens Lys, dens Flamme, men ikke dens Varme. Det Præstefønnen denne Aften oplod, var Nytt for hende, en videre Horizont, noget uendeligt Barnligt, Friskt og Fortryllende. Han blev ved at tale, hun blev ved at lytte.

Omkring dem sænkede Efteraarsaftenen sin Dæmring, den rødlig Himmels blev violet, derefter mørke-

blaa, tilsidst graalig, Frøerne i Horsens Egne gjen-
toge enkelte Kvæk af deres halvglemte Foraarsmelodi,
en lysfky Solsort fløitede i Bøstene ovre i Bjerger-
herred paa den anden Side Søen, og Skaden skog-
rede paa sin Pilegren, naar den saae en Odder
komme tilsyne og liste sig op langs med Nabredde.

Hun gif endnu ved hans Side, uden at agte
paa den gamle Farbroder, som flere Gange havde
mindet hende om at tage hjem. Hun syntes ligesom
at indaande hans Hjertes Lovsange, lænede sig fastere
til hans Arm, betragtede hans smukke, bevægede Træk
og det Forklarede, som hendes Smil, hendes fristende
Dine udbredte over dem. Langsomt og dvælende gif
hun og bøiede sig forover, for at ikke et Ord, et
Tonesald af hans skælvende Stemme skulde undgaa
hende. Nede fra Dansepladsen lod Mængdens Jubel
og Patter som en fremmed Verden for dem, Lyfene
glimtede mellem Lovkvistene, Musikken klang, Manden
med Stortrommen trakterede sit Instrument med en
Kraft, der overdøvede alle de Andre, Stjernerne lyfte,
— han lagde ikke Mærke til Noget af alt dette, saae
ikke andre Stjerner, end de to, der straaledede for ham
under hendes halvtænkede Dienlaage.

„Nu maa jeg tage hjem,“ sagde hun endelig.
„See ham derhenne, min Farbroder, hvor han staaer

og tripper af Utaalmodighed og vinker og falder paa mig. Klokken er mange, Du har faaet mig til at glemme den, Du! men jeg beklager mig ikke derover. Kom nu til mig imorgen Formiddag inde i Byen, spørg efter Peer Rjokkenkarl i den store, graa Gaard, paa Torvet skraaes over for Kirken, der boer jeg. Hvis Du saa synes om mig ligesaa godt som iasten, vil jeg lade mig fæste. Men maaske Du har betænkt Dig inden den Tid. — Hvad?"

„Det veed Du bedre, end Du siger,“ svarede han med et sorgmodigt Smil, „fra nu af er mit Liv knyttet til Dig, uden for Dig gives der ingen Frelse og ingen Forløsning mere.“

„Ja, hvem kan tro det?“ sagde hun. „Selv den Bedste af Ver er ikke til at stole paa. Det veed jeg af Erfaring.“

Med disse Ord lod hun ham atter indaande Duften af sine Blomster, og gik med den gamle Farbroder. Idet de forsvandt, vendte hun sig endnu engang tilbage og nikkede til ham. Han blev staaende med sænket Hoved og foldede Hænder og stirrede efter hende.

Næste Morgen red Præstefønnen fra Uth ind til Horsens og bandt sin Hest udenfor Porten af den omtalte Gaard. Peer Rjokkenkarl var endnu ikke staaet

op, det var ogsaa temmelig tidligt, og Portneren, som kom ud og aabnede Skaaderne for Kjældervinduerne, sagde, at Herren vist var gaaet feil, Peer Kjøfkenkarl havde ingen Slægtninge i Holsten, idetmindste boede der Ingen hos ham her paa Gaarden. Præstefønnen smilede og tav, han var sikker i sin Sag og vidste bedre Besked. Han blev staaende ved sin Hest og ventede.

„Hun kommer nok,“ tænkte han, „det er blot lidt for tidligt endnu. Hun har ikke den samme Længsel og Utaalmodighed som jeg, og kan heller ikke have den. Hun er maaske træt af Dansen iafte og holder af at ligge længe.“

Flere Timer forløb, Hesten vrinskede og strabede i Steenbroen, Folk gik ud og ind igjennem Porten, og vendte sig om efter den blege og fremmede Mand, der stod og lænede sig op til Muren og saae over paa Kirkeuhret.

„Nu slog den elleve,“ sagde han til sig selv, efter at have talt Slagene, „nu kommer hun vist snart; hvad vil det ogsaa sige, at jeg idag venter et Par Timer! — Jeg har jo ventet hele mit Liv efter hende.“

Paa engang blev det levende i Gaarden indenfor. Porten fløi op, Sakaiier trak Rideheste hen til Trappen,

fra hvilken der kom et muntert og leende Selskab ned. Midt i dette Selskab viste sig en ung Dame, støttende sig til en smuk Officeers Arm, og lyttende til det han hviskede til hende. Præstesønnen troede ikke sine egne Dine, han stirrede og stirrede paa Damen, som nærmede sig klædt i en kostbar, sort Fløils Ridedragt og en fantastisk rød Hue, der var slynget om hendes Hoved som en Turban. Det var hende, hans unge, henrivende Bondepige fra igaar Aftes, han her saae for sig, hendes klare, sorgløse Bletter lod ham atter imøde, det var hendes mørke, lidenskabelige og fristende Dine, det samme Udtryk, de samme lyfende Straaler. De søgte kun idag en anden Gjenstand, medens hun standsede nedefor Trappen, legende med sin hvide Rideduff og lyttende til det den slanke Rytterofficer tilhviskede hende. Hun slap sin Kavaleers Arm, idet hun fik Die paa Præstesønnen, gik hen til ham og udbød:

„Ah! er det Dig, min Ven! Kom og lad mig see paa Dig. Ja, Du er jo endnu smukkere end igaar, og Du har moret mig meget. Du holder altsaa Ord og kommer nu for at fæste mig, det er jo hypperligt! I dette Dieblif har jeg ikke Tid til at tale med Dig; Du seer, man venter paa mig, jeg skal ud og ride. Men naar jeg kommer tilbage, kan

vi tales ved; fæster Du saa ikke mig, saa fæster jeg maaske Dig, hvem kan vide det."

Efter disse Ord vendte hun sig om mod Officeren og strakte ham sin lille Fod imøde, for at han skulde hjælpe hende op paa Hesten.

Præstefønnen stod som lynslagen, han hørte uden at forstaa, han syntes ikke at fatte noget af hvad han her saae.

"Nu maa Han gaa lidt tilside, min Ven!" sagde en af Rakaierne, under den Varm, som opstod, medens det øvrige Selskab steg tilhest. „Herskabet kan jo ikke komme frem for Ham."

"Hvem er hun da, og hvad er hun?" stammede han.

Den, han talte til, saae forbavset paa ham og hvistede: „Hvor har Han læst sin Geografi, siden Han ikke kjender hendes Høihed Prindsesse Charlotte Louise, Prinds Christians fraskilte Gemalinde."

"Prindsesse Charlotte!" gjentog han.

"Ja vist, see nu blot at komme afsted."

Men Præstefønnen blev staaende, der gik pludselig ligesom en blaalig Sky hen over hans blege Ansigt, hans Læber skælvede, hans Dine syntes at blive større, idet de mistede ethvert Spor af Udtryk, og glasagtige stirrede frem for sig som i et uhyre tomt Rum, der ikke frembød nogen bestemt Gjenstand at heste sig paa;

han knugede begge sine Hænder op imod Tindingerne og brast derefter i Latter, en rædselsfuld Latter, der vakte Echoet i Gaarden, vedholdende, vild og gjennemtrængende. Bludselig dreiede han sig rundt og faldt ned paa Steenbroen. Prindsessen og hendes Følge havde ikke seet noget af dette sidste Optrin, som foregik, idet hun red bort og Porten lukkede sig efter hende, men han, den Affindige, gentog sin Latter atter og atter og flappede i Hænderne, medens Portneren badede hans Tindinger med Vand og hjalp ham op paa Hesten, som løb tilbage til sit Hjem i Præstegaarden, uden at ledes af den evneløse Rytter.

Nu ere de døde, alle de, som denne Fortælling angaaer. Den ulukkelige Prindsesse, som ikke vidste bedre end at følge de sørgelige Værdomme, hun havde modtaget hjemme i Faderens Huus, opfyldte Horsens By med sine Historier, levede i bestandig Strid med sin Hofchef, gjorde sig afhængig af Alle, selv af sin Kjøkkenkarl; hun forlod omsider Danmark, skjulte sig i et Kloster og brugte Resten af sin Tid til at begræde sin Ungdoms Feil, forladt af Alle, savnet af Ingen, uden en Søn, i hvis Hjerte hun vedblev at leve længe efter at hun havde udsonet sine Forvildelser og forladt Verden. — Præstens Søn fra Uth fik aldrig

sin Forstand tilbage, han gif i mange Aar omkring i Fredericia under Navn af gale Mogens, en stakkels Affindig, der pyntede sig med Halmstraa og Lapper af gamle Soldateruniformer. Hver Middag, naar Bagtparaden traf op, mødte han regelmæssig ved Exerceerhuset, væbnet med en lang Stok, som han gif og svingede i Takt med Regimentstambourens.

„Vigner jeg nu den slanke Officeer?“ spurgte han af og til Drengene, som flokkedes om ham. — Det var det eneste Minde, hans Sjæl syntes at have bevaret efter Dansen paa Ladebro.

Undertiden sad han og sang paa Fortoget. Hans Røst lød dæmpet, sørgmodig og klagende, bestandig gjentog han de samme Ord:

„I Himmerig har jeg været og i Hjelvede med,
Ligegalt gif det begge Steder.“

Engang hvert Aar kom hans Fader, den gamle Præst, ned og besøgte ham, da fik han en ny Dragt, gjerne en lang, graa Frakke og en Vordugs Rasket, saa spadserede de sammen oppe paa Volden med hinanden under Armen, to Oldinge, men Sonnens Haar var dog endnu hvidere end Faderens. Det var oien synligt paa disse Spadsereregange, at det kostede Mogens megen Umage at gaa roligt, undertiden brød hans affindige Natur pludselig frem, saa slog han ud med

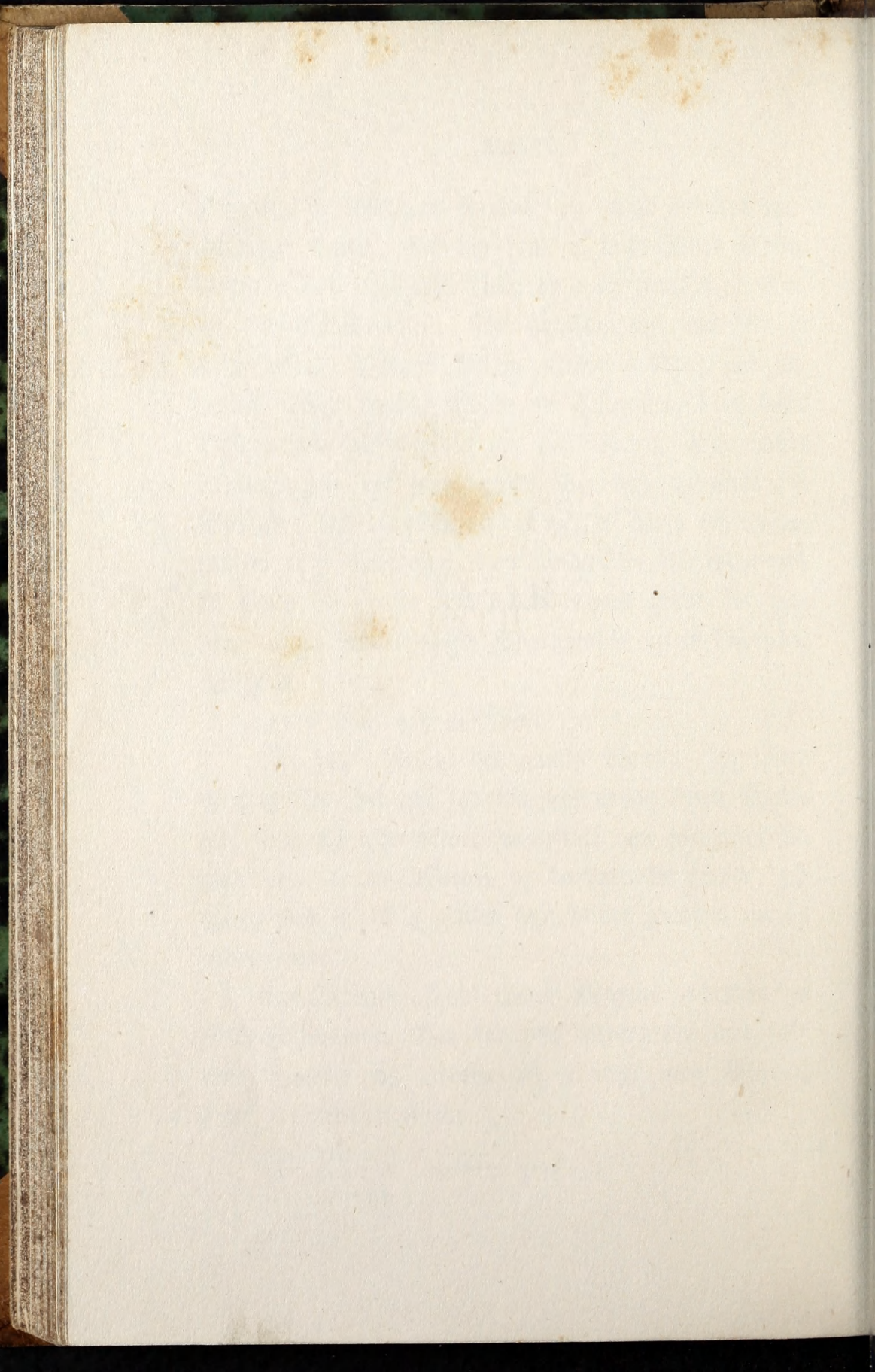
Benene, fægtede med Armene og brast i denne forfærdelige Latter, der lød som et vildt Dyrs Skrig. Faderen stod imidlertid stille og talte venligt til ham, og bad Gadedrengene, som samlede sig, om ikke at følge efter. Derpaa gik de videre. Naar saa den gamle Præst vendte tilbage til Hjemmet, kom hans Hustru ham altid imøde ude paa Veien. Hun havde tilbragt hele det foregaaende Aar med at virke for Sonnen, kærtet og spundet Tøiet til hans Klædning, strikket hans Strømper, hun kunde blot ikke følge med til Byen for at see ham, det angreb hende for meget. Men hendes første Spørgsmaal angik bestandig Mogens.

„Hvorledes har han det?“

„Aa jo!“ svarede den gamle Mand, „jeg synes virkelig ikke, det var saa daarligt endda, han kjendte mig strax og talte meget fornuftig; han blev især saa glad over de nye Klæder og de rare Strømper, jeg havde med fra Dig. Men han bliver gammel nu og ældes faare.“

En Morgen fandt man Mogens udenfor et Soldaterkammer. Han sad paa Steenbroen med foldede Hænder og lænede sig tilbage mod Muren. Han var frossen ihjel.

Utro.

Familien Skeel er en gammel Slægt, en af de faa, som tilhører den oprindelige, danske Adels og har givet den Værd og Betydning. Hvem der først har Navnet, det veed Ingen. Paa en gammel Stamtafle i Aulum Kirke staaer der skrevet:

„Hvem den Førstes Fader har vaaren,
Og Hvo Skeelers Navn først haver baaren,
Det kan ikke vides tilfuld,
Det er for mange Aar lagt i Muld.“

1396 findes Navnet Skeel i Skjoder og mellem jydskets Retsvidner, siden er det bleven baaret gjennem Krigen, over Søen, i Raadet, fort sagt overalt hvor Klogt og Ære og Manddom hører hjemme. Det optager just ikke synderlig Plads i vor Histories farvede Blade, og dog findes der blandt Alt hvad der har været stort og berømmeligt i Danmark, ikke nogen ridderligere eller mere hæderlig Skikkelse end gamle Christen Skeel til Tusingo, han der ønskede, ikke at kunne skrive, da han skulde undertegne Fredsbetingelserne

til Roeskilde 1658. Hvad jeg her fortæller er forresten ikke noget Nyt, Enhver veed det, det er kun en Hilsen, jeg bringer en Slægt, hvoraf jeg ikke har kjendt Noget personlig, men hvis Færd og Bedrifter bestandig i høi Grad har tiltalt mig.

En Sommermorgen i Aaret 1632 kom Manderup Due til Halkjær ridende ind i sin Farbroders Gaard, for at besøge ham. Manderup var endnu en ung Mand, med et kjæft og driftigt Ansigt, som vidnede om at han havde seet og oplevet meget. To Aar iforveien var han bleven gift med Frøken Ane Skeel, en Datter af Albert Skeel og Birthe Friis, og to Dage før sit Bryllup havde han staaet aabenbar Skrifte i St. Knuds Kirke i Odense og blev absolveret af Biskoppen, paa Grund af et Drab, han begik i Malmø. — Det er om Manderup Due og hans unge Hustru her skal fortælles.

Manderup traf sin Farbroder i Gaarden. Det var en gammel lang og mager Mand, med graalige tætafklippede Haar, som tidligere havde været røde, et graat, tilspidset Mundskæg og et uhyre fregnet Ansigt. Han sad oppe paa det øverste Trappetrin med et Krus Spanstviin ved Siden af sig og en stor Rjorepist i

Haanden. Nede i Gaarden var Skytten og Hundevogteren ifærd med at afrette nogle unge Jagthunde. Skytten gik og trak en udstoppet Hjort hen over Gaarden, den skulde Hundene gribe i Halsen paa et bestemt Sted, der var betegnet ved en Plet af frisk overstrøget Blod, naar det lyffedes dem, bleve de hjærtagnede og fik et Stykke kogt Kjød til Belønning, lyffedes det ikke, knalbede Laust Pallesen Due med sin Pisk og rev sig i Haaret; Sægeren bandede, Vogteren pryglede, Hundene skreg og under et af disse Optrin lod Hr. Manderup sig tilskynde i Porten.

Da Laust Pallesen saa ham kastede han Pisten og raabte til Skytten, at nu var det vist bedst, de opsatte Forretningen for den Dag. „Luf Hundene ind og sy os Hjortens pjaltede Skind sammen, til vi skal skole dem imorgen, men Sultan er et Asen, han har gjort sine Sager daarligt og skal intet have at æde.“ Derefter tømte han den sidste Rest i Biinkanden, gik ned og bød sin Brodersøn velkommen.

„Hvor lille Manderup seer fortrædelig og muggen ud,“ sagde han. „Hvad er der iveien med Dig?“

„Jeg er ilde tilmode,“ svarede Manderup Due, „og har stor Sorg i disse Dage, men det er bedst, vi gaa indenfor, Farbroder, saa kan vi tales ved om det.“

„Na nei, aa nei! lad os heller sætte os i Skyggen,

deroppe paa Trappen. Sidsel har hængt Hyldeblomster tiltørre i begge Stuer, jeg kan ikke lide den Lugt, den minder mig om min svære Sot forgangen Vinter. — Naa saa Du har Sorg? — Hun er vel bleven syg, den brune Følhoppe, vi købte paa Rolding Marked? — Jeg sagde det nok, den gif og vriffede saadan med Hovedet, men lille Manderup var saa selvsklog.“

„Na, nei endda,“ svarede Manderup. „Det er ikke Følhoppen, hvorum her er Tale.“

„Er der da falden Skade paa dit Kvæg? Jeg kjender en Kvind, som kan læse over det.“

Manderup rystede paa Hovedet. Laust Pallesen betragtede ham forbauset, hans Forstand stod stille; naar det hverken var Følhoppen eller Kvæget, kunde han ikke tænke sig en rimelig Grund til Sorg.

„Der er noget fælt iveien med min Hustru,“ sagde Manderup. „Jeg har givet Agt paa hende i mange Dage, jeg troer ikke, hun er mig tro.“

„Ikke det,“ ytrede Laust ligegyldig. „Sa jeg sagde det nok.“

„Na, hvad har I sagt, Farbroder? Der har jo aldrig været Tale om den Sag før, ikke heller skulde jeg nævne det nu, uden for at faae eders Raad og Mening at vide.“

„Har jeg ikke sagt det, saa har jeg min Sjæl tænkt det,“ forsikrede Laust, „baade om hende og alle andre Kvindfolk tilsammen, de due ikke stort. Derfor er jeg bleven ved at være ugift, skjønt jeg har en god Gaard og svær Bedrift tillige. Kom og sid ned. Bring os saa to Kander Viin!“ raabte han til en af Folkene, „jeg maa have en rigtig Forklaring, før jeg kan raade Dig. Maaske Sagen ikke er saa farlig.“

Manderup tømte Halvparten af Kanden, sukkede dybt og vedblev:

„Jeg har været Ane Albertsdatter en trofast Huusbond, det hver Mand maa bekjende, jeg har søgt at gjette alle hendes Ønsker, reist til Gilderne paa Viborg Snapsthing med hende, saa ofte hun begjærte, ogsaa betalt mange Penge for hendes Reiser til Kjøbenhavn. Hun boer i en næsten kongelig Pragt, der er ikke den Adelsfrue i hele Landet, som sidder i bedre Vilkaar.“

„Du har kostet svært paa hende,“ indrømmede Laust. „Det er vist. — Videre.“

„Ikke heller har jeg havt nogen anden Tanke end hende, fra den Dag Præsten lagde vore Hænder sammen.“

Laust Pallesen strøg sig med Haanden om Munden, rømmede sig og smilede.

„Jeg har ikke havt anden Tanke end hende,“ gjentog Manderup Due bestemt. „Gud almægtigste er mit Vidne! Vigemeget hjælper det Altsammen. Hun er aldrig glad, siger Intet og brøder sig om Intet, naar jeg kommer ind i hendes Stue sidder hun i dybe Tanke.“

„Sidder hun i dybe Tanke,“ gjentog Laust, og støttede Hagen i Haanden med en betænkfuld Mine. — „Foi! det er ikke gode Tegn.“

„Forleden Aften, mens hun var ovre i Barsel=visit hos Tante Birgittes paa Tranholm, kom jeg ind i hendes Kammer. Paa Bunden af hendes Skæffe fandt jeg en brun, sammenlagt Handske, indeni den laa en Stedmoderblomst, indsvøbt i Papir.“

„Det var værre!“ udbød Laust dybsindig, „en Blomst i et Stykke Papir. — Sikke noget! Er Du ogsaa vis paa, det var en brun Handske?“

„Hvad Fanden gjør det til Sagen, enten den var hvid eller graa eller brun? Hvem har hun faaet den Blomst fra? Jeg har ingen givet hende.“

Laust rystede paa Hovedet. „Det er en slem Historie,“ sagde han hen i Veiret, og tømte Viin=anden. Derefter bankede han med Laaget paa Kanten til Tegn paa, at de skulde fylde den paany.

„Det Værste er tilbage,“ sagde Manderup, „for

da jeg søgte videre, fandt jeg en lille luseblaa Silketaske, dem Du veed de bruge til at forvare deres Kommeklæder i, den var kantet med Rniplinger og duftede stærkt af Lavendler og Fiolrod. Indeni laa en Dagbog og blandt en hel Deel smaat Skrift, som jeg ikke kunde finde ud af, stod der det, jeg har afskrevet her." Manderup tog et Papiir frem af sin Tegnebog.

"Der kommer det Glemme," sagde Laust, "lad os nu høre!"

Den Anden læste: "Jeg veed ikke mere, hvorhen jeg skal vende mig i min Hjertenød og Sorgmodighed, for at forgjette min første og eneste Attachment. Han kommer til mig om Dagen, fast i hver en Tanke og i de lange Nætter, i alle mine Drømme. Skal jeg fly for ham, maa jeg fly for mig selv. Jeg gjentager forgæves min kjære og salige Fru Moders sidste Raad, og beder daglig, at der ikke maa skilles min Ungdom større Fristelse, end Gudfader under mig Formue til at blive Herre over."

Manderup Due foldede Papiiret sammen igjen. "Hvad siger Du Farbroder! synes Du det er tydeligt?"

Laust Pallesen havde lagt sit Ansigt i dybe Følde, han sad lidt og betænkte sig uden at svare.

„Det er en høist alvorlig Sag,“ bemærkede han endelig, „hun gjør Nar ad Dig op i dine aabne Dine. — Der er En hun holder af. — Du veed ikke hvem det er, Du har ingen Anelse derom! — Nu skal jeg sige Dig, hvad jeg vil, jeg gaaer ind og trækker mine Støvler paa og en anden Kofte, saa ride vi sammen i den svale Aften over til Halkjær. Inden otte Dage skaffer jeg Dig Kys i Sagen. De skal staa tidlig op hvis de vil narre mig.“

Lidt efter sad Manderup Due og hans Farbroder tilhest og red over til Halkjær. Som fortalt bar Alt paa Herresædet Præg af Overflod og Pragt. En Fløi af den store Gaard var nylig bleven ombygget til den unge Frue. Hun havde sine egne Varelses, sine egne Tjenere, sine egne Heste, Manderup havde forskrevet en Urtegaardsmand fra Holland til at anlægge Haven. Han medbragte en Samling af sjældne Træer og Buske, det vakte Opsigt paa den Tid. — Alting duftede og straalende omkring hende.

Solen gik ned og Lærken sang over Marken, da de to Herremænd rede ind paa Gaarden. Ane sad ude paa Svalen og stirrede hen over Engen og lyttede efter Klokkerne, som ringede Solnedgang. Da hun hørte sin Huusbonds Stemme, gik hun ned paa Trappen for at tage imod ham. Hun var ung, lille

og spinkel, havde lysebrune Haar og et ovalt Ansigt, hvis nederste Halvdeel var temmelig fyldigt. Sædvanligt syntes dette Ansigts Udtryk roligt, koldt, endog tilbagevisende, det fortalte og røbede intet. Under en Samtale derimod, naar noget greb og bevægede hende, naar hendes dæmpede og tilbagetrængte Røst fik større Klang, forsvandt lidt efter lidt denne Kulde, hendes tilslørede Dine hævede sig, og disse store mørkegraa Dine, blide og sørgmodige Dine, forenede da deres Udtryk med et mildt og indtagende Smil, som gav det hele Ansigt et eiendommeligt aandeligt Præg og vidnede om en Rigdom af dulgte Tanker og friske Følelser, der syntes at maatte blive til Velsignelse for Enhver, som forstod at tiltale dem.

Da hun saae Laust Pallejen stige af Hesten, strakte hun ham begge Hænder imøde og bød ham velkommen. Den gamle Herremand beholdt disse smaa hvide og bløde Hænder et Dieblif mellem sine, imidlertid betragtede han hende forskende og sagde: „Ret nu skal det vise sig, hvor velkommen jeg er, for jeg tænker paa, at slaa min Bo op her, vel en Uge tilende. Vi har Muurmestere hjemme paa Gaarden, de kalke. Men lad mig see ret paa Jer, lille Ane! — hvor I er bleven bleg siden sidst. — Ja, see nu bliver I rød,“ vedblev han med et betydningsfuldt

Sideblik til Manderup, „men forandret Jer har I alligevel, — og saa, fikken en Dragt! Fløil og Silke og Corduan og gyldne Smykker! — hvis min salig Broderkone havde klædt sig paa den Viis, kan det nok være, lille Manderup ikke havde bragt slet saa tung en Pengekiste ind paa Halkjær, som han gjorde.“

Næste Morgen var Laust Pallesen oppe med Solen. „Nu skal Du bare lade mig gaa min egen Gang,“ sagde han til Manderup Due. „Vil Du ud, saa tag Dig en Hest, vil Du blive hjemme, saa faae Dig et Spil Dam, jeg gaaer saadan og lusker omkring, med et Die paa hver Finger.“ Han vendte sin Brodersøn Ryggen og gik ned i Stalden.

„Det er nogle retsskaffens Dyr, I har faaet Jer,“ sagde han til Staldkarlen, „til Stads at sige, for hvorvel de see hevnjerrige og adrette ud, er de dog lovlig kleine til at forrette noget Nyttigt.“

„De ere ogsaa kun til Stads,“ var Svaret. „Den hvide Blomme der er hendes Naades Livhest.“

„Rører hun den dygtig?“ spurgte Laust, ligesom tilfældig.

„Engang imellem.“

„Saa følger Du vel med, — ja det kan jeg tænke. Rider Du og hendes Naade alene? — altid? Det maa være lovligt kjedsomt for den unge Frue.

Men hvad forstaaer jeg mig vel paa det? Der har Du en Skilling, fordi Du passer Stalden saa godt."

"Før red gjerne Hr. Tønne Lunge med," htrede Staldkarlen.

"Naa, og saa red Du bagefter? — Hvad er Tønne Lunge for En?"

"Den unge Junker, som Raadigherren har givet Ophold her paa Gaarden. Men nu er hendes Raade nok bleven fjed af ham, de tage aldrig mere ud sammen."

"Hun foretrækker altsaa dit Selskab for Tønne Lunges," sagde Laust. "Det er rimeligt nok!" Efter disse Ord slentrede han ud af Stalden med Hænderne paa Ryggen. — "Tønne Lunge!" gjentog han smilende. "Nu troer jeg, vi har ham, men man maa bære sig pølsk ad og forske videre."

Fra Stalden gik han ud i Haven. Her var alt forandret. Gangene fandt han trukne i lange snorlige Linier, indfattede af Lavendler og hvide og røde Tusindfryd. Foran Vinduerne af Anes Dagligværelse havde den fremmede Urtegaardsmand været saa sindrig at lægge et Bed, hvori en fin Slyngning af klippede Buxbom dannede Begyndelsesbogstaverne til den unge Frues Navn. Mesteren selv gik i dette Dieblis og rev Gange, et tilsyneladende overflødigt Arbeide, siden

der ikke var et Blad at see i dem, og kun hist og her et enkelt blødt og smalt Fodspor af en lille kvindelig Fod.

„Han har gjort grumme store Forbedringer,“ sagde Faust Pallesen og slog ud med Haanden, „man kan jo næsten ikke kjende den Have igjen.“

Urtegaardsmanden smilede tilfreds, han havde endnu ikke lært slynderlig dans, men man forstaaer altid det Sprog hvori der siges os en Kompliment. Han gik nogle Ord og pegede hen paa et stort Blomsterbed indenfor Gangene.

„Ja jeg forstaaer Ham godt,“ sagde Faust og gif hen til Bedet. „Det var da nogle gebommerlige Roser der, næsten saa store som et lille Barnehoved.“

„Tulipaner!“ svarede den Anden.

„Naa det skal være Tulipaner, ja, det gør dem da ikke mindre.“

Urtegaardsmanden kom med en lang Forklaring, som Faust vekselvis sagde ja og nei til, skjøndt han ikke forstod et Ord deraf.

„Jeg har kunnet ret godt hollandsk,“ forsikrede han, „jeg lærte det af den fremmede Minister, en Dag, vi holdt Kongejagt herude. Nu er jeg ude af Øvelse med at tale, jeg husker kun to Ord: „tusind

Dyvel!" men dem glemmer jeg heller aldrig. Det er vist bedst, vi snakke tydst sammen."

Nu begyndte en Samtale, hvori han vekselvis roste og udfrittede den Fremmede:

„Det er Skade, at kun saa Faa kan see hans store Kunstfærdighed, Mester. — Haven er jo stænget af for alle Andre end den unge Frue, og hun kommer her vel kun sjældent. — Hvem spadserer hun med? — alene, altid alene? Jeg troede, den smaa Tønne Lunge ogsaa kom her imellemstunder."

Hollænderen rystede paa Hovedet, det lod ikke til han vidste, hvem Tønne Lunge var.

Der kom en Kammerpige ned fra Havetrappen med en Vase, som skulde fyldes. Medens Urtegaardsmanden gif hen og skar Blomster af, indlod Faust sig i Samtale med hende.

„Naa hvordan har Du det saa, lille Vene Peders? Godt? Ja man kan see det paa dine tykke, røde Kinder. Jeg har tænkt mere paa Dig end Du troer i den sidste Maaned. Seer Du Vene: jeg begynder at blive aflægs nu og sidder en enlig Mand paa den store Gaard, jeg kunde have lyst til at tage et rask og dygtigt Tjende til at bestyre mit Huusvæsen."

„Jeg har det godt hvor jeg er," svarede Vene.

„Her er dog saa stille og ensomt for Dig, der

kommer jo Ingen til Ver; hjemme hos mig er der større Glam og Lystighed. — Det er Synd for den unge Frue, tænker jeg saa tidt. — Brodersøn Manderup han rider ud, han drager til Marked og paa Jagt. Hun bliver siddende hjemme. Hvordan faaer I den lange Sommerdag til at gaa? Na! see kjønt op og staa ikke og pil paa dit Korsklæde, der har Du en Skilling min Tøs, til en Alen Baand til din Hue. Hvad tager I Ver for? fortæl mig det Du!”

„Fruen læser lidt, saa spadserer hun lidt og rider lidt, som det kan falde sig.“

„Alene, — altid alene? Nei det er sandt, I har jo den unge Lunge her paa Gaarden, hvad lille Vene! det er et kjønt Menneske, han spadserer nok med Ver?“

Vene slog med Hovedet. „Han!“ gjentog hun spottende og vedblev hvissende efter at have seet tilbage mod Vinduerne: „Fruen kan ikke udstaa ham, hun taler aldrig til ham.“

„Men han da? mig kan Du saa godt betro det. Han har vel Dine i Hovedet, den Anægt! Hvad kan din Frue gjøre ved, at hun er ung og frisk og deilig?“

Vene smilte: „I tager rent Feil, naadige Herre! Naar Hr. Lunge blot kan faae sig et Slag Dam med

Herren, saa er han glad; han seer saamænd ikke til den Side jeg eller Fruen gaaer."

Urtegaardsmanden kom tilbage med den fyldte Blomstervase. Samtalen var endt. Vene neiede dybt og forsvandt oppe i Havestuen, — Faust Pallesen gik bort uden at sige Farvel.

„Jeg kan ikke faae fat paa den Tyr, hvem Djævelen det saa er," sagde han til sig selv, „men vi maa blive ved at lufte og støve videre."

Der gik to Dage bort saaledes. Paa den tredie Dag, henimod Aften, kom der en Fremmed ud af Havelaagen, standsede lidt medens han saa sig om, derefter gik han forsigtig og tøvende opad den mørkeste Gang til Gaarden. Det var en ung Mand, saavidt man paa Grund af Skumringen kunne skjønne.

Farbroder Faust havde seet ham komme. „Der har vi Klørknægt," mumlede han tilfreds, „sorte lange Haar, brun Kofte, kantet med Pelsværk, og det midt om Sommeren! det forstaa vi nok, han er fortklædt. Det er Fanden ingen Borgerlig. Sikken Holdning! en rigtig Adelsmand fornægter sig dog aldrig, det fornemme Væsen stikker igjennem."

Oppe ved Hovedbygningen forsvandt den hemmelighedsfulde Fremmede. Faust gik paa Vagt i Haven

og ventede til den mørke Nat, men den Anden kom ikke tilbage.

„Det er saameget værre,“ sagde han trøstende til sig selv. — „Vidste jeg ikke nok jeg skulde finde ham! — Du maa Intet spørge om,“ htrede han næste Morgen til Manderup Due, „for jeg siger Ingenting, jeg vil bare underrette Dig om, at nu veed jeg Alt. — Hun gjør Nar ad Dig, lille Manderup Due. Imorgenaften skal Du faae Syn for Sagen.“

Manderup Due smilede vantro, han fæstede mærkværdig nok ikke fuldkommen Tillid til sin Farbroders Forsikringer. Han havde desuden meget travlt i de sidste Dage. Det var Ufreds Tider, Krigen rasede i Tyfland og truede Danmark. Den gamle Konge bestemte sig til at skikke Krigsfolk ned til Holsten for at bevogte Grændsen, Lehnsmændene lode gaa Opbud til de store Gaarde om Rostjeneste. Ifølge dette Bud var enhver Herremand pligtig at sende et Antal væbnede Ryttere til Kongens og Landets Tjeneste. Fra Halkjær Gods skulde der afgaa ni Mand, det gjaldt nu for Manderup at faae dem væbnede og vel udrustede i den korte Frist, der var givet ham. Manderup drog til Marked for at

kjøbe Heste, han drog til Byen for at kjøbe Vaaben. Vaust blev tilbage for at speide.

Ane red ud om Formiddagen. Tønne Lunge ventede hende nedenfor Trappen og holdt hendes mællehvide Hest. Hun bar en sort Floils Ridesjole den Dag, en lang blaa og hvid Sjer, der faldt tilbage over den runde, lidt spidspullede Hat. I nogle Skridts Afstand blev hun fulgt af en Ridesnægt i lyseblaa Kofte. Vaust stod og lurede ved Vinduet, han gav Agt paa Alt. Hun og Tønne havde ikke vekslet et Ord sammen, han saae paa hendes Korduans Støvle, da han hjalp hende op paa Hesten, som om han frygtede for at møde hendes Blik; medens hun red bort blev han staaende med sænket Hoved, uden at see efter hende, derpaa gik han sin Vej, alvorlig og tankefuld.

„Saa smuk som idag har hun aldrig været,“ forsikrede Vaust sig selv, „heller aldrig saa bleg, det er rimeligt nok! — hun har vist vaaget mere end hun sov inat.“

Det var en Sommerdag i al sin Pragt. Nede i Gaarden havde Pigerne bragt Sengeklæder ud for at soles. Storken stod paa Taget paa eet Been i drømmende eller i dybsindige Betragtninger over to store Unger, den havde bragt til Verden henne i

Neden. Bierne summede inde mellem Blomsterne af de gamle Lindetræer. Der hvilede en dyb og fredelig Ro over Alt. Laust Pallesen sad paa Vagt oppe i sit Vindue, han saae umaadelig søvnig og fortrædelig ud, støttede sit Hoved i begge sine Hænder og nikkede af og til, som om han skulde slumre ind, men paa Post var han, og holdt trofast ud med at lure og speide.

Stilheden blev afbrudt idet Rænkeshunden hævede sit Hoved og begyndte at knurre. Hanen galede, en Flok Duer fløi op fra Gaarden, en Rat, der havde lagt sig tilslæppe paa Sengedynerne, foer iveiret, krummede Ryg og løb sin Vej. Hele denne Forstyrrelse foraarsagedes af en Person, som kom tilsynne ved den lille Port. Han standsede og saae op til Vinduerne. Da han fik Blik paa Vene, som sad og strikkede ude paa Svalen, hilste han og vilde stige op ad Trappen, men Vene var saa forekommende at gaa ham imøde. Idet den Fremmede hilste, fik Laust Veilighed til at iagttage ham nøiere. Det var et velklædt ungt Menneske, en prægtig Figur, et Ansigt med store, udtrykksfulde Øine, men vansiret af et Hareskaar, der kløftede hans Overlæbe i den Grad, at Tænderne kom tilsynne.

„Det kan da aldrig være muligt,“ sagde Laust, som pludselig var bleven lysvaagen. — „Hun! saa

let, saa graciøs og nydelig, og han — u—uh! fikken En! — men hvem Fanden kan forlade sig paa de Pigebørn, naar Trollden først farer i dem! Vi maa give nøie Agt og see efter tillige." Han aabnede Vinduet paa Alem, bøiede sig forsigtig ud, lod som om han stirrede op i Luften paa Svalerne, men lyttede paa samme Tid kun efter hvad der foregik paa Jorden.

Lene var kommen ned, den Fremmede rakte hende Haanden, som om de vare gamle Bekjendte. Nu stode de og talte sammen, han smilede, hun hviskede, han leverede hende en lille Pakke, der havde en mistænkelig Lighed med et tykt Brev, hun skjulte den hurtigt under sit Forklæde.

„Som jeg siger," vedblev hun med et troværdigt Smil, „Naadigfruen længes efter Dem, hun har gaaet og ventet Dem i den sidste Uge, hun taler om Dem hver evige Dag, — De kan godt komme naar De vil, jeg skal nok lukke Dem ind, i Eftermiddag, i aften, helst imorgen, saa reiser Herren sin Bei, tilhyses med Gaardens Rosfolk."

Den Fremmede nikkede og kneb Lene i Kinderne, idet han sagde: „Allsaa imorgen min Glut, jeg vil see jeg kan vente saalænge. Hils din unge Frue. —

Du kan lide paa, jeg kommer." Dermed forlod han Gaarden.

Laust Pallesen var næsten ikke istand til at dølge sin Glæde. „Nu er han det," mumlede han, „denne gang slipper han ikke." Han tog sin Kappe paa og ilede saa hurtig han kunde ned paa Engen, hvor Manderup var ifærd med at øve Folkene, der skulde sendes til Byen næste Morgen. „Jeg har Noget at tale med Dig om," raabte han, da de mødtes, „noget Vigtigt! — Du maa komme hjem med, det er Liv og Død om at gøre."

„Det haster vel ikke saa stærkt?" svarede den vantro Manderup. „Gaa foran, Farbroder, jeg kommer om lidt." Derefter begyndte han atter at øve sine Ryttere. Laust maatte vente en heel Time, før hans Brodersøn kom tilbage.

„Hvad er det saa, I har at sige?" spurgte han.

„Ikke Andet end at jeg nu veed Alt; — det forholder sig som jeg troede, hun griner ad Dig, min Dreng!"

„Det har jeg hørt to Gange," sagde Manderup fortrædelig, „hvad har Farbroder faaet at vide?"

Laust stillede sig med korslagte Arme og en høitidelig Mine overfor den Tviblendende: „Skaar Aftes,

da Mørket faldt paa, listede en Mand sig ind igjennem Haven. Hvad siger Du til det?"

„Saa Farbroder ham tydelig?" spurgte Manderup.

„Saa tydelig som jeg seer Dig, en kjon Karl med sorte Haar og brun Kofte. Jeg ventede ham til den mørke Nat, men han kom ikke tilbage."

„Jeg lukkede ham selv ud," svarede Manderup ubevæget, „det var en Bøde, som bragte mig to hundrede Solvdalere, jeg havde tabt i Dobbel til Claus Rud. Det er ikke værd vi tale til Ane om det. Hun veed af Intet at sige."

Laust Pallesens Ansigt blev et godt Stykke længere under denne fyndige Forklaring, men han fattede sig og vedblev smilende: „Saa det var en Bøde! maaske var han Broder til ham, der var her før og leverede Vene et Brev, ham, Fruen havde ventet paa i otte Dage, ham, hun lovede at lukke ind imorgen, naar Du var taget afsted med Rosfolkene."

„Var det en Mand med et Hareskaar?" spurgte den koldsjindige Manderup.

„Det kan nok være."

Manderup brast i Latter. „Det er jo Bispefræmmer Jes Helmers fra Christiansfeld. Ane har ventet ham vel fjorten Dage tilende, han skulde

bringe hende to Guldspænder fra Mester Palle i Kolding og Baand og Fjer, — Gud veed, hvad det var. Farbroder er ikke rigtig heldig med at forstke."

Vaust Pallefen sprang rasende op af Stolen, rev sig i Haarene og foer omkring i Stuen. „Naa saa Du leer ad mig og gjør Nar ovenikjøbet, Farvel lille Manderup! og tak for den Gang, nu er vist Muurmesteren hjemme bleven færdig med at falke." — En halv Time senere red han bort fra Gaarden, uden at see eller hilse til nogen af Siderne.

Medens denne Samtale fandt Sted var Ane kommen hjem fra Rideturen. Idet hun traadte ind i sit Dagligværelse blev den modsatte Dør hurtig lukket i.

„Hvem er der?" spurgte hun. Ingen svarede; da hun selv aabnede Døren, stod Tønne Vunge for hende. Ane lod til at blive i høi Grad overrasket: „Hvad gjør De her i mine Værelser?"

„Jeg søgte Dem," svarede han, med en Røst, som skjælvede, og et Blik, der ydmygt og bønligt bad om Tilgivelse.

„De søgte mig," gjentog hun heftig, „skjøndt De vidste; jeg ikke var hjemme, hvorledes forstaaer jeg det?"

„Jeg kom for at sige Farvel," ytrede han og

saae omkring sig, som om han i denne Hilsen vilde indbefatte hver en Gjenstand, hans Dine mødte. „Imorgen reiser jeg med Rosfolkene ned til Holsten.“

Ane stod foran ham, bleg, men streng og bydende, hendes Pande hævede sig. Udtrykket i hendes blaa Dine var gennemtrængende, roligt, næsten koldt, der var heller intet i hendes Stemme, som lod formode nogen Bevægelse, idet hun svarede:

„De reiser, ja! De har jo selv ønsket det.“

„Og De har forlangt det, bedet Manderup Due derom, saalænge til han sagde ja.“

„Saa er det jo som det skal være,“ svarede hun. „Farvel da — — farvel!“

Med dette sidste Ord lod hun Ridesidsken og sine Handsker falde og rakte ham Haanden, først den ene, dernæst den anden, og hendes Stemme blev mild og inderlig som et Kjærtegn og hendes Dine straaede ham imøde. „Farvel!“ gjentog hun næsten hviskende, „og kom lykkelig tilbage.“ — Hendes Ro og Kulde var forsvunden, den Sjælekraft, med hvilken hun hidtil havde behersket enhver Mine, ethvert Udbrud, var ogsaa forsvunden, hendes Bryst arbejdede heftigt, det lød som en undertrykt Graad derinde fra, hun skjulte sine Dine med Haanden og vinkede til ham, at han skulde gaa.

Men Tønne blev staaende, hans Læber dirrede, han ledte efter Ord og udbrod dæmpet: „Naar jeg nu er borte, — jeg mener, at jeg vil sende alle mine Tanker hertil, — hver Dag, hver Time,“ tilføiede han med større Frimodighed, — „bliver De vred, er det altfor dristigt at bede Dem om et lille Minde til Afssked — —“

„Behøves der noget Minde?“ spurgte hun hvistfende.

„Det allermindste,“ vedblev han bønligt, „jeg skal gjemme det troligt, slutte det ind i min bedste Tanke, — De skal blive velsignet derfor.“

Ane betænkte sig et Dieblis, hun gik hen til Bordet og tog ud af Skæffen den lille blaa og hvide Taske, som Manderup havde omtalt til sin Farbroder. „Der!“ sagde hun, „gjem den — hvis den har Værd for Dem. — Gaa saa!“

Tønnes Afsyn lyfte af en ubeskrivelig Lykke, men Ane saa det ikke, hun var gaaet ind i det næste Værelse.

Næste Morgen drog Rosfolkene bort fra Halskær, Tønne Ruge red i Spidsen for dem. Hestene vrinskede, Hundene larmede i Indelukket, de mente der skulde være Jagt idag. Manderup Due og Ane kom ud paa Svalen og hilste paa de bortdragende Ryttere.

Ane har en lys Morgendragt, hun støttede sig med begge Hænder til Rækværket og saae ned for sig, hendes lille fine Ansigt var idag næsten lige saa blegt som hendes hvide Kjole.

„See saa!“ sagde Manderup, da Hornets Toner hendøde paa den anden Side Vindebroen og en Støvsky skjulte Rytterskaren. „Nu er de borte og jeg alene tilbage.“

„Alene?“ gjentog Ane.

„Saa godt som. Tønne Lunge var Den, jeg holdt mest af blandt alle Mennesker, han forstod mig, han vidste Bæstet om Alt og havde Raad for Alt. Hvad brød Du Dig om det? Du sagde, det var bedst han reiste i mit Sted, bad og tiggede derom, til jeg gav mit Minde. Jeg veed godt, Du har aldrig kunnet lide ham. Hvad agtede Du vel paa mine Dnster, Du har kun dine Kjoler og dine Hatte og din Pjunt i Tanken.“

Manderup talte sig efterhaanden varm, Ane blev ved at være rolig, hun saae op paa ham med sine klare, ustyldige Bine og spurgte: „For hvem pynter jeg mig da?“

„Ja, det gad jeg vide; thi det er ikke for mig, og jeg vil sige Dig det, nu da vi tale derom, det kan ikke blive ved paa den Viis. — Jeg er din Huusbond, og har været Dig ærlig og tro alle Dage,

omgivet Dig med Luxus og Overflod, saa ikke den rigeste Adelsfrue i Kongens Riger og Lande har det bedre. — Hvad nytter det? Du bryder Dig føie om mig, og hvis det endda var det værste, men der er en Anden, Du sætter høiere. Du gaaer omkring som i Drømme, det er ham, Du tænker paa, Du ligger vaagen i de lange Nætter, det er ham, atter ham, — nægt det, om Du kan."

En glødende Rødme foer hen over Anes blege Ansigt og forsvandt igjen. „Sag skulde græde over dine Ord," sagde hun, „men Du bringer mig næsten til at lee; — see ret paa mig, Du troer jo ikke hvad Du siger."

„Sag tvivler paa Dig," vedblev han, „hører Du, jeg har længe tvivlet. Sag kjender dit Hjertes hemmeligste Tanke."

„Du!" udbød hun med et sørgmodigt Smil.

„Sag har læst i din Dagbog derinde."

„Det var ikke ret," sagde hun koldt.

„Nei, jeg tilstaaer det, men nu er det skeet. Hvem er den Mand, som kommer til Dig i dine Drømme? Hvad var det for en Advarsel, din salig Fru Moder gav Dig, tal Ane, hvis Du ellers har Mod dertil."

„Aa min Moder! min kjærlige og gode Moder," udbød hun og skjulte sine Dine med Haanden, men

hun fattede sig, saae op, gif ham nærmere og sagde: „Nu skal Du saae det at vide Altsammen. — Da min Moder laa paa Sotteseng og var stædt i Dødens Vaande, kaldte hun mig hen til sig, lagde sin Haand paa mit Hoved og hvissede: „Din Sti vil vist blive eng og trang, mit eget lille Barn, for Du er født med heftige og stærke Følelser, men naar det knuger og bøier Dig værst, saa glem ikke, hvad Slægt Du stammer fra, det har altid været brave og hæderlige Folk, Du vil hverken gjøre de Døde eller de Levende Skam. Husk ogsaa paa, at en Kvinde kan somme-tider ikke være Herre over sine Følelser, men over sine Handlinger maa hun bestandig være Herre.“ Det var min Moders Raad, da Døden laa paa hendes Læber, jeg har husket det og fulgt det. Lad os kun komme til Forklaring, siden Du selv forlanger det. Hvad har Du gjort for mig, min Huusbond, og hvad har Du været for mig? — Du omgav mig med Pynt og Pragt og mente, at dermed var det nok, saa tog Du Mandens Ret uden nogensinde at bryde Dig om Hjertets. — Jeg var alene, jeg græd, jeg led, mærkede Du det? — Jeg længtes efter at trykke din Haand, faldt det Dig ind? — Du drog omkring paa Marked og Thing, Du deelte mit Selskab med dine Hestes, dine Hundes, dine Drifkesammeraters.“

„Det har Du jo aldrig talt om før,“ sagde Manderup.

„Det er Ulykken, at jeg behøver at tale om det.“

„Hvem er han, som tog min Plads i dit Hjerte?“

„Den har Ingen taget,“ svarede hun klangløst og med Læber, som skjælvede. „Jeg har kæmpet mod ham og mod mig selv og seiret.“

„Hvem var han?“

„Min Barndoms eneste og bedste Ven.“

„Hans Navn, hans Navn?“

„Ne pegede ud mod Bakkerne, hvor de bortdragne Rosfolk endnu engang kom tilsynne. „Der rider han,“ sagde hun.

„Tonne Lunge!“ raabte Manderup.

„Ja! — Nu er der vist ikke mere at sige.“

„Lidt endnu,“ sagde Manderup, idet han greb hendes Haand, knælede ned for hendes Fødder og tog sin Hat af Hovedet. — „Det Du gjorde mod mig idag, skal jeg aldrig glemme, og hvis Du vil tage mig til Raade igjen, skal jeg sone mine Feil saa godt jeg kan, jeg skal blive Dig en god og kjærlig Huusbond, Ane! og Du skal aldrig mere komme til at græde dine Dine vaade for min Skyld.“

Hundens Mærke.

I Naadens Aar 1534 var der stor Nød i Landet, da streedes Adels mod Borger, Fæg mod Præst, Broder mod Broder. Loven laa i den Stærkes Haand og Ingen var sikker paa Liv og Formue. Den kaarede Konge Christiern den Anden, sad i Taarnet paa Sønderborg Slot, Rybækkerne skikkede hans Fætter, Grev Christoffer af Oldenborg, til Sjælland med Flaade og Krigsfolk. Nogle holdt med de Fremmede, Andre imod dem. Tjeneren idag blev til Herre imorgen.

Da Kornet var høstet kom der en Bendelbo over til Thyland, han hed Skipper Clement og hvervede Almue og Bønder, til Gunst for den fangne Konge, som det hed sig. Ellers gjorde han ikke mange Omstændigheder, samme Mand, og hvad han sagde var kort og tyndigt: „Hvem der vil følge mig, skal faae Posen fuld, Guds og Middel, Den der ikke gaaer med, skal jeg hænge op i en Galge.“ — Saa fulgte

de ham, Menigmand og Fattigfolk, som nu vilde dele med de Rige.

Først toge de Aalborg By og joge Hr. Peder Lykke ud af Slottet, derefter droge de østerpaa om i Landet, plyndrede og brændte Herremændenes Gaarde. Da de kom ned til Klarupgaard var Manden ikke hjemme, men det var ingen Grund til at vende om igjen. De satte Stiger op til Muren, for Porten var lukket, saa plyndrede de, trak Herskabets Klæder paa, kastede Rister og Skabe ud af Vinduerne, dansede og drak i Salen, saalænge der var en Kande Viin i Kjælden. Derefter hyltede de sammen hvad Enhver kunde bære og stak Ild paa Kisten. Da Bagge Griis kom fra Marked var hans Gaard brændt ned til Grunden. Han red strax op til Aalborg efter Skipper Clement og vilde stifte ham ihjel med sin Kaarde, men Clement bar et Pantser under Kysten og kom ikke til Skade. Derimod stod der en Skomager i en Kvist og saa ud paa Gaden, han slog en Tagsteen ned i Hovedet paa Adelsmanden og ramte ham saa vel, at Bagge Griis faldt af sin Hest og døde da han kom ned til Hasselriis Enge. Der fandt de ham siden.

Saadan bar de sig ad ved Klarup, Hiermslev og Nørslund; med Koffedal, Birkelse og Spotterup

gik det ikke bedre, Bonden førte et lystigt Liv, det Herremanden maatte betale. Mens Clement selv huserede i Bendskysjel skikkede han en anden Skare til Thy, den stod under Ole Duus, en tredje Flok gik vesterpaa, over til Salling, den førte Claus Hund, og han, meente de, var værre end de Andre.

Der boede dengang en Smed nedenfor Rosborg Mose, hans Navn var Beland, og han var kjendt som en dygtig Mand i Egnen. Hans Søster havde i sin Tid tjent hos gamle Fru Søltøft paa Boldborg, der fattede den ene af Sønerne Godhed for hende og giftede sig med hende, til stor Sorg for Familien. Han brød med sin Slægt og blev nægtet Adgang til Hove og i Hæren. Hun var ham ellers en god og trofast Hustru, den unge Bondepige, og de sad længe i en lille Gaard i Salling, skjottede sig selv og lod Verden sige, hvad den vilde. Men hans Frænder kunde alligevel ikke glemme den Tort, der var dem vederfareet. Engang mødte hans Broder Jens ham paa Viborg Thing og gav sig til at spotte over Smedens Søster. Knud var en fredsommelig Mand og hørte en Stund paa det den Anden stod og sagde. Da det blev værre og Jens ikke vilde tie, tog han ham i sine Arme og satte ham op at ride paa Kromandens Plankeværk. En anden Gang kom

Sens Søltoft med to drukne Kammerater hjem til Knud og sagde, at nu skulde han fægte med dem for den Tort, han havde gjort Familien. Knud smed de tre Mænd ud af Gaarden og lukkede Porten for dem. Tilfaldt traf de sammen med ham paa Ribe Marked, og sloge ham ihjel inde i Sværdfægerens Bod. Folk lagde til, at Sens var udenfor og holdt paa Døren imedens. Hans unge Kvinde stod og skar Brød da de kom med Mandens Liig i Gaarden, hun faldt ned paa sine Knæ, slængede begge Arme om den dræbte Huusbonds Hals og gav et dybt Suk. Saa brast hendes Hjerte.

Deres lille Søn hed Palle, ham satte Sens Søltoft i Kost hos Munkene i Tvisel, for at de skulde drage ham op i Tugt og Herrens Formaning, men Palle løb fra dem, da han blev større, siden boede han hos sin Morbroder, Smed Beland, som heller ikke kunde holde Styr paa ham, men lod ham gjøre hvad han vilde.

En Løverdag Aften, da Beland havde slukket Ilden paa Esken, stod han udenfor sin Smedie og saae over mod Øst, hvor det blinkede og lysnede paa Himlen som en svær Ildbrand. Samme Formiddag var der kommen en Skare af Ole Duus's Folk forbi, skraalende og berusede.

„Det er vist dem, som har øvet deres Gjerning der,“ tænkte Beland. — „Det brænder rart,“ sagde han til sig selv. „Der gaaer nu een Herremands Mod og Almægtighed op i Funke, men hvad kommer det mig ved? De har bundet det Riis, de selv faaer at smage.“

Mens han talte saa kom der nogle Folk i skarp Trav ridende hen over Vhngen. Da de naaede Smedien stode de af Hestene og den Ene rakte Beland sin Haand. Smeden nikkede og smilte dertil, men han tog ikke mod Haanden, som om det var for stor en Vre.

„Gudsfred og Godaften, naadige Herfskab,“ sagde han. „Hvorfor kommer Hr. Søltost saa filde?“

„Du maa skjule os til det bliver mørkt og saa see at skaffe os Følge hjem til Rosborg. Fruen her er Søster Gyldestjerne til Estrup. I Eftermiddag kom Bønderne til hendes Gaard, plyndrede og stak Ild paa den. Nu brænder det lige ned i Grunden.“

„Saae jeg ikke nok, det blev saa rødtovre mod Sydøst,“ sagde Beland. „Det var ellers Skade for den kjønne Gaard. — Naa, saa det er Fru Gyldestjern til Estrup? — nei see! — og den Unge der er nok Frøken Ellen Raas, jeres kjønne Pleiebarn. I kommer

nu her, klædt i ringe Bondedragt, for at søge Hjælp hos mig. Hvem skulde have tænkt det?"

Dermed lukkede Beland Døren op for dem.

„Det er kun en lav Indgang Du har paa dit Huus," sagde Jens Søltøft.

„Det er vel saa," svarede Smeden. „I faaer at bukke Jer. Det er ikke godt, at være høiere end den Dør man vil ind af."

„Her er lavt til Loft i den Bondestue," sagde Fru Gyldestjerne, da de kom ind.

„Naadigfruen vil faae det lavere endnu, naar I kommer der, hvor I har lagt min Søster," svarede Beland.

„Det er sandt," sagde Jens Søltøft. „Vi er jo lidt i Svogerskab, vi To, og Du har taget Palle i dit Huus, hvordan arter han sig?"

„Han æder og drikker for To, og synger og galer saalang Dagen er. Forresten er han en doven Knægt."

„Forresten er han min Brodersøn," sagde Jens.

„Det har Hr. Søltøft været længe om at regne ud," svarede Smeden.

Ellen havde ikke taget Deel i Samtalen, hun stod ved Vinduet og saae paa en Gyldestjerne. Der kom en ung Mand slentrende ind ad Døren. Han

bar en rusten Brystplade over sin Kofte og havde en lang Fjer i Spidsen af sin Stormhue.

„Er Du der, din Dagdriver,“ sagde Smeden.
„Hvor har Du været henne saalænge?“

„Ovre hos Munkén og hørt Krøniken tilende om den fortryllede Prindsesse. Nu fik han hende tilsidst, han, Prindsen, men hvordan de pinte ham, og hvordan han maatte kæmpe med dem forinden. — Det er Ret, Fatter! kæmpes maa der for at vinde, — og som han talte til hende, da de mødtes, det skulde Du have hørt, det lød som en Sang i Kirken, milde og bløde Ord, Ord som klinge og blomstre i mit Hjerte.“

Smed Beland stod med begge Hænder i Lommen og saae paa Jens Søltoft. „Om jeg ikke vidste bedre, skulde jeg tro, at Drengen er gaaet fra Sands og Samling. Hvad er det for en Prinds og hvad er det for en tosset Prindsesse, Du snakker om?“

„Bryd Dig ikke om mig,“ svarede Palle. „Der kom de kjørende ovre fra Herregaarden med Bogne fulde af Franskviiin og Spanskviiin og Rostokkerøl. Drik med, sagde de, saa drak vi og sang og jublede saa det gav Gjenslyd ovre i de mørke Skove. Sikken en Rustning jeg har faaet, den toge de fra Herremandens Gravsted inde i Kirken. Nu maa jeg lave

mig nogle Beensfinner, men jeg mangler Læder dertil. Naar det er bestilt, saa farvel Smed! saa ud i Verden og sægte og slaaes til jeg vinder Hæder og Magt, og hende, som den gamle Munk fortalte om i Eventyret."

"Ja, det er der da Menning i," sagde Smeden, "saa gaaer Du med Element eller med Claus Hund og hjælper Bønderne mod dem der ville os ilde."

Palle brast i Latter. „Hjælpe Bønderne!" gjentog han, „liste om i Malm og Nat og stifke min Fjende Kniven i Ryggen, formedelsst jeg er ræd for at see ham i Ansigtet, plyndre og røve og tømre paa min egen Galge? Nei tak! jeg er for god til Ver, I Kjeltringer tilhobe."

„Det er en fornuftig Mands Ord," sagde Herremanden. „Kom til mig Du, til Jens Sølstoft, din salig Faders Broder. Hos Herremændene har Du hjemme."

„Det troer jeg ogsaa," sagde Palle spottende. „Staa bag Herremandens Stol, eller strigle hans Hest og løbe hans Grinde? — jo vist! — Herremændene er nogle store Væser tilhobe. De sloge min Fader ihjel og lagde min Moder i Jord. De har leet ad mig, men jeg skal faae dem til at græde igjen, kan I tro. — Vi kun lidt."

Med disse Ord trak han en Kiste frem paa

Gulvet, satte sig ned foran den og gav sig til at hamre paa et Stykke af en Rustning. Sæns Søltøst og Smeden gik ud for at see om Veien var sikker, Fru Gyldestjerne og Ellen sad paa Bænken i Krogen. Palle lod ikke til at give Agt paa dem. Han sang og hamrede paa sin Rustning, han var kjøn og stor og frisk, som han der sad, belyst af Ilden fra Skorstenen og en lang Lysspind, som han havde gjort fast foran sig, paa Laaget af Kisten.

„Er der Ingenting, vi kunne gjøre for Dig?“ spurgte Ellen og gik hen til ham.

Palle saae op og lo. „Seg mangler et Stykke Læder til min ene Beenskinne, forær mig det. — Hvem er Du ellers?“

„Kjender Du mig ikke?“

„Nei, men der er En, Du ligner, En som kommer til mig i mine Drømme. I Klosteret har jeg læst i Legenden, alt hvad der stod var som skrevet om hende. Naar jeg bad til den hellige Jomfruovre i Kirken, saae Billedet ned paa mig med hendes Dine. Jeg længtes efter hende, jeg tænkte paa hende, tidligt og sild. Jeg vilde finde hende, see hende, derfor løb jeg min Vej fra den Graabrødre Munk. Lad fare de Tanker, sagde han, og bliv hos os, her kan Du have dine magelige Dage, at sige naar din Slægt vil

betale for Dig, kommer Du ud i Verden koster det først Suf, saa Taarer, saa Blod, at vinde den Somfru. — Den Tosse! han meente, hun kunde betales med Suf og Taarer!"

„Hun er altsaa meget smuk, din Dame?"

„Deilig!" raabte Palle, „deilig som Englen deroppe paa Alteret. Det lysner og groer hvad hun seer paa, Alt bliver fromt og godt ved Tanken om hende."

„Det vil vist ikke blive nemt at finde hende," meente Ellen.

„Troer Du? — Jeg skal sige Dig Noget, hun er funden, jeg har seet hende. Forrige Sommer, da jeg faldt ned fra Klosterskarnet, kom hun hen til min Seng, lagde sin Haand paa min Pande og hvistede Ord til mig, — Ord Du! — dem glemmer jeg aldrig."

„Hvad hvistede hun?"

„Det vil jeg ikke sige. Hvad forstaaer Du Dig ogsaa derpaa, Du stakkels Bondepige? — Hvorfor staaer Du og seer saadan paa mig? Du har stjaalet hendes Dine. — Nu er min Rustning strax færdig, saa afsted, ud i Verden, fremad, fremad, det er Riddersæd, op ad Stigen til Himmerig. — Gaa hen og sæt Dig, nu vil jeg ikke fortælle mere."

„Jo, bliv kun ved at snakke. — Du drager altsaa ud i Verden og finder hende, hvad saa?“

„Saa tager jeg hende.“

„Man tager ikke en Dame med Magt.“

„Det er ogsaa sandt, ydmuigt og fromt maa der beiles. — Jeg vinder hende nok, kan Du tro, uden hende er der ingen Lykke til for mig.“

„Ja, men det Du her har fortalt, gjelder jo kun din egen Lykke. Tænker Du slet ikke paa, hvad Du vil gjøre for hendes?“

„Alt hvad en Anden kan gjøre.“

„Det er ikke nok, Du maa gjøre mere.“

„Mit Liv og mit Blod vil jeg give hende.“

„Hvad skal hun med dit Blod? — Ofre Dig maa Du i hver en Lyst og Tanke, vaage maa Du, frede og kæmpe for hendes Lykke. Det er mere.“

Palle sad lidt og grundede paa dette. Derpaa kastede han Beensfinnen, reiste sig op og sagde: „Beed Du, hvad jeg vil, Bondepige! Jeg vil gjøre det dobbelte af det, alle Andre kunne gjøre, det tredobbelte, hører Du! det tredobbelte, troer Du saa, hun vil holde af mig?“

Ellen lo. „Jeg troer, at der ikke er et fornuftigt Ord i alt hvad Du her staaer og snakker. — Hvad

var det saa din smukke Dame hvistede til Dig, da Du laa syg i Klosteret?"

„Det siger jeg ikke.“

Medens han talede blev Døren revet op, Beland og Jens Soltoft kom ind. Jens var bleg og rystede, Smeden saae paa ham og lo i Skæget.

„Gud naade os!“ raabte Herremanden og slog begge Hænder sammen. „Der har vi den hele Flok. Op fra Gaarden komme de skraalende med Blus og Stænger, lige ned mod Huset. Hvor skal vi krybe i Skjul? det gaaer paa Livet, hvis de finde os.“

„Du maa vise os et Skjulested,“ sagde Fru Gyldenstjerne.

„Saadan gaaer det,“ svarede Smeden. „Nu vilde et Muschul være stort nok for den naadige Frue, skjøndt der før var for lavt til Voftet herinde. Men jeg har kun denne ene Stue og intet Gjemmested. Vi maa see at snakke os tilrette med dem.“

Ude paa Veien kom en Hob Bønder ned mod Smedien. Nogle havde tændt Blus paa høie Stænger, Andre bare Klædningsstykker eller Sengedyner i Bylter paa Hovedet. En lille kroget Mand med en Stridsøxe paa Skuldren gik i Spidsen. Hans Navn var Harpyt og han var Bandens Fører. De standsede foran Belands Huus, raadsloge lidt og trængte derefter ind i Stuen.

Palle lod ikke til at bryde sig synderligt om hvad der gik for sig, han blev ved at hamre paa sin Rustning. Fru Gyldenstjerne og Ellen sad og krøb sammen i Krogen.

„Skaf Brød, skaf Steg!“ raabte Bønderne.

„Skaf Noget at drikke,“ raabte Andre.

„I saaer Ingenting,“ sagde Beland, „for vi har Ingenting. Ere I gaaede sultne fra Herremandens Kjøkken, finde I endnu mindre i Bondens. Hvad vil I her?“

„Vi bringe Bud fra Claus Hund til Palle,“ sagde Harpyt, „Claus har hørt ham nævne som en brav og modig Mand. Palle skal komme op til ham og være Hovedsmand for dem, der imorgen drage ad Randers til. Hvor er han, den Tyr, som de gjøre saameget Bæsen af i disse Tider?“

„Her er jeg!“ sagde Palle, „men I kan hilse Claus Hund, at jeg ikke vil have med ham at bestille. Gaa jeres Vej og lad mig følge min.“

„Det maa Du om,“ sagde Harpyt. „Der findes vel En i dit Sted. Hvorfra er de to fremmede Ansigter, derhenne?“

„Besterfra,“ svarede Beland.

„Hvad er det for Folk?“

„Bønderfolk. Det seer Du jo.“

Harpyt betragtede dem tvivlende. „Det er nogle hvide Hænder de Bønderfolk have. Jeg troer, Du narrer os, Smed!“

Medens han sagde dette, gik Ellen hen til Palle, lagde sin Haand paa hans Skulder og hviskede: „Hvad var det saa, din smukke Dame sagde Dig i Klostret?“

Palle saae op. „Jeg har jo sagt Dig, Du faaer det ikke at vide.“

„Skal jeg sige det?“ spurgte hun. „Hun sagde: hvor to Hjerter mødes, hjælpe fire Hænder til at bære.“

Palle foer iveiret, det var som om der gik en Ildstraale gennem ham. Han blev rød og greb Ellens Haand. „Er det Dig?“ udbrød han, „Dig! — ja, nu seer jeg det tydeligt, det er dit Smil, dine Dine, din Røst, som kom til mig i Natten og sagde: vorde lyst! saa blev det lyst.“

Ellen bøiede sit Hoved. „Hjælp os!“ hviskede hun.

„Dig! ja, det kan Du lide paa.“

„Du maa ogsaa hjælpe min Pleiefader og Fru Gyldenstjerne.“

„Hvad angaa de mig?“

„Du sagde før, at Du vilde gjøre mere end alle Andre.“

„Det er ogsaa sandt. Sa saa maa jeg hjælpe

dem alle Tre." Han kastede Rustningen ned i Kisten og lukkede for den, derpaa stillede han sig i sin fulde Høide foran Harpyt. „Hvad vil I Mænd saa herinde?" spurgte han. „Man fornemmer strax paa Jer, at I ikke høre til Claus Hunds Folk, de tage, I tigge. Komme I og søge efter Spijs og Drikke, saa skal jeg skaffe Jer det. Her næst ved, inde bag Gjærdet i Skoven, ligger der en Flok af dem der vare med til at plyndre Seilstrup igaar. De kom ved Solnedgang med Ol og Viin og herlig Føde, hele Bognlæs fulde, og magtede ikke at aarke længer, formedelst de vare drukne tilhobe. Gaa ud til dem, de kan sly Jer, hvad I trænge til og lad os! saa fare i Fred."

„Det Raad var ikke ilde," sagde Harpyt, „men de to fremmede Kvindfolk maa følge med os. — Vil Du være min Kjæreste, Du Tykke!" vedblev han og lagde sin Haand paa Fru Gyldestjerne, „saa kan Du komme hjem i mit Huus og være Badmel og spinde Uld paa Skotrok. Vi jage da min gamle Kvinde paa Døren."

Fru Gyldestjerne raabte om Hjælp da Harpyt drog hende til sig. Ellen lagde sin Haand paa Palles Arm og saae op til ham.

„I behøver ikke at være bange," sagde Palle,

„Harpht spørger jo blot, om I har lyst til at følge ham, naar I ikke vil det, lader han Jer fare.“

„Og hvis jeg ikke gjør det.“

„Saa skal Du faae med mig at bestille,“ sagde Palle.

Harpht vendte sig mod Bønderne. „Han gjør Nar ad os allesammen. De Tre der ere forklædte Herregaardsfolk, derfor skal de følge med til Ole Duus, saa kan han bestemme over dem.“

„Det siger jeg ja til,“ svarede Palle, „men om Du rører dem, lille Harpht, eller kommer dem for nær med dine sorte Fingre, skal jeg lægge dit Hoved for din Fod. Nu veed Du min Mening.“

„Det kan være, Du staaer Dig for mig,“ sagde Harpht og trak sig tilbage, da Palle gik hen imod ham, „men saa de Andre?“

„Man gjør hvad man kan,“ svarede Palle frimodig og tog Belands Dre ned fra Væggen.

„Lad os saa komme afsted,“ raabte en af Fattigfolkene, „ud til de Seilstrup Oltonder.“

„Jeg gaaer med,“ sagde Palle.

„Nylig vilde Du jo ikke have med os at bestille.“

„Ja, men nu har jeg betænkt mig. Det hændes undertiden.“

Lidt efter droge Bønderne bort fra Smedens

Huus og førte de tre Fanger med sig. Palle gik ved deres Side med en stor, blank Øre paa Skuldren. Inde i Skoven traf de en anden Skare, ifærd med at gjøre Leirsted til Natten. Omkring to Vogne laa en slyngende og drukken Hob Bønder, de havde spændt Hestene fra og tøiret dem noget borte. Maanen skinnede. Midt paa en aaben Plads brændte et stort Baal, som lysnede hen over det gule Løv paa Træerne. Palle stod og saae til, han blev bevogtet ligesom de andre Fanger. Der blev spist og drukket og kjøbslaaet om det stjaalne Bytte, og det var langt over Midnat før Larmen hørte op. Da laa de fleste af Bønderne i Klynger omkring Baalet eller ved Siden af de tomte Ankere, selv Bagten, som skulde give Agt paa Herremanden og hans Slægt, var sovnet ind.

„Nu er det paa Tiden, vi tænke lidt paa os selv,“ sagde Palle til Jens Søltøft. „Lift Der hen til Hestene, gjør en Trendse af Tøirerebet og træk dem hen til Diget, imens bringer jeg de to Kvinder bort.“

Herremanden saae til alle Sider, før han vovede at gaa. Palle tog Ellen i Haanden og vinkede ad Fru Gyldenstjerne, derpaa snege de sig ud af Sværmen. En Mand vaagnede og rejste sig iveiret, men lukkede

Dinene og faldt tilbage igjen, en Anden talte høit i Søerne, fægtede med Armene og drømte om Mord og Plyndring, Fru Gyldestjerne mægtede neppe at flytte Foden, medens de skrede hen mellem den drufne Bønderflof. Ellen faae paa Palle og fulgte trøftig efter ham. Da de kom til Diget, stod Jens Søltøft og ventede paa dem med to Heste. Uglen og Muusvaagen skreg oppe i Egetræerne, Maanen gif bag Sky, medens Flygtningene droge igjennem de mørke Skove. Natten skjulte dem. Henimod Morgenstunden naaede de Jens Søltøfts Gaard, Rosborg, den laa omme paa den anden Side Skoven, mellem to høie Banke.

Nu boede Palle hos Jens Søltøft paa Rosborg. Han faae Ellen hver Dag, red ud med hende, drog til Kirke med hende og det lod ikke til, at hun undgik hans Selskab.

„Hvad har Du ifinde med den Anægt?“ spurgte Fru Gyldestjerne. „Han gaaer og driver omkring, faalang Dagen er. Der maa dog være Ende paa det.“

„Han har frelst vort Liv,“ svarede Jens, „det tænker jeg paa, han skal blive i mit Huus alle sine Dage. Nu gifter vi Ellen bort med din Søn, Axel, de faae Rosborg, jeg flytter med Palle ned til min

anden Gaard, Tang, saa kan jeg hjælpe Søster at bygge hendes Gaard op igjen, naar Vorherre giver bedre Tider, vor Alderdom skal da gaa paa det Bedste, i Fryd og Herlighed. — Palle er desuden min Broders eneste Søn, Søster og jeg har begge To nogen Uret at gjøre god igjen mod Drengen, det skal hun stedes til Minde."

"Palle er en Trælkvindes Søn," svarede Fru Gyldenstjerne heftigt, "og vor Broder fik ikke vasket sin Skamplet af sig med det Smule Blod, han mistede paa Riber Marked. — Men Du kan gjøre for mig hvad Du vil. Du er jo den Rige. Det vil jeg blot sige Dig, at dit Pleiebarn Ellen har et stridigt Sind, hun ændser kun, hvad hun selv har lyst til, jeg troer ikke hun har stor Attraa efter min Søn Axel, især siden denne Bondefnægt kom her til Gaarden, ham lytter hun til, de To mødes paa alle Veie."

"Søster er saa hidfig," sagde Jens Søltoft, "hun har et strengt og haardt Sindelag. Vi maa tage Sagen med det Gode."

Samme Dag denne Samtale fandt Sted skulde alle Omegnens Adelsmand mødes paa Rosborg, for at raadslaa om hvad der var at gjøre til fælles Hjælp og Trelse. Om Eftermiddagen kom Niels Bugge og Hans Munk ridende. Christen Holf og flere Andre

vare allerede komne, hver af dem bragte sin sørgelige Tidende med sig om Bøndernes Vold og den haarde Medfart, Herremændene maatte lide.

Da Raadslagningen skulde begynde toge de fremmede Gjæster Plads omkring Bordet, men Fru Gyldestjerne sad midt i Salen paa Bænken hos Jens Søltoft. Hendes Søn stod bag hende. Det var en høi og velvoksen Kavaleer, overmodig og fornem at see til. Han blev ved at holde Die med Ellen, som ikke lod til at give synderlig Agt paa ham, Palle var ogsaa tilstede, Jens havde forlangt, han skulde være med, han havde faaet sig en ny Dragt af flanderst Klæde og en gammel Kamelots Kappe af Herremændens, kantet med Fløil, men ovenpaa Koften havde han spændt sit rustne og bulede Brystharnisk. Han syntes ikke, han var rigtig pyntet, uden at han fik det paa.

I Samtalens Løb kom Jens Søltoft frem med det Forslag, at Herremændene nordpaa skulde vælge sig et fælles Overhoved, for under ham at samle alle deres Krigsfolk, og saa forenede drage imod Bønderne. Niels Bugge meente derimod, man burde skikke de samlede Stridsfolk ned til Johan Kantzaus Hær, som stod for Weile, og han holdt fast paa sin Mening.

„Det har nu lille Niels saa nemt ved at sige,“

meente Munk, „hans Gaard ligger længst borte fra Fjendens.“

„Hvad synes da Du, vi skal gjøre?“ spurgte Niels.

„Skal jeg sige min sandfærdige Mening,“ svarede Munk, „saa synes jeg, vi burde skikke alle de samlede Sphydfolk og Væbnere op til min Gaard, den ligger Fjenden næst. — I maa ikke tro, jeg giver det Raad af Egennytte, skjøndt det synes saa, men et Sted skal de jo dog samles, og mærker den Bondesværn først, at vi gjøre Alvor af det, bliver den min Sjæl nok bange og lader os fare.“

Da Munk havde sagt dette, saa han sig om og tørrede Panden, det kostede ham Anstrængelse at sige saameget, og han havde talt længer end han pleiede.

Der var en Abbed fra Børglum tilstede, han meente, at de ædle Herrer først og fremmest burde hjælpe Klostrene. Herremanden sad i en stænget og befæstet Gaard, de stakkels Munke var der Ingen som tænkte paa, og det var dog fra deres fromme Bønner den bedste Hjælp skulde komme. Palle brast i Latter efter Munkens Tale. Niels Bugge vendte sig om mod ham, og spurgte hvem han var og hvad han vilde her.

„Han er min Brodersøn,“ svarede Jens Sølstoft,

„det er med min Billie, at han er tilstede, han frelst mig og Søster Gyldestjerne forgangen, han kan maaske frelse os igjen siden.“

„Saa lad ham blive her, da Morbroder tilstoder det,“ svarede Axel, „skjøndt jeg ikke holder stort paa Slægtskabet, siden hans Moder kun var en ufri Kvinde og kun for Slegfred at regne, men tie stille bør han, og bruge høvst Adfærd, hvor saa høie Herrer sidde i Raad sammen og lægge Plan til Landets Bedste.“

Palle lo igjen, tydeligere end før, skjøndt Axel saae vred til ham, derpaa gif han hen til Bordet støttede begge Hænder paa det og sagde:

„Du gode Gud! kalde I det en Raadslagning? Er det at lægge Planer? — Den Ene vil sønder, den Anden vil nørpaa, men hver Mand tænker kun paa sit eget og giver Landet Djævelen. — Jeg skulde være i jeres Sted, jeg! — jeg skulde være Herremand, troer I saa, jeg vilde sidde og figge ud ad Glamhullet eller staa i Baas som en bunden Kalv, og vente, til Slagteren kom og hentede mig? — Jeg vilde sanke mine Folk, vilde jeg, foran dem, lede Tjenden op, ind paa ham, tillivs med ham, saa om igjen, ind paa den næste, til jeg fik Pladsen ryddet og kunde trække Veiret.“

„Det er for Skam rigtigt,“ raabte Jens Sølstoft, „ind paa dem!“

„Men jeg er ingen Adelsmand,“ vedblev Palle, „jeg er, som den stramme Herre der fortalte, Søn af en Bondekvinde, en Ufri, som min Fader rigtignok først valgte efter at han havde søgt hele jeres Slægt igjennem og ikke kunnet finde en bedre. Jeg skal sige Jer noget, — ved I, hvad jeg nu gjør? nu tager jeg min Kabuds og byder Jer farvel Allesammen, saa kan I blive ved at være Herremænd, men jeg vil være Palle Beland.“

„Du bliver her,“ sagde Jens Sølstoft, „Du hører til vor Sag og der er Ingen i mit Huus, som skal gjøre Dig Fortræd.“

„Hører jeg til jeres Sag?“ gjentog Palle, „hvad har I da gjort for at vinde mig, Herre Farbroder? — haanet mig har I, fra den første Dag jeg kom, nylig blev der sagt af ham der, med Krøllerne i Raffen, at jeg ikke havde hjemme blandt Jer, at min Moder var en Slegfred. Hørte I det ikke?“ — Han tav lidt, rettede sig derpaa iveiret i sin fulde Høide, krydsede Armene over Brystet og raabte:

„Hvem af Jer var det, som slog min Fader ihjel?“

„Hvad vil Du ham?“ spurgte Jens Sølstoft.

„Min Haand paa hans Kind og min Kniv i hans Bryst," sagde Palle, „det er alt hvad jeg har at gjøre mellem Eder."

Der kom en Tjener ind i Salen, fulgt af en høi og barbenet Mand, klædt i Pjalter. Tjeneren meldte, at den Fremmede havde banket paa Porten og forlangt at blive indladt, fordi han bragte vigtigt Budskab til Hr. Søltøft.

„Hvad vil Du mig?" spurgte Herremanden. „Kom herhen og røgt dit Grinde."

Bonden saae sig om i Salen, det lod ikke til, han følte synderlig Frygt, han smilede spottende og sagde: „Jeg har en Hilsen til Herremand fra Claus Hund. Han trænger til to Fade Rostofferøl, to Tønder saltet Sild og Sigtebrød og Grovbrød, saameget jeres Bagerovn kan rumme. Det skal I fly ham ud i Skjærping Skov imorgen tidlig."

Jens Søltøft sad og betænkte sig lidt. Bondens hdmhygende Hilsen vakte stor Forbavselse hos alle. „Og hvis jeg ikke stikker ham det," sagde Jens, „hvad saa?"

„Saa kommer han nok selv og henter det," svarede Bonden, og lo dertil. „Hvad skal jeg svare Claus Hund. Herremand maa skynde sig, for min Tid er knap."

„Vi vil skynde os,“ svarede Jens. „Slaa en Strikke om den Slynge's Hals og hæng ham op paa vor Portstolpe.“

„Det lader I vist være med,“ svarede Bonden rolig. „Den Strikke, der skal passe til min Hals, hun er ikke groet eller spunden eller tvunden endnu. — Det bad mig Claus at sige til, at han i Mørkningen havde fanget en af jeres gode Venner, Hr. Borgen Rosenfrands; skikker I mig ikke tilbage igjen inden Maanen staaer op, lader han den Herremand hænge i Skoven.“

„Før ham udenfor,“ sagde Jens Søltøst til Tjeneren. „Vi skal overlægge den Sag nøie.“

Svenden gik med Sendebudet. Herremændene sad og saae paa hverandre. „Det begynder at blive silde,“ sagde Munk. „Vi maa tænke paa at komme hjem igjen, før Mørket falder paa.“

„Hvad synes Du om den Bæfted, lille Palle?“ spurgte Jens.

„Det maa I svare til,“ sagde Palle. „Han har jo ikke forlangt Ol eller Sigtebrød af mig.“

Ellen gik hen til ham og lagde sin Haand paa hans Skulder. „Palle!“ sagde hun bønligt.

Palle vovede ikke at see op paa hende. „Hvad kommer deres Sag mig ved?“ hviskede han.

„Palle!“ gjentog Ellen.

„Det maa være en frygtløs Mand,“ sagde han, „siden han vover at haane Ver i jeres eget Huus.“

„Hvem er Claus Hund?“ spurgte Niels Bugge.

„Det er den Værste af alle vore Fjender,“ svarede Jens. „Naar de Andre nøies med at stjæle, figer Claus: slaa ihjel. Han er den Ristigste og Kløgtigste tillige.“

„Han er en nedrig Thy!“ raabte Fru Gyldenstjerne, „han stjal den gyldne Kjæde, Keiser Karl gav en af min Mands Forfædre.“

„Ja, og han gaaer med Kjæden aabenlyst om sin Hals og praler dertil af sit Kov,“ sagde Axel.

„Fruen veed, at han har taget den, og Sunkeren lader ham beholde den,“ sagde Palle, „det er mærkværdigt. Om det var min Faders Kjæde, gif jeg hen og tog den fra ham igjen.“

„Hvad Fanden skal vi gribe til?“ sagde Jens. „Hvem har et godt Raad at give? Ham vil jeg holde for min allerbedste Ven.“

„Hvorfor staaer Du der og tier og smiler?“ sagde Ellen til Palle. „Tal dog! hvor tidt skal jeg bede Dig?“

„Claus Hund tog Rosenfrands iaften, han kommer og tager Rosborg imorgen,“ sagde Palle.

„Det lader han nok være. Vi har høie Mure og stærke Porte.“

„Han tager den alligevel, med mindre I gaaer ud og tager ham i aften.“

„Hvor skal man finde ham?“

„Det maa jo hans Sendebud vide.“

„Troer I, den Karl er saa tosset, at sige det?“
 htrede Fru Gyldenstjerne.

Palle lod, som om han ikke hørte hendes Ord. „Lad mig tale lidt med Manden,“ sagde han, „saa figer han det vist.“

Sendebudet blev ført ind igjen. Han stod ved det aabne Vindue og dreiede paa sin Hue. „Skjnd Jer,“ sagde han og saae ud. „Nu staaer Maanen strax op. Jeg maa tilbage igjen.“

Palle gif hen til ham. „Hvor driver Claus Hund om inat?“ spurgte han.

Bonden saae paa ham og vendte sig bort. „Med Dig har jeg Ingenting at bestille,“ sagde han.

Palle greb ham med begge Hænder i Skuldren og trængte ham saalangt ud over Vindueskarmen, at han maatte styrte ned, hvis han slap ham.

„Hvor er Claus?“ sagde han. „Lad os nu underhandle.“

Bonden skreg og bad for sig. „Tal eller jeg slipper Dig," vedblev Palle. „Hvor er Claus?"

„Han gaaer nede ved Broen over Skjorping Aa."

„Det var blot det, vi vilde vide," sagde Palle, „om Farbroder dernæst forlanger mit Raad, saa lukker han Sendebudet ind i Taarnet og stænger det vel. Nu veed Hr. Gyldenstjerne da, hvor han kan hente sin Faders Rjæde."

Bonden blev ført bort. Gyldenstjerne, Bugge og Munk lovede at drage ud efter Claus Hund, for at frelse Jorgen Rosenfrands.

„Du følger vel med?" hviskede Ellen til Palle.

„Jeg har Intet med dem at bestille," sagde han. „Deres Beie ere ikke mine."

„Hvad staaer I To og hvisker om?" spurgte Jens Soltoft.

„Det er Palle der," svarede Ellen, „han siger, at han selv er Mand for at udføre, det han selv har foreslaaet. Han mener, han kan vinde over Alle, vove det Samme som tre Andre vove. Jeg husker ikke Alt, hvad han roser sig af."

Palle vilde svare, Ellen saa paa ham, smilte og truede ad ham. Han tav.

„Er det ikke mine Ord!" raabte Jens Soltoft. „Han hører til vor Slægt! Min stakkels Broder

ligger i sin Grav, det være flaget til Gudsader i Himmerig, men Du skal ligge ved mit Hjerte." Med disse Ord slog han begge Arme om Palles Hals, men Palle bøiede sig ned, tog Ellens Haand og kyskede den. Derefter fulgte han med de Andre. Udenfor Porten skiltes de. Palle vilde helst drage sin Vej alene.

Der blæste en kold Vind hen over Egnen og Maanen var i Begreb med at staa op, da Palle naaede ned til Skjorping Na. Midt paa Broen stod en hoi, stærlemmet Mand med en Øxe paa Skuldren. Han havde ladet sit Skæg og Haar voxre, skjøndt det sidste ikke var tilladt for ufrie Mænd. Hvad der saaes af hans Ansigt var blegt og indfaldent. Det var Claus Hund. Da Palle kom ud af Skoven, gif Claus ham imøde og spurgte, hvad han vilde.

„Forvar Dig!" sagde Palle, „der er Folk ude efter Dig inat."

„Er det Dig, Palle Beland!" svarede Claus og lagde sin Haand paa hans Skulder. „Jeg har ventet længe paa Dig. Jeg vidste nok, Du vilde komme. Man trives ikke ret hos de Folk deroppe. Lad os følges ad, lidt længer ind i Skoven."

„Hvorfor hader Du Jens Søltøft?“ spurgte Palle.

„Ham som de Andre,“ svarede Claus.

„Ham meer end alle Andre. Hvad Ondt har han gjort Dig? Det vilde jeg gjerne vide.“

Claus Hund brast i Latter. „Du skal være Dommer,“ sagde han. „Kom her hen i Væsnningen, se det lille, sammenfaldne Huus histnede, Maanen skinner bleg og blaalig, som om den fastede et Vignklæde over det. Der boede jeg paa Jens Søltøfts Grund og hjergede mig, som jeg kunde bedst. En Dag red Herremanden og hans Søster paa Jagt, imens min lille Søn laa udenfor og legede med en Pind i Sandet. Hundene gøede ad ham, han slog efter dem med en Steen, Herremanden blev vred og pudfede dem paa Drengen. Jeg værgede for ham, saa bed de mig i min Kind, hvor Du seer det store Ar, derfor kalde Folk mig Claus Hund, men min Dreng bed de i Halsen, saa han døde derefter. Da Storken kom igjen, døde ogsaa min Hustru. Nogle meente, det var af for strengt Arbeide, det kan ogsaa være det var af Sorg over den lille Dreng. Saa tænkte jeg, der kommer vist en Regnskabsdag, Herre Jens! — og nu er den kommen.“

Claus havde sat sig paa en Steen, han støttede

Hovedet i begge Hænder og saae ned for sig, hans Ord lode huult og dæmpet, det var som om han talte med sig selv.

„Jeg har hørt Folk lovprise din Hustru,“ sagde Palle. „Min Moder fortalte mig, at hun var from og blid.“

Claus sad lidt uden at svare. „Af Palle, Palle! hvad en Kvinde kan være for en Mand, det skulde Du vide. Først ammer hun os med sin Mælk, siden med sit Hjerteblod.“

„Har hun da lært Dig Hævn imod den Herremand?“

„Den Nat hun døde, tog hun min Haand og hvisttede: Glem det, for min Skyld, lad det være os der give, og dem der modtage. — Jeg tav og blev ved at trække som før, jeg saaede og lod ham høste, men jeg glemte ikke. Nu lysner det, nu er min Time kommen. — Du skal gaa med os, Du er klogere end de Andre, Du forstaaer at lægge Raad. Hvad kan vi To ikke forrette? — hjælpe dem som klage, høre Lovsangen fra de Frelste. — Hvad vil Du deroppe? See paa hende, holde af hende, det Herregaardsbarn! vinde hende? i en Ligfærk? ja, i en Bryllupskjole? aldrig. Du vil komme som et Lam fra en Tornebusk: Ulden hænger paa Grenen. — Herremandens

Hundetand sidder i min Kind, hans Kniv rufter i din Faders Bryst."

"Lad de Tanker fare. Du mægter dog Ingen-
ting imod dem."

"Der gif syttenhundrede Mand med mig imorges
gjennem Skoven."

"Var I Syttenhundrede om at tage Rosenfrands?
Det er en stor Bedrift."

"Jeg har selv tænkt paa det. Han skal være
frank og fri, før Sol staaer op imorgen."

"Beed Du, hvad de kalde Dig deroppe? De
sige, Du er en Thy, Du har stjaalet den Kjæde fra
Gyldestjærn, som Du bærer om din Hals der."

"Lad dem tage den igjen, hvis de kan det,"
sagde Claus og lo dertil.

"Det vil de ogsaa. — Jeg har lovet at bringe
den tilbage."

"Er det derfor Du er kommen? Det skulde din
Fader vide, Du gaaer i deres Grinde. Kanste er I
Flere i Nærheden, naar vi see os ret for."

"Nei Claus! Lokke Dig i Baghold, duer jeg
ikke til, jeg maatte være ene om det."

"Troer Du, at Du kan tage Kjæden fra mig?"
spurgte Claus spottende og stillede sig frem for ham,
støttende sig til sin Øxe.

„Jeg veed, Du er stærk og haandfast, men jeg vil gjøre, hvad jeg kan,“ svarede Palle og drog sit Sværd.

Claus lod sin Øxe falde paa Jorden. Idet Palle trængte ind paa ham, sprang han til Siden, greb ham i Armen og rev Sværdet ud af hans Haand.

„Du kan ikke slaes med Claus Hund,“ sagde han og rystede paa Hovedet.

„Lad mig faae mit Sværd, saa om igjen, jeg har sat mit Liv paa den Kjæde.“

Claus lod ikke til at høre, hvad han sagde, han stod lidt og betænkte sig, derpaa hævede han sit Hoved, Maanen lyfte ned over hans blege Ansigt, medens han smilede og sagde: „Fru Gyldenstjern lo ad mig en Aftenstund, men jeg skrev mit Navn i Estrups Aske forgangen, det gjelder meer end hendes Husbonds Kjæde. — Der! tag den, gaa din Vej og kom aldrig mere tilbage.“ Med disse Ord slængte han Kjæden ned for Palles Fodder, kastede Øxen paa Skuldren og gik hen mod Skoven. Ved de første Træer standsede han og vendte sig om: „So, kom igjen, naar de har piint Dig, som de piinte mig, saa venter jeg paa Dig, Palle.“ Da han havde sagt dette, vinkede han til ham og blev borte i Mørket.

Det var heilys Morgen inden Palle kom tilbage til Gaarden. Han traf Ellen og gav hende Kjæden.

„Det er den bedste Gave, jeg endnu har faaet,“ sagde hun.

„Den bethyder dog ikke stort,“ svarede han, „jeg fik den af Naade, har halvveis tippet den.“

„Seg maa vel give den til hvem jeg vil, og Du taler ikke om, at den kommer fra Dig, ikke med et Ord, for nu vil vi see, om Du meente, det Du sagde, at Du kunde mere end alle Andre.“

Palle lovede Alt og gif sin Bei. Lidt efter kom Arel tilbage, han havde ikke hørt noget til Claus Hund.

„Saa har jeg været heldigere,“ sagde Ellen, „ret nu fik jeg et Bud fra ham, som bragte mig denne.“ Dermed tog hun Kjæden og hængte den om Arels Hals. Men hun vilde ikke indlade sig paa nogen Forflaring om, hvorfra hun havde faaet den. Niels Bugge og Hans Munk kom ogsaa tilbage, de havde begge talt med Claus Hund. Niels var redet ud i Skjorping Mose, der kom Claus og hjalp ham og viste ham paa ret Bei. Hans Munk havde truffet Claus nede ved Broen, og skulde hilse saa flittigt og sige, at Sorgen Rosenfrands imorgen vilde være fri og frels. „Det kan nok være, Sorgen har mig at

takke for det," bemærkede han, „jeg talte den Røver til med Thynd og Klem. Men det fortæller jeg dog ikke for at rose mig selv.“

Da Fru Gyldenstjerne saa Axel med sin Faders Kjæde, slog hun begge Arme om hans Hals og kyskede ham paa Kinderne. „Min Søn er den Modigste af Jer allesammen," sagde hun. „Han har hentet sin Faders Kjæde.“

Axel nægtede det, men Ellen sagde jo, og paa-
stod, hun havde seet ham komme ind i Gaarden med Kjæden om Halsen, og at det derfor maatte være ham, som havde taget den fra Claus Hund. Palle sad paa Binduesbænken, han sagde Intet. Hans Munk spurgte, hvad han havde bestilt inat.

„Ingenting," svarede Palle.

„Net havde Du dog alligevel," sagde Bugge, „dengang Du meente, at der behøvedes en Mand og en god Villie til at tage Kjæden. Det var blot ikke Dig selv, Du tænkte paa.“

„Nei!" sagde Palle.

„Deraf lærer man, at der skal mere end Skryderi til," htrede Fruen. „Forgangen vilde Du vove det Samme som Tre turde vove, og saa havde Du inat ikke engang Mandhaftighed til at vove Dig mod den

usle Bønde. Hvordan vilde det være gaaet, hvis Du havde staaet overfor en Mand?"

Palle svarede ikke, han bøiede sit Hoved, men Svæden dryppede ned fra hans Pande. Ellen saae den Kamp han kæmpede. Hun gif hen mod ham til stor Forbavselse for de Andre og greb begge hans Hænder.

„Tak, min egen Ven!“ hviskede hun. „Saadan kan jeg lide Dig.“

„Det var anden Gang,“ sagde Palle. „Maa jeg saa gaa?"

„Endnu ikke,“ svarede hun, „der er mere tilbage.“

Den Dag var Jens Søltøft vel tilmode. Lidt før Middag kom der ridende Bud sønderfra, og bragte Melding om, at Johan Rangkau rykkede nordpaa med den Hær, han havde samlet i Holsteen. Hans Agt var nu at slaa Bønderne og frelse Herregaardene. Inden der var læst fra Bord blæste Kuren paa Taarnet igjen, der kom et andet Bud fra Søltøfts Nabo, Biffert Dam, som lovede at skikke ham en Hob Spyddragere op paa Gaarden samme Aften.

„Det maa der drikkes en Kus paa,“ sagde Munk. Derfor tøvede han og Niels Bugge den Dag over. Der gif ogsaa Bud over til nogle andre gode Naboer, at de skulde komme op til Jens og gjøre sig tilgode.

Dernæst lod Søltoft brede Halm og rede Leie i Kaden til de fremmede Krigsfolk. Der blev slagtet og baget til dem, endelig hentede han et stort Anker spanskt Viin op i Borgstuen, for at Herstabet kunde have noget at gjøre sig tilgode med. For at faae Alt saa festligt som muligt spenderede Jens Søltoft endelig et stort to Punds Borslys, som han havde ladet støbe til Vaar Kirke.

„Det sætte vi midt paa Bordet,“ sagde han, „og Vaar Kirke skal siden faae sig et, som ikke er ringere, men det kan nok vente lidt.“

Genimod Aften mødte de indbudne Naboer, og Jens lod blæse til Velkomst for dem af to Skytter, som vare stillede op i en Krog af Salen, og som havde faaet Ordre til at blæse i Trompet, hvergang Jens slog med sin Dolk i Bordpladen.

Driftegildet var i fuld Gang. Det begyndte at blive jilde, da Fru Gyldestjerne kaldte sin Søn ind i den næste Stue. Han havde druffet meget, hans Ansigt var rødt og hans Stemme ikke saa sikker som ellers.

„Skam skulde Du faae,“ sagde Fru Gyldestjerne hvissende, „saalidt Du bekymrer Dig om Ære og timelig Belfærd. Beed Du, hvad din trolovede

Brud tager sig for, mens Du sidder og dobler og drikker derinde? — Kom og see!

Fru Gyldestjerne førte ham ud paa Gangen, der stod en Dør paaklem, og indenfor den knælede Palle foran Ellen, han talede, hun bøiede sig over mod ham, da han tav lagde hun sin Haand paa hans Hoved, men Palle tog Haanden og kysede den.

Da Axel havde seet dette, drog Fru Gyldestjerne ham tilbage igjen.

„Veed Du, hvad alt dette betyder?“ spurgte hun. „Staa ikke der og lyt efter det de synge og skraale histinde. De bedrage Dig, Axel, for din Arv, for din Fremtid, og Du er lige glad. Jens Søltøft lagde idag sin Arm om Palles Hals og lovede, han skulde gaa i lige Arv med mig i Alt, hvad han efterlader. — De stjæle din Brud, og Du staaer og raver og lytter efter dine Svirebrødre. De lee ad Dig, de To derinde, hvad var det, de talte om din Faders Kjæde, hvor fik Du den fra? — Du tier og slaaer Dinene ned. — Gyldestjernens Søn har intet Svar, naar det gjelder om at frelse sin Dre.“

„Hvad Fanden vil naadige Fru Moder jeg skal gjøre?“

„Det spørger Du mig om, skjøndt Du har seet ham ligge paa Knæ foran din Bruds Fødder. Veed

Du, hvad din salig Fader gjorde, da han beilede til min Haand paa samme Tid som Axel Hvide? — To er een formange, sagde jeg. Det smilede Gyldestjerne til og gik; men næste Morgen lagde han Axel Hvides Sværd for min Fod. To var een formange, sagde han, her bringer jeg den Enes Sværd, han vender ikke meer tilbage. Der kommer Palle listende ud fra Ellens Kammer, jeg gaaer, men jeg lader Pysen blive staaende, viis nu, Du er din Faders Søn. — Hvorfor troer Du, det gif Knud Soltost saa galt paa Riber Marked? De kom op at skjændes, sagde de. Sovist! Sagen var, at han stod imellem den rige Jens og mig. Sag ham bort, den Bondevindes Søn! han tager din Arv, han tager din Brud, han pletter din Ære."

Fru Gyldestjerne gik og lukkede Døren ilaas, strax efter kom Palle ind ad den anden Dør. Axel gik hen imod ham, hans Rødme var forsvunden, nu var han bleg som en Dødnings.

"Hvad vil Du her?" raabte han, „hvorfor tøver Du hos os? Har Du ikke tidnok hørt, at Du ikke har hjemme i vor Kreds?"

Palle studsede. Han betænkte sig lidt og svarede milde og fredsommelige Ord, men Axel blev hidsigere, forlangte han skulde drage bort fra Gaarden endnu

iaften, hvis ikke, vilde han jage ham herfra. Hvad der foregik hans Brede var, at han havde seet Ellen bære en Blomst i sit Belte om Middagen, den sad nu i Palles Kofte. Han drog sit Sværd, men Palle rystede paa Hovedet og svarede:

„Lad fare at angribe i disse Dage, I Adelsmænd! I vil faae nok at bestille med at forsvare Jer. Jeg vil ikke slaaes.“

„Og dog bærer Du Kryster et Sværd ved din Side,“ sagde Axel.

Palle drog Sværdet og kastede det ud ad Vinduet. „Dernede ligger mit Sværd begravet,“ sagde han. „Her staaer jeg ubevæbnet. Nu kan jeg ikke slaaes. — Jeg kommer fra En, som jeg høit og helligt lovede at undgaa Strid. Der boer kun Fred og Mildhed i mit Sind.“

„Jeg veed vel, hvor Du kommer fra, Thy, der lister om i Mørke, fordi Du ikke tør vise Dagen dit Ansigt, men det skal have Ende nu. Herud, Du Horesøn! og søg igjen den Mødding, Du blev født paa.“

Da han sagde dette, slog han Palle paa Kinden. Palle greb ham i Armen, men Slaget var faldet, Axel vilde gjentage det, da glemte Palle sit Kofte og sin Befindighed, han sprang ind paa Axel, omklamrede

ham med sin ene Arm, greb i det Samme Dolken, som hang i Junkerens Belte, og stødte den i hans Bryst. Under Kampen var Axel falden over mod Bordet, Høstagen væltede, det blev mørkt i Værelset. Palle stod lidt og saae sig om, han knugede sine Hænder sammen over Hovedet og hviskede:

„Herre Gudfader! hvad har jeg gjort! — Nu er jeg vist fortabt.“ Derpaa flggtede han ud af samme Dør, han kom fra.

Strax efter blev den anden Dør lukket op. Fru Gyldenstjerne stak sit Hoved ind ad den. „Saa er det skeet,“ hviskede hun, „jeg hørte de sloges. Her er mørkt og stille, og det lugter af Vig. Det er Døden, som ruger herinde.“

Da hun gik ind i Stuen, stødte hendes Fod mod et udstrakt Legeme, hun hørte et Suk og en svag Røst som hviskede: „Moder! Moder!“ — Men hun sparkede til Riget og sagde: „Vig der, Du Hundesøn! hvad vilde Du imellem Blok og Dø?“

I det Samme kom en Tjener med Vds. Fru Gyldenstjerne vilde gaa, men Tjeneren nævnede et Navn, som fik hende til at standse. Hun rev Vdsen ud af hans Haand, bøiede sig ned over den Døde og gjenkjendte sin Søn.

Det stak hende som en Dorn, dette Syn, det var

som om Noget bristede i hende. Alt hvad hun havde levet for, hendes Planer og Haab, Jens Søltøfts Arv, laa tilintetgjort for hendes Fødder. Den Dødes sidste Ord havde lydt som en Anklage mod hende. Hun tabte Lyset og faldt med et høit Skrig omfuld ved Vigets Side.

Jens Søltøft og hans Selskab sthyrtede ind. „Gudfader bevares!“ raabte Jens med Viinkanden i Haanden, „hvad er her skeet?“

„Han er heel død,“ forsikrede Munk, „og der sidder en stumpet Kniv i hans Bryst. Det vil jeg sige Jer allesammen for vist, Den, der gav ham det Stik, har ikke meent ham det vel.“

Fru Gyldenstjerne blev baaret bevidstløs ud. Ingen vidste, hvem den Dræbtes Banemand havde været.

„Saa maa der, efter gammel Sæd, en Gudsdom til,“ sagde Bugge. „Vi løfte Viget paa Bord, og hver Mand i Gaarden, stor eller ringe, træde til, lægge sin Finger paa den Dødes Bryst og sværge sig fri til Gud og hellige Mand. Kommer da Drabsmanden, vil Blodet kvældne ud og Saaret bløde paany, og hans Brøde kjendes.“

Saaledes skete det. Njels Vig blev baaret ind i Salen, hvor de nylig havde siddet og druffet. Det

store Børllys blev stillet ved hans Hoved og alle Gaardens Folk kom for at være tilstede og sværge.

Først traadte Jens Søltoft frem, og svoer, medens Taarerne løb ned ad hans Kinder, at han var uskyldig, Bugge og Munk vidste sig ogsaa fri, den Ene sagde desuden god for den Anden. Da gik Døren op, og Palle traadte frem i Skaren. Hans Hoved var bøiet og hans Tænder klappede i Munden. Da han kom hen til Bordet, støttede han sig til det. Ulykken stod at læse i hans Ansigt.

„Der behøver Ingen at sværge sig fri,“ sagde han. „Det er mig, der har dræbt ham.“ I den anden Ende af Salen lød et Skrig, da han sagde dette. Fru Gyldenstjerne kom tilsynne med udslaget Haar, blege og dirrende Læber, hun strakte Hænderne ud mod Søltoft og raabte:

„Du hører det, han tilstaaer det selv, fæld Dommen, dræb ham, jag ham bort med Gaardens Hunde, forband ham!“

„Søster er betaget af Bedrøvelse,“ sagde Jens, „men det maa gaa til efter Ret og Skjæl, — lad ham tale, — Hvad drev Dig til din svære Synd?“

„Det være klaget til Gud og de hellige Mænd!“ sagde Palle. „I skal faae det at vide. Han anfaldt mig med Skjeldsord og Haan, jeg tav, han truede

mig med det blanke Sværd og kaldte mig for Thy, — jeg smed min Sabel ud ad Vinduet. Han kaldte mig for Horens Søn, han haanede min døde Moder, saa løb det over, saa slog jeg ham ihjel. Nu kan I gjøre ved mig, hvad I vil.”

„Jag ham bort, forband ham!” raabte Fru Gyldestjerne.

Jens Soltoft stod og betænkte sig lidt, derpaa gik han hen og lagde sine Hænder paa Palles Hoved. „Jeg lyser Fred over Dig,” sagde han.

Fru Gyldestjerne udstødte et Skrig og fastede sig over sin Sønns Lig. De Andre stode og saae til, Ingen talede, men Palle laa knælende for Jens Soltofts Fodder.

I det Samme blæste Kuren til Tegn paa, at der kom Fremmede. En Tjener gik ud og vendte tilbage med Budskab om, at der holdt en Flok Sphædfolk paa den anden Side Graven.

„Det er dem, Biffert Dam har lovet mig,” sagde Soltoft. „Nu skal Munk gaa ned og byde velkommen, imens jeg taler et Trøstensord med min kjære Fru Søster, saa lade vi Arels Lig bringe over i Kapellet, og et langt Bord dække herinde til de Fremmede.”

Munk gik hen og tog Fru Gyldestjernes Haand,

tørrede sine Dine skjøndt han ikke græd og sagde, at hendes Sorg gif ham nær til Hjerte. Han havde ogsaa mistet en Dreng, den lille Ole, som Fruen nok huskede, ham den forbandede Hest sparkede ud i Vandhullet, saa han baade blev slaaet ihjel og druknede paa een Gang. Det var egentlig ligesaa galt, som om han havde mistet to Drengene. Med denne Forsikring gif han ned til de Fremmede.

Inde i Salen stod Palle ved Vinduet, som vendte ud mod Skoven. Ellen kom hen til ham, hendes Ansigt var blegt og Dinene fulde af Taarer. Hun saae paa ham, men sagde Intet.

„Er det for den Døde, Du græder?“ spurgte han.

„Nei, for den Levende. Jeg troede og blev skuffet, jeg havde dit Ord nødig, men ikke din Aniv.“

Han greb hendes Haand og hvistede: „Er der ingen Naade for mig?“

„Ingen Naade og ingen Frelse,“ svarede hun. „Du har selv affagt Dommen. Vi To maa skilles.“

„Det er dog ikke den Døde, der skiller os. Jeg maatte handle, som jeg gjorde. Reiste han sig op fra Tjælene og haanede min Moder igjen, saa gjorde jeg det Samme. I dag seer jeg klarere end igaar, idag har jeg forstaaet, at jeg kun er en fremmed og vildfarende Fugl heroppe mellem Eder, jeg mangler

Axels Ord, Axels milde Sæder, deri stikker det. — Kom!" udbød han pludselig, „kom og lær mig dem, jeg skal sidde stille ved din Fod og lytte og lytte efter, hvad Du siger. — Kom! jeg skal bygge Dig et Hus, saa tæt og saa godt, at aldrig Riv og Splid skal trænge ind i det. — See paa mig, Du! jeg er ung, jeg er stor og stærk, jeg vil arbejde for Dig, som ingen Anden, dække Dig for Sorgen med mit Bryst, bære Dig over Nøden i mine Arme. Jeg vil leve, handle, taale og lide for Dig, som en Moder for sit lille Barn! kom Ellen!"

Hendes Bryst bevægede sig heftig, som om hun kæmpede med sig selv, hun var blegere end før og blev ved at see ned paa Gulvet, medens hun svarede:

„Du taler selv som et lille Barn; hvorhen skulde vi vel flygte, vi, som maa skilles og vandre hver sin Vej i Fremtiden?"

„Godt!" sagde han trodsigt og strøg sit lange Haar tilbage fra Panden. „Saa gaaer jeg da, selv om Du nu bad mig om at blive, jeg gif dog alligevel. — Hvorhen troer Du? — til dem, som støie og skrige derude? til de sorte og røde Faner? — Jeg vil ikke have mere med det Bønderpæk at bestille. Jeg har ingen Sag at kæmpe for. Jeg vil sidde og vente og tøve derude, hvor de lade mig og min

Moder i Fred, jeg vil see Dig hver Dag, følge efter Dig, hvorhen Du gaaer. Mens Du ikke har mig nodig, bliver jeg borte, men naar Du trænger til et Die, en Haand, en Arm, saa kald blot paa mig, jeg skal være paa Pletten. Og Du vil snart faae mig behov, det tordner og trækker sammen over jeres Hoveder, I Blinde og Døve! I mærke til Ingenting, I snakke kun og prale. Viben hun skriger og vil værne det hele Rær, hun kan dog ikke værgе den liden Tue, hun bygger paa. — Kommer der da en anden Dag, naar den onde Tid er ovre, og Du træffer en Mand med Hjer i sin Hat og blommet Floil over Axelen, og Du bøier dit Hoved mod hans Bryst, for at lytte efter det han hvisker, saa gaaer jeg min Vej for bestandig, saa farvel Palle, saa er Historien ude."

Ellen brast i Graad, hun slængede begge Arme om hans Hals og sagde: „Naar Du vidste, hvor jeg er bedrøvet. Gud bedre det for Dig, men Du har ikke villet det anderledes. — Vi To maa skilles." Dermed forlod hun Stuen.

Da Arels Lig var skaffet bort, blev der dækket Bord og tændt flere Lys og hentet Ol og Viin op fra Kjælderen. Imedens stod Jens Soltoft og talte med Palle.

„Jeg har frelst dit Liv, Du slemme Uhykkesfugl! men mere maa Du heller ikke vente af mig. — Gaa din Vej, Du kan ikke blive her længer.“

„Jgaar mindede I mig om, at jeg ingen Fader havde og lovede mig Guld og grønne Skove, viis nu I er min ædle Farbroder og hjælp mig. Jeg holder af Ellen, det var hende, der fik mig sat i Kloster, hende, der gjorde Stien jevn for den nøgne Fod, det er fra hende det Gode kommer, hvad der er Frø i mig er Blomst i hende. — Nu veed I Alt, og hvad I end siger og hvortil længe I staaer der og ryster paa Hovedet, det nytter Alltsammen ikke. Hjælp mig! I er en barnløs Mand, jeg skal blive Jer en kjærlig Søn, I snakker saameget om jeres Forfædre, jeg skal gjøre de Gamles Bedrifter unge. Hjælp mig, find paa Noget, I skal blive velsignet derfor.“

„Der er Ingenting ved den Sag at gjøre,“ sagde Jens, „hun kan aldrig blive din, lad de dumme Tanker fare. — Der har Du en Pung med Penge til den Rustning, jeg lovede Dig, og nede i Stalden kan Du vælge Dig en Hest, som bærer godt; kniber det engang fiden, saa kom og bank paa, dermed troer jeg nok, jeg har betalt min Gjæld til Dig og din Fader; det nytter ikke, Du forlanger mere,

for Du faaer ikke mere." Efter disse Ord lagde Jens Søltøft Hænderne paa Ryggen og vilde gaa ned i Kjøkkenet, men Munk kom ilende ind til ham.

„Det er da nogle skarnagtige Sphdsfolk, de der= nede," raabte han. „De gaaer og puffer til mig og griner og gjør Nar ad mig. En kneb mig i Armen og sagde, sikken fiin Kofte, den vil jeg have. En Anden spurgte, om jeg med det Gode strax vilde lade ham faae min Sølvkjæde, for ellers kunde han gjerne tage den med Magt. Nu skal Alle være lige, bandede han paa, og de Rige skal dele med de Fattige. — Sikke noget!"

„Vi maa bære lidt over i disse strenge Tider," sagde Søltøft. „Gaa ned og bed dem komme herind i Salen, lille Hans! naar de faae noget at æde, blive de vist bedre tilmode. Jeg skal sthynde paa Kjøgemesteren."

Palle sad paa Bænken i Vindueskrogen. Da Sphdsfolkene kom ind, gif han hen til deres Hoveds= mand, en høi, stærlemmet Skikkelse med en bred Dye paa Skuldren. Han lagde sin Haand paa hans Arm og sagde:

„Hvad vil Du her?"

„Kjender Du mig?" spurgte Manden.

„Ja, jeg kjender Dig, Claus Hund, og det der staaer at læse i dit Ansigt tyder ikke paa godt.“

Claus drog ham noget affides fra de Øvrige. „Jeg er kommen for at holde Dom,“ sagde han. „Mærker Du ikke, det ramler sammen om dem fra alle Sider? — Jeg har spurgt, hvad der er skeet heroppe. Nu er Du min Mand, nu hører Du os til.“

„Af nei,“ svarede Palle. „Nu hører jeg slet Ingen til.“

„Har Du da Intet at føre Klage over?“ spurgte Claus lurende.

„Det jeg klager over er at være spigret fast til Dødens Kors, mens Livet endnu banker i mit Bryst, at være nær ved, Du! og dog saa langt fra. Det er hende, med hvem det kom, og med hvem det forsvinder igjen. Har Du ikke selv sagt det: Vær at forstaa, hvad en Kvinde kan være for en Mand, saa glemmer Du det aldrig. Nu veed jeg det. — Og hende vil I drage ned i jeres Hævn, hende vil I lægge Mordbrænderens Haand paa? vov det Claus! vov det! Gudsader forlade mig i min bitreste Nød, om det ikke vil gaa Den ilde som prøver derpaa.“

„Du skal ikke være bange,“ svarede Claus. „Hende gjør der Ingen Fortræd. Imorgen bringer

jeg hende til din Dør, saa kan Du gjøre med hende, hvad Du vil, men de Andre høre mig til. Om Du ikke veed, paa hvad Side Du skal staa, saa drag din Bei, Palle, det er ikke værd Du faaer at see, hvad her skal gaa for sig."

"Jeg bliver lidt endnu," sagde Palle.

"Det maa Du selv om. Hvad der vil ske kan Du dog ikke hindre." Da han havde sagt dette, vinkede han sine Folk sammen og vedblev dæmpet: "Giv nu nøie Agt paa mine Ord og lad mig see paa Den, som gjør andet end hvad jeg befaler. Naar Madkloffen lyder, komme Herremændene og deres Folk herind til os i Salen, saa vælger hver sin Mand og sætter sig til Bordet ved hans Side, Jens Sølstoft tager jeg, og naar jeg reiser mig fra Bænken og raaber: Nu er Timen kommen, saa støder jeg min Kniv i Jens Sølstofts Bryst og hver af Jer gjør det Samme ved Den han sidder hos. — Har I forstaaet mig?"

Spydmændene jublede, lidt efter lod Madkloffen hen over Gaarden. Palle sad paa Vinduesbænken, han knugede sine Hænder sammen og saae sig om, som han søgte efter Frelse, men der var ingen Frelse at finde. Madkloffen vedblev at klinge, Herremændene

og deres Folf kom ind i Salen. Foran dem gif Jens Søltosts Spillemænd og blæste i Trompeter, derefter kom Kjøgemesteren og hans Svende med kogt Lammekjød, Bergesfist og nybagt Brød i store Fade. De fremmede Sphydfolk gif derpaa hen og valgte hver sin Bordfælle, nøiagtig som Claus havde sagt. Tilfidsst kom Palle og satte sig nederst ved Bordet.

„Naa, saa Du er her endnu?“ sagde Bugge, „og Du vil ogsaa med tilbords?“ Han reiste sig op, tog en Kniv og skar Borddugen over mellem Palle og de Andre. „Du lugter fælt af Dig,“ føiede han til. „Der er Blod paa dine Hænder.“

Palle sagde Intet. Han bøiede sit Hoved og saae ned før sig.

Just som alle de Fremmede havde faaet Plads ved Bordet, kom en Tjener sthyrtende ind i Salen. „Gudfader fri os!“ raabte han, „det gaaer galt til dernede. En Hob af de fremmede Sphydfolk er bleven tilbage ved Porten, da vi spurgte, om de ikke skulde med op og spise, grinte de ad os og sagde: vi har vor Bestilling, bi bare lidt, saa skal I faae den at see. Saa blæste det i Horn ovre paa hiin Side Graven, efter dette Tegn joge Sphydfolkene os bort, lode Vindebroen gaa ned, og nu fyldes Gaarden af

fremmede Mænd, væbnede med Kniver og Væer. Vist alle have de Ondt isinde."

"Jeg troer jeg reiser hjem og gaaer iseng," sagde Munk, "for det sidder og trykker mig her, lige midt i Hjertekulen."

Nede fra Gaarden lød Støi og Skrig. Der kom Folk op ad Trapperne.

"Hvad skal alt det bethyde?" spurgte Jens Søltøft.

"Det skal jeg sige Jer," svarede Claus og reiste sig fra Bænken. "Igaar gif Rosborg Foged over til Biffert Dam og bad ham skikke Sphdsfolk herved til at vogte Gaarden. Det fik Claus Hund at vide, han passede Sphdsfolkene op, de ligge nu slagne nede i Mosen, mine Mænd sidde der i deres Klæder og her staaer Claus Hund."

"Hvad vil Du hos mig?" spurgte Jens Søltøft, ligbleg og rystende.

"Kan Du ikke gjette det, Herre Jens? — aa nei! I Herremænd har saa kort Grindring. — Jeg havde engang en lille Dreng, ham pudfede Du dine Hunde paa, saa de reve ham ynkelig tildøde, jeg vilde værge for ham, saa bed de mig det Mærke her i Rinden. Jeg havde et lille Huus nede ved Aaen, det blev jeg jaget fra, jeg havde ogsaa en Kvinde

dengang, hun døde af Sorg derover. — Kan Du saa regne ud, Herremand, hvad jeg vil Dig?"

Jens Sølstoft vovede ikke at see op, han sad og pillede paa Dugen, enhver Sætning, Claus kom med, traf ham som et Kølleslag. Der var heller ingen af de Andre som taledede. Under denne Tavshed reiste Palle sig fra Bordet og gik hen til Claus. Bøndehøvdingen lod, som han ikke saa ham og vendte sit Hoved til Siden, men Palle lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde:

„Bliv kun ved! Du har vist meer at sige. Claus vil hævne sig, det kan I vel begribe, men han er ingen Vandveisrøver, der lusker om i Mulm og Nat, og dræber sin Fjende bagfra, Ti mod En. Han er en Mand med et modigt Hjerte. Det skal I faae at se." "

„Ti dog stille Du," sagde Claus heftig, „der er Ingen, som taler til Dig."

Palle vedblev: „Claus har fortalt Jer om sit Huus dernede, som ligger i Ruiner, om sin lille Dreng, som Hunden bed ihjel, jeg skal fortælle Jer om hans Hustru."

„I Jesu Navn! tal ikke meer om hende," raabte Claus bønligt. „See Palle, see! — i den Forsam-

ling blev din Fader myrdet, der sidde de, som slog ham ihjel. Tænk Du paa det."

"Jeg vil heller tænke paa det, Du sagde igaar Nat," svarede Palle. "Sorg kalder ikke de Døde tilbage, det gør Hævn ikke heller. Veed I, hvad hun gjorde, Claus Hunds Hustru, den Nat hun døde, hun havde lidt meget og seet alting briste for sine Dine, — hun bad sit Fadervor for dem, der knugede hende til Jorden."

"Det gjorde hun ikke," raabte Claus heftig, "det gjorde hun ikke."

"Jo, hun gjorde, og saa føiede hun til, da Døden laa om hendes Hjerter: Du skal glemme dem Claus, for min Skyld, lad det være dem, der modtage, os, der give. — Det nikkede Du til, det lovede Du Claus! ikkesandt?"

Claus havde foldet sine Hænder over Kniven, han saae ned for sig, men vilde ikke svare.

"Naa, Claus!" raabte En af Folkene. "Giv saa Tegnet."

"Ja, lad det faae en Ende," raabte de Andre.

Claus hævede sit Hoved og sagde: "Hold Mund derhenne, lad ham tale."

"Ja, nu har jeg ikke mere at sige," svarede Palle,

„i Guds Navn skal det nu vise sig, hvad Du huster bedst, den Hundetand Du bærer paa din Kind, eller den Kvinde, Du bar i dit Hjerte.“

Claus strakte Hænderne frem for sig, det kæmpede i ham. Derpaa kastede han Kniven henad Gulvet og sagde:

„Saa kan I være fri alle Mand, for den Dødes Skyld, for hans Skyld der.“ Med disse Ord slængede han Armene om Palle og hvistede: „Er det saa godt?“

„Sagde jeg det ikke nok,“ raabte Palle jublende. „Claus Hund er en Mand!“

I det Samme greb en blød Haand Palles og trykkede den til sine Læber. Han vendte sig og saa Ellen. Hun vilde sige noget, men hendes Læber dirrede, saa hun kunde ikke faae Ordene frem. Endelig hvistede hun:

„Tak Palle, tak! det var tredie Gang.“

„Nu kan jeg heller ikke mere,“ sagde han.

„Frels og fri skal I gaa herfra, I Herremænd!“ raabte Claus, „men det er ogsaa Alt. Gaarden her hører Ilden til, Godset Folkene.“

Der lød Skrig ude paa Trappen, Folk stormede ind i Salen, lidt efter slog en rød Rue ud fra Læden, Bønderne havde stukket Gaarden ibrand paa alle

Sider. Midt i denne jublende Sværm, der plyndrede og brændte, gjorde Claus en Bei for Herremændene og deres Svende, som førte Arels Vig med sig. „Afveien, I Folk!“ raabte Claus. „Plads for den Herremand, Bonden jager ud af hans Gaard.“

Claus Munk gif og bukkede til alle Sider: „Jeg vil bare lade Jer vide, at jeg slet ikke er af Jens Soltofts Slægt, ikke det allermindste,“ sagde han.

„Nu maa jeg vel nok følge med Dig, Farbroder?“ spurgte Palle.

„Og naar de igjen jage Dig bort, og igjen lægge Dig Bidstet i Munden,“ sagde Claus spottende, „hvad saa?“

„Saa har han mig,“ sagde Ellen, „og der, hvor to Hjerter mødes, hjælpe fire Hænder til at bære.“

Den fjortende September landede Skipper Clement i Jylland og spillede Mester der. Midt i December kom Johan Ranzau for Aalborg, slog Bondehæren, fangede Clement og de øvrige Førere. Clement blev halshugget, lagt paa Steile, og hans lemlæstede Hoved paafat en Blykrone. Kronen skulde være en Spot og betyde, at han havde villet gjøre sig til Herre i Landet.

Derefter stævnedes Bønderne fra de 49 Herreder, som havde reist sig til Oprør. Paa Viborg Landsthing bleve de dømte i Kongens Naade og Unaade med Liv og Gods. Nogle lede Døden, Andre maatte løse deres Hals med Gaard og Ørne og svære Bøder.

Hvor Claus Hund blev af, er ikke bleven bekendt, han forsvandt i Mængden og Sagnet melder ikke videre om ham, fra det Dieblig han drog bort fra Rosborg.

Saaledes endte denne tre Maaneders Drøm om Frihed og Lighed.

Den vi stole paa.

Tænk Dem en gammel Herregaard med sort, steilt Tegltag og en vældig Storkerede paa Gavlen, en Bøgestov i Baggrunden og en speilklar Sø, der i Solskin glimrer som flydende Solb, naar Fiskene fare hen over Vandfladen, eller naar de jages af den snehvide Svane, som nu ligger drømmende med Hovedet under Vingen inde mellem Sivene. — Paa den modsatte Bred, hvor Havens Buske speile sig i Vandet, en zirlig hvid og forghldt Baad med opbundne Seil og et Flag, som Vinden i dette Dieblif næppe mægter at udfolde. — Tænk Dem en lang Allee af blomstrende Kastanietræer, der danne et tæt Løvtag for Solens Straaler og ende ved Gitterporten foran den store Gaard, man maa igjennem for at naae op til Hovedtrappen. — Tænk Dem Ippighed, Pragt og Forfinelse, hvorhen De vender Diet: — nedenfor Trappen en blød og magelig Vogn, som nylig er vendt tilbage fra en Rjoretour med Herskabet, — en

Tjener i rød Vest og grøn Kjole, der slentrex op ad Trapperne med to fyldte Blomstervaser, — en aabentstaaende Glasdør paa Altanen, der tillader Blikket at trænge ind i en Helligdom, garneret med Kaprifolier, hvide Gardiner, Fløil og Silke, — saa har De Rammen til det Billede, jeg her vil fremstille.

Det var henimod Aften. Vinduerne i Bibliotheket stode aabne, Stærene sang i Trætoppene, Solen skinnede gennem Løvet og dannede lange, sitrende Striber hen over Gulvets blaa og hvide Marmorfliser. Fra Blomsterbedene udenfor trængte en frydret Luftstrøm ind i Salen.

I en Gyngestol ved Bordet laa en bleg, ung Dame, med store, sorte Dine, et smægtende Udtryk og klædt i en klar graa Kjole, kantet med et græst Ornament af kirsebærbrune Fløilsbaand, og et Uhyre af en Modest, der fuldkommen skjulte Bryst, Skuldre og det Øverste af begge Arme. Hun havde lagt sine smaa Fødder op paa en Skammel og betragtede deres bløde Former og smalle Omrids med synlig Tilfredshed, medens hun talte til en ældre Mand, der sad nogle Skridt borte fra hende i en Sofa.

Denne Herre havde et prægtigt graahvidt Haar, der saae ud som det var freppet. Han var klædt i Hvidt fra Top til Taa, en Farve, der bidrog til at

fremhæve hans næsten kobberrøde Ansigt. Han befandt sig under synlig ubehagelig Indflydelse af den varme Sommerdag, sad med opknappet Vest, og vidste sig med en sammenkrøllet Avis, medens han hvert Dieblig forandrede Stilling for at undgaa en paa-trængende Solstraale, som faldt hen over Sofaen. Herren var Hr. Hofjægermester Thyggeson til Volsgaard, den unge Dame hans eneste Datter, Arving til Godset.

„Maa jeg nu bede om at være fri for alle dine Udflugter,“ sagde Faderen, „kun et ærligt og fuldstændigt Skriftemaal kan frelse Dig. Hvorledes forholder det sig altsaa?“

„Jeg elsker ham,“ udbrod Damen med en Sikkerhed og et trodsende Smil, der viste, hvor lidt hun lod sig skræmme af Faderens Ord. „Jeg tilbeder ham og kan ikke leve uden ham. Han er ung, han er smuk, en udmærket Selskabsmand, Du maa jo være blind, for ikke at tilstaa det. Han har den prægtigste Figur og det deiligste Haar i Verden.“

„Der skal andet til i Egtetabet end en god Haarvæxt.“

„Na Du! — Jeg kan ikke taale, Du spotter. Du veed nok ikke af, at jeg er hans Muse, hans Ideal, det er mig, der inspirerer ham til ethvert nyt

Opus, og han er allerede kommen til Opus XVI, tænk dog! — Det er min Nærværelse, sagde han forleden, der fremkalder hans Begeistringens Kilde, mit Blik lyser over ham, som Solen over en Blomst, min Røst, mit Smil kalder Melodien frem i hans Hjerte, eller saadan noget lignende. — Men hvad forstaa de graa Haar sig paa det?" vedblev hun og sprang hen til Hofjægermesteren, let og gracios som et Egern, lagde begge Hænder om hans Hoved, kysede ham, vuggede sig paa hans Skjød og vedblev: „Hvad skal det stakkels Menneſſe blive til uden mig, kan vi forsvare, at myrde et Talent? — det vilde jo være grusomt. — Saa sendte jeg ham en Indbydelse i dit Navn. Imorgen er det hans Fødselsdag, i den Anledning skal vi have den store Middag, efter Bordet siger jeg ja til ham. Nu veed Du Alt. Det er den rene Sandhed, Papa! hvis Du ikke er sød og giver dit Samtykke, og dernæst holder en af disse udmærkede Taler for os, Du er saadan Mester i, saa bliver jeg syg, jeg døer, Du kan ligesaa godt strax gaa hen og bestille min Begravelse.“

„Men Du gode Gud! en Kunstner, en Violin-spiller!“

„Et uhyre stort Geni, og saa disse mageløse Dine, naar han blot seer paa mig, straalet de af Lykke.“

„Af Begjerlighed efter dine Penge.“

„Vær nu dog rimelig. Hvilket Udtryk, og hvor= megen Rigdom forstaaer han ikke at lægge i sit Spil.“

„Jeg finder kun Rigdom i dine Overdrivelser.“

„Han har komponeret en ny Polka, dediceret den til mig og kaldt den Carolines Polka. Jeg har aldrig før hørt en saadan Musik. Det er afgjort, han har et mageløs Talent, han kan rejse hele Europa igjennem, alene med sin Violin.“

„Det Samme kan jeg sku gjøre uden hans Violin.“

„Men saa lad mig da høre, hvad Du egentlig har imod ham?“

„Han er jo saa fattig som en Kirkerotte.“

„Fattig? ja! — Veed Du Grunden?“

„Nei, men Bacchus og Venus veed den vist.“

„Fattigdom har altid været Geniets Særkjende.“

„Saa maa vor Lærskemand dernede være et stort Geni.“

„Hans Musik henriver Alle, som hører ham.“

„Hans Musik saarer mig, og jeg har da ogsaa Dren.“

„Det nægter jeg ikke, søde Papa! Du mangler blot Ørne til at høre. Hans Majestæt, Kong Ludvig af Bayern har gjort ham til Ridder af den hellige Georg.“

„Hans Majestæt, Kong Ludvig, har gjort ligesom Vorherre: Noget af Intet.“

„Ja, Du maa nu sige, hvad Du vil, jeg elsker ham og det bliver ikke anderledes.“

„Og din Fætter da, den stakkels Frits Løvendal, som Du i Vinter gjorde saameget af, og som jeg maatte falde hjem fra Forstacademiet i Tharandt, fordi Du ogsaa truede mig med at dø, hvis Du længer skulde undvære hans Selskab.“

„Ja, der seer Du, hvor man kan tage Feil. Frits er en god og hæderlig En, med fine trofaste Dine og fede, røde Kinder, men Du vover da ikke at gjøre nogen Sammenligning mellem de To. Han besidder alle mulige agtværdige Dyder, men ingen af de elskværdige, han seer paa mig og sukker: Du er yndig, Du er deilig, det er Alt. Han sidder ogsaa ret godt tilhest, men saa er der disse grusomme røde Hænder og store Fodder. Han piler afsted efter Alt, hvad jeg peger paa, jeg kjender ham udenad, den skikkelige Fyr, han forstaaer ikke at ægge og hidse mig, at bringe mig i Spænding. Det Uforudseete, det Dristige, det Fantastiske, det der lader mig føle, at mit Hjerte banker, er ikke hans Sag. — Nei, det er afgjort, jeg foretrækker min Kunstner. Han faldt paa Knæ for mig forleden inde i Billardsalen. Du skulde have seet ham, han

var guddommelig i det Dieblif han kysede min Fod. — Jeg har lovet ham mit endelige Svar imorgen."

"Ja, ja da, lad os sove paa det, vent idetmindste til jeg faaer talt med ham først."

"Men det gjør Du, før vi ride ud efter Frokostbordet, søde Papa! jeg kan ikke taale at vente længer; det er afgjort, ikkesandt?" Med disse Ord vendte hun sig om i Gyngestolen og rakte, for magelig til at staa op, sin hvide Haand over til Faderen.

"Lad det da blive saa, siden det ikke kan være anderledes. Moralen af det Hele er, at man skal være varsom i at vælge en Musiklærer til sin Datter, kan man ikke undgaa at faae fat i et Geni, for det gjør de Regler jo allesammen Fordring paa at være, gjør man idetmindste bedst i at udsøge sig den ældste og grimme af dem alle. — Naa, jeg siger ikke mere, Du skal faae ham; men hvis der nogensinde kommer en Dag, hvori Du fortryder at have ofret den Violinspiller din forgløse Ungdom, saa husk paa, Barn, at jeg har advaret Dig, og at det gaaer i Egteskabet ligesom i Theatret: Pengene gives ikke tilbage."

Froken Caroline smilede medlidende og trak paa

sine smaa Skuldre. „Imorgen! det er jo afgjort. Ikke sandt?“ sagde hun.

„Det er afgjort,“ sukkede Hofjægermesteren og forlod Salen. — Ude i Corridoren mødte han to Herrer.

„Er I der, Børn!“ sagde han. „Ja nu har jeg talt med hende, som jeg lovede, men det er kun et daarligt Budskab, jeg bringer.“

Den, til hvem disse Ord bleve henvendte, var et ungt Menneske i hsegraa Dragt med et Stykke af en Høgevinge i Hatten, et solbrændt, godmodigt Ansigt, ærlige, hseblaa Dine. Han greb Hofjægermesterens Haand, drog ham hen til Vinduet og udbrod dæmpet og bevæget:

„Hvad svarede hun?“

„Ja! hvad svarede hun! Jeg har talt hende til med Tynd og Klem, — det behøver jeg forresten ikke at sige, Du kender mig, det var et forfærdeligt Optrin, — det hjalp ikke det mindste. Gift Dig aldrig, min Dreng, det er det fornuftigste Du kan gjøre, Du seer hvad det leder til, — man faaer Børn, som ikke ville lystre. — Hun tager ham, hun kan ikke leve uden sin Violinspiller, imorgen er det hans Fødselsdag, saa siger hun ja til ham. — At vi ogsaa skulde faae den Anægt herud! — og det kunde endda

være det Samme, men at han netop skulde falde paa at komponere den forbandede Polka til hende, jeg er overbevist om, det er egentlig den, der har gjort Udsagnet. Hun taler ikke om andet, tænker ikke paa andet, spiller ikke andet."

Frits svarede med et Suk, han stod og saae ned for sig i dyb Sorgmodighed.

"Der er Ingenting at være forknøt for," svarede den Tredie, som hidtil ikke havde taget Deel i Samtalen. "Sagen er mindre farlig end Onkel troer."

"Hvad er det for en Snak? Finder Du maaske ikke det er en farlig Sag, at min Datter, mit eneste Barn, Arving til Alt hvad jeg efterlader mig, fører en Fremmed, en Plebeier ind i vor gamle og hæderlige Familie og gifter sig med ham."

"Ja, men hun gifter sig ikke."

"Hun forlover sig idetmindste med ham imorgen. Det er afgjort."

"Hun forlover sig ikke heller," svarede den Anden frimodig.

"Hvem vil hindre det?"

"Seg."

Overhofjægermesteren tilfæstede Taleren et uvilligt og spørgende Blik, satte begge Hænder i Siden og traadte ham et Skridt nærmere.

„Hvad bilder Du Dig ind, Jakob? — Jeg siger Dig jo, at jeg har søgt at faae hende fra det, jeg har anvendt Grunde, Bønner og Forestillinger, jeg har talt, som maaske aldrig en Fader har talt til sit Barn, ligemeget hjalp det, hun er ubevægelig, hun leer ad mig, Du! — Hun vil have sin Billie.“

Jakob smilede, der laa saamegen Selvtillid i hans Blik, en saa fuldpræget Overbevisning i den Tone, hvormed han vedblev:

„Hun gifter sig ikke med ham, hun forlover sig ikke heller.“ Han bøiede sig over mod den gamle Mand, hvistede ham nogle Ord i Øret, derpaa tog han sin Broder under Armen og gik op ad Trappen med ham til øverste Etage.

Lidt senere saae man begge Brødrene oppe i et af Gæstebærelserne. Frits stod ved Vinduet og trommede paa Ruden. Jakob havde trukket Kjole og Støvler af og laa paa Sofaen, beskæftiget med en Cigar, hvis Røgskyer han udstødte gennem den tilspidsede Mund og derefter betragtede med stor Interesse. En tredje Herre stod foran Speilet, ifærd med at ordne et prægtigt og krøllet Haar som faldt i tykke Lokker ned om Ørene. Det var Stridens Gjenstand,

den unge Kunstner, som Frøken Caroline nylig havde nævnet i sit Skriftemaal til Faderen.

„Men saa tal dog lidt,“ sagde Jakob. „Af Frits forlanger jeg Intet, han er en ulhykkelig Elsker og har Lov til at tie, — med Dig derimod er det en anden Sag. — Du er mere end almindelig kjedelig i Eftermiddag.“

„Jeg tænker, jeg drømmer.“

„Fortæl dine Tanker, drøm i Ord.“

„Jeg er forelsket.“

„Sgjen?“

„Denne gang er det Alvor. Jeg er dødelig forelsket, kan Du saa forstaa, hvad jeg mener?“

„Jeg gjetter mig dertil.“

„Lad mig høre, hvad Du gjetter.“

„Hidtil har dit Geni overalt skabt Beundring og født Kjærlighed, fra nu af vil Du lade Kjærligheden føde Geniet. Er det ikke omtrent din Mening?“

„Hun er mageløs yndig, lidt fordringsfuld maaske, men hun har Ret dertil, ogsaa lidt coquet, men hvad er vel en Dame uden Coquetteri? — Hun er aandrig, vittig, i høi Grad dannet, hun spiller hvad det skal være af Chopin og Schumann udenad. — Hun er mageløs, ikkesandt?“

„Hun er meget rig, ikkesandt?“

„Aa maa jeg nu være fri for den Snaf. Du gaaer bestandig og stikler paa hendes mange Penge. Det er da ingen Last at være rig. Naar vi blive gifte faaer hun den smukke lille Gaard nede ved Skoven, en magelig Vogn, to engelske Heste, saa tage vi ud og besøge vore Bekjendte, saalænge Sommeren varer. Naar det bliver Vinter flytte vi til Byen, Baller, Selskaber, Musikforeningen! jeg skal faae Gade til at give nogle flere Concerter i Vinter, han gjør Alt for min Skyld, saa i det kongelige Theater til alle Operaer! maasse skriver jeg selv en Opera. — Det skal blive et herligt Liv, ikkesandt?“

„Et herligt Liv!“ gjentog Jakob, „for Dig, men for de Andre?“ Med dette Spørgsmaal udstødte han et langt og lydeligt Suk.

„Hvilke Andre?“

„De mange Haabløse, Du har efterladt paa dine tidligere Balpladse.“

Den unge Komponist strøg Haaret tilbage fra Panden og kastede et talende Blik ind i Speilet, før han svarede: „Man kan da aldrig være fornuftig med Dig.“

„Men jeg taler jo i det dybeste Alvor,“ forsikrede den Anden. „Der sidder nu din forrige Elev, Frøken Charlotte, med to lange Alexandrakrøller bag Ørene

og to store Taarer i de mørkeblaa Dine, hun tæller paa sine Knapper: Han kommer, strax, snart, om en lille bitte Smule, men han kommer sku ikke. Der gaaer den ullyksalige Franziska med den lille hvide Florshat og en uhyre Portion Haar redet i Buflerlige ned til Dienbrunnene, hende Du engang ikke kunde leve foruden, — din Muse, din Fee, din Skjtsaand! — hver Dag spadserer hun den samme Wei, Bimmelstastet, omkring Hesten, Bredgade, hver Dag speidende, hver Dag forgæves. Sligt ender tilsidst med en Guul= fot, det kan ikke være Andet. — Og Frederikke, den hyndige Frederikke med de smaa Fodder, tænker Du ikke paa hende? din Stolthed, din Længsels Maal, dit Hjertes duftende Blomst, det husker Du nok. Jeg førte Dig ind i Huset, jeg trakterede Moderen med Parquetbilletter, jeg spillede Tarok med Faderen, Alt for Dig, jeg kom, jeg saae, men det var Dig, der som sædvanlig vandt."

"Ja, Frederikke var vidunderlig," udbrød Kunstneren, hensejnt i blide Grindringer. "Hende vil det være længe inden jeg glemmer."

"Du siger længe, hun siger aldrig, det er Forskjellen mellem Ver. Det var nok til Frederikke, Du komponerede din store Polka, ikke sandt?"

"Jo, det kan være."

„Den gjorde umaadelig Opsigt i sin Tid. Hvor jeg kom, fyldte de mine Øren med Frederikkes Polka, naar jeg gik hjem, hørte jeg den fra alle Virekasser. I gamle Dage syntes jeg, den havde en forunderlig Righed med en af Offenbachs Melodier, nu derimod finder jeg den ligner paafaldende det Opus, Du komponerede forleden til min Cousine og kaldte Frøken Carolines Polka.“

„Paa ingen Maade. En eneste Strophe i Slutningen maaſke, ikke videre.“

„Jeg husker ſaa tydeligt, da Du bragte Frederikke det trykte Blad, hun rødmede ved at læſe ſit Fornavn paa Tittlen, Du tog din Violin og spillede. — Du gode Gud! hvilken Begeistring, hvilken mageløs Hentykkelse! Frederikke, det ſtakkels Barn, var reent borte, hun lo, hun klappede i ſine ſmaa Hænder, hun græd, hun brød ſig ikke engang om at ſkjule det, det var jo ogsaa Glædestaarer; ſaa dansede vi til dit Spil, Fruen, Frederikke og jeg. Ferdinand, Ferdinand! den Aften glemmer jeg aldrig! Du var ſtor, ophøiet, guddommelig, Du beruſte os alle, dine Toner syntes at duſte og blomſtre i Luften omkring os.“

„Ja, det var en rar Aften,“ ſagde Ferdinand med den lykkelige Seirherres Smil.

„Der! tag Violinen, ſpil for mig igjen, lad mig

atter vugge mig i disse henrivende Melodier. Høst paa, jeg maa nøies med at paakalde Mindet, Du derimod lever i Virkeligheden."

Jakob reiste sig, tog et Par grønne Saffians= tofler paa, som stode ved Enden af Sofaen. Kunst= neren spillede.

"Ja, der er den!" raabte hans henrykte Tilhører. „Bidunderligt! deiligt! mageløst!" Med disse Ord begyndte han at polkere ligeoverfor Komponisten, idet han drog begge Sidelommer ud og holdt fast paa dem med de yderste Fingerspidser. Ferdinand blev revet med af Vennens Begeistring, ogsaa han gjorde Polkatrin, idet han vedblev at spille, hurtigere og hurtigere. Og nu dansede de To med Hjertet fuldt af Fortidens Indtryk, med Smil paa Læben og Hovedet kjælent vuggende frem og tilbage og til begge Sider. Jakob tabte sin ene Toffel, men Dansen vedblev under hans begeistrede Udraab: „Det er den Polka, jeg mener, det er Offenbachs Polka, det er Charlottes Polka, Franziskas Polka, Frederikkes Polka, det er min Cousine Carolines Polka, Gud og Hvermands Polka!"

I dette Dieblif gif Døren op, to Figurer kom tilsynne i den, Hofjægermesteren og hans Datter.

Musiken tav pludselig, begge Danserne stode som rodfæstede i Gulvet.

„Papa siger, De har ifinde at tage herfra i aften,“ sagde Frøkenen til Componisten, „men jeg beder Dem ret meget om at tøbe blot imorgen over. Min Fætter og jeg trolove os. Vi skal have Dans nede i Haven. Maaske De spiller Deres nye Polka for os.“

Indhold.

	Side.
En glemt Pistol	5.
Bøgeløv	43.
Prindsessens Skytte	95.
Dans paa Ladebro	125.
Utro	147.
Hundens Mærke	177.
Den vi stole paa	237.

